

REFERENCE
NOT FOR ISSUE
A. L. A. LIBRARY

Assam

Legislative Assembly Debates

सत्यमेव जयते

1988

OFFICIAL REPORT

**THIRD SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE
ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE
SIXTH GENERAL ELECTIONS UNDER
THE SOVEREIGN DEMOCRATIC
REPUBLICAN CONSTITUTION
OF INDIA**

BUDGET SESSION

VO. III

NO. 22

The 24th March, 1979

---

*Geetali Art Press, G. S. Road, Dispur,
Guwahati—781 022*

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY, 1979

(Budget Session)

Volume— III

No— 22

Dated the 24th March, 1979.

CONTENTS.

	Page No.
1. Questions	5— 47
2. Announcement by the Chair	47
3. Statement by Minister	47— 48
4. Voting on demands for grants	48— 160
5. Calling Attention	160— 163
6. Matter under rule 301	163— 164
7. Laying of rules	165
8. Adjournment	165

Proceedings of the third Session of the Assam Legislative
Assembly Assembled after the Sixth General Election
under Sovereign Democratic Republican
Constitution of India.

The House met in the Assembly Chamber, Dispur,
Gauhati on Saturday, the 24th March, 1979 with the
Hon. Deputy Speaker in the Chair, 10 (ten) Ministers,
4 (four) Ministers of State, 3 (three) Parliamentary
Secretaries and 57 (fifty seven) Members present.

STARRED QUESTIONS AND ANSWERS

Date : 24th March, 1979

(To which oral answers were given)

Re : Gauhati Jail

Shri Ajoy Kumar Dutta asked :

ev... 311. Will the Minister, Jail be pleased to⁹
state—

(a) Whether Government is aware of the present
condition of Gauhati Jail?

(b) If so, whether Government have taken any final
decision to shift the Gauhati Jail from the present
site?

(c) Why necessary repairing works of the present
Jail building have not been taken up?

(d) The total number of prisoners in Gauhati Jail
as on 1st February, 1979?

Shri Dulal Chandra Barua (Minister, Jail) replied :

311. (a)— Yes.

(b)— There is a proposal to shift the District Jail,
Gauhati from its present site. Efforts have since been
made to procure suitable land near about Gauhati
for the purpose of shifting the Jail.

(c)— Major repairing works were not done, be-
cause of the proposal to shift the same. But main-
tenance and petty repairing works are being carried
out.

(d)— 654 (as on 1st February, 1979).

Mr. Deputy Speaker :— Pending question No. 298 will not be taken up any for supplementary as the Hon'ble Minister is not ready with required materials and he has requested me to have it up on Monday next. Now question No. 311.

শ্রীঅজয় দত্ত :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বর্তমান প্রান কেন্দ্র গুরাহাটীত অৱস্থিত জেলখনৰ আভ্যন্তৰীণ অৱস্থা নৰকৰ লগতহে তুলনা হয় বুলি বোৱা ২০ বছৰৰ আগৰ পৰা শুনি আছে। কিন্তু আমাৰ নতুন চৰকাৰৰ দিনত বিশেষকৈ যি কেইগৰাকীৰ জেলৰ বিষয়ে অভিজ্ঞতা আছে সেইসকলে জেলৰ অৱস্থা উন্নত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব নে?

শ্রীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা (মন্ত্রী) :— মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে যিটো নৰকৰ কথা কৈছে সেইটো একেবাৰে কাল্পনিক। মোৰ নিজৰ অভিজ্ঞতাও আছে। এই জেলৰ অভিজ্ঞতা নৰক কুণ্ডলৈকেও বেয়া। এই সম্পৰ্কে আমি নতুন ব্যৱস্থা লবলৈ চিন্তা কৰি এই জেলখন নতুনকৈ সজাৰ কথা ভাবি আছে। মাটি বাৰীৰ সম্পৰ্কে চাংসাৰীৰ ওচৰত মাটি লোৱা হৈছে কিন্তু সেই অঞ্চলটো 'বৰ্কি' হোৱাৰ বাবে পি ডব্লিউ ডি টেকনিকেল বিভাগৰ পৰা আপত্তি আহিছে।

শ্রীববীন মালাকাৰ :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে যে জেলৰ কাৰণে আমিনগাওঁ আৰু উত্তৰ গুৱাহাটীত চাৰ্ভে কৰোতে কিমান টকা খৰছ পৰিছিল?

শ্রীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা (মন্ত্রী) :— বেচি দিন 'চাৰ্ভে কৰা' হোৱা নাই।

চাৰ্ভেৰ বাবে পি ডব্লিউ ডি বিভাগক অনুৰোধ কৰা হৈছিল আৰু মোৰ হাতত দুইটা পৰ্ট ফলিও থকা বাবে মই নিজে বিশেষ ভাৱে পি ডব্লিউ ডি বিভাগক অনুসন্ধান কৰিবলৈ কৈছিলোঁ আৰু এই সম্পৰ্কে চীফ ইঞ্জিনীয়াৰে পৰিদৰ্শন কৰি ইন্সপেক্টৰ জেনেৰেলৰ লগত পৰিদৰ্শন কৰি আৰু আলোচনা কৰি এই মাটি বিল্ডিংৰ বাবে উৎকৃষ্ট নহব বুলি কলে।

শ্ৰীকনী মেধি :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, গুৱাহাটী জেলত ৪ বছৰ ধৰি একেবাৰে থকা অভিজ্ঞতাৰ পৰা মই কব খোজোঁ যে তাত মই প্ৰায় আধামোনমান মাছ ধৰিছিলোঁ। গতিকে তাত থকা পুখুৰীবোৰ পুতি পেলোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰি কয়দী সকলৰ বসবাসৰ উপযুক্ত কৰি তুলিবনে?

শ্ৰীভুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা (মন্ত্ৰী) :— আপুনি বৰষীহে বাইছিল মই ডুবিলিলোৱেই কিন্তু এই জেল নতুনকৈ সজা নহয় ইয়াক আন ঠাইলৈ নি সেই অঞ্চলৰ বাইজৰ হাৱা বতাহৰ সুবিধা কৰি দিবৰ বাবে চিন্তা কৰিছোঁ। এই বছৰ চাৰ্ভে কামৰ কাৰণে আমাৰ ২৮ হাজাৰ টকা ধৰি এপ্ৰিল মাহৰ পৰা কাম আৰম্ভ কৰা হৈছে। আৰু যিমান সোনকালে মাটি পাওঁ সিমান সোনকালে লৈ নতুন কাৰাগাৰ সজা ব্যৱস্থা কৰিম।

শ্ৰীহেমেন দাস :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে তাত ৬৫৪ জন কয়েদী আছে প্ৰকৃততে তাত কিমান জন থকাৰ ঠাই আছে?

শ্ৰীভুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা (মন্ত্ৰী) :— প্ৰকৃততে ৬০০ জন থকাৰ ঠাই আছে। আমি থাকোঁতে তাত প্ৰায় ১৪০০ জন মান আছিলোঁ।

শ্ৰীহেমেন দাস :— মই যেতিয়া জেলত আছিলোঁ তেতিয়া ৪ ফুট দীঘল ১ ফুট বহল আৰু শোওঁতে ভৰি মেলিবলৈ হলে কামৰ

কয়েদী জনৰ গাৰ ওপৰেদি ভৰি দিবলগীয়া হৈছিল।

শ্ৰীহুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা (মন্ত্ৰী):— আচলতে তাৰ কেপাচিটী ৬৯০ জনৰ বৰ্তমান তাত ৬৫০ জন আছে এই সৰু বিপেয়াৰ নকৰি নতুন জেলৰ ব্যৱস্থা কৰি কয়েদী বখাৰ ব্যৱস্থা কৰিছো। কাৰণ ইয়াত আৰু মানুহ বখাটো সম্ভৱ নহয়।

Shri Benoy Basumatari:— Mr. Deputy Speaker, Sir will the hon'ble Minister confirm that the proposed site will not evict any tribal resident now in occupation?

Shri Dulal Chandra Baruah (Minister):— Not only the question of Tribal but no citizens will be evicted as far as possible.

শ্ৰী এ এন আক্ৰাম হুছেইন:— মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে গুৱাহাটী জেলত ৬১০ জন বন্দী আছে। তাৰ ভিতৰত বিচাৰাধীন ৰাজনৈতিক বন্দী, কিমান আছে মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে?

শ্ৰীহুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা (মন্ত্ৰী):— এতিয়া ৰাজনৈতিক বন্দী নাই। ইতিমধ্যেই ৰাজনৈতিক বন্দী সকলক মুক্তি দিয়া হৈছে।

শ্ৰীচামছুল হুদা:— মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে যে বৰ্তমান যিখন জেল মেহুৱেল আছে সেই খনৰ মতে জেলৰ ভিতৰত কয়েদী সকলে সুবিধা আদি যি দৰে পাব লাগে সেই দৰে নাপায়। সেয়ে নতুন জেইল সাজিবলৈ যাওঁতে বা সজাৰ আগতে পুৰণা জেল মেহুৱেল খন আৱশ্যকীয় সংশোধন কৰিবনে?

শ্রীতুলাল চন্দ্র বকরা (মন্ত্রী):— এইটোৰ ব্যৱস্থা ইতিমধ্যে কৰা হৈছে আৰু জেইল বিৰ্ফ'ম কমিছন এটা পাতি দিয়া হৈছে। আগৰ আই জি পি আৰু ইমটিয়াজ আলি চাহাবৰ নেতৃত্বত তেওঁলোকে কাম আৰম্ভ কৰিছে। প্ৰয়োজন হলে মেম্বৰেল সম্পূৰ্ণ স্কেপ কৰি জেইলৰ গোটেই থিনিয়েই পুনৰ সংগঠন কৰাৰ কথা ভাবিছো। আকৌ গোটেই সংশোধন কৰি অপেন এয়াৰ জেল কৰাৰ পৰীক্ষা নিৰীক্ষা কৰি আছে।

শ্রীদীপক ভট্টাচাৰ্য:— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আসামেৰ বিভিন্ন সাব ডিভিশনেৰ হেডকোৱাৰ্টাৰে যেসব লক্ষ্য আপ আছে সেগুলোকে অন্যান্য জেলেৰ ন্যায় ৰূপান্তৰিত কৰাৰ কি ব্যৱস্থা সৰকাৰ গ্ৰহণ কৰেছেন ?

আৰ, জৰুৰী অবস্থাৰ সময় যেসব ওয়াৰ্ডাৰদেৱে হেড ওয়াৰ্ডাৰে প্ৰমোশন দেওয়া হয়েছিল এদেৱে এখন নাকি আবার ওয়াৰ্ডাৰেৰ পদে নামিয়ে দেওয়া হয়েছে। সুতরাং আমাৰ প্ৰশ্ন হলো যে, আমাদেৰ ৰাজ্যে যেসব বড় বড় জেল আছে সেগুলোতে যদি আৰও একজন কৰে হেড-ওয়াৰ্ডেৰ পোষ্ট ক্ৰিয়েট কৰা হয় তৰে তাদেৰ সেখানে এক মোডেট কৰা যাবে। আমি মন্ত্রী মহোদয়েৰ নিকট থেকে জানতে চাই যে এই ব্যৱস্থা শীঘ্ৰে নেওয়া হবে কি ?

শ্রীতুলাল চন্দ্র বকরা (মন্ত্রী):— এইটো আমি বা জেল বিভাগে পূৰ্ণসংগঠনৰ বাবে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে। আৰু যি সকল ব্যক্তিক জেলৰ ওৱাৰডেন কৰা হৈছে সেই সকলকো জৰুৰীকালীন অৱস্থাৰ সময়ত নানা বৰকমৰ ব্যৱহাৰ কৰা দেখা গৈছিল আমি জেলত থাকোঁতে যিজন ওৱাডেন বা জমাদাৰ আছিল তেওঁ আমাৰ লগত বৰ সন্মিল মিল কৰাৰ অভিযোগত ১ ঘণ্টাৰ ভিতৰতে তাৰ পৰা বিমত কৰিছিল। এই বিলাক পুনৰ বিবেচনা কৰি নিয়োগ কৰা আৰু যি বিলাক ৰিৰ্ভাট কৰি-

ছিল সেই সকলকো পুনৰ নিয়োগ কৰি জেল পদ্ধতি উন্নত কৰাৰ ব্যৱস্থা নিশ্চয় লম।

বিষয় : আইতগুৰি সাগৰ ঘাট

শ্ৰীপ্ৰসাদ চন্দ্ৰ দলৈয়ে সুধিছে :

* ৩১২। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অহুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) মৰিগাঁও মহকুমাৰ উত্তৰ মৌজাৰ অন্তৰ্গত আইতগুৰি সাগৰ ঘাট সাহিত্যৰথী স্বৰ্গীয় লক্ষীনাথ বেজবৰুৱা দেৱৰ জন্মস্থান বুলি অসম সাহিত্য সভাৰ লগতে চৰকাৰেও মানি লৈছেনে ?

(খ) যদি লৈছে, তেন্তে অসম তথা ভাৰতৰ এই সুযোগ্য সন্তানৰ স্মৃতি বক্ষাৰ্থে আইতগুৰি সাগৰ ঘাটত বিভিন্ন দৰ্শকৰ আকৰ্ষণাৰ্থে চৰকাৰী ব্যৱস্থাত কিবা অৱধান পাতিবনে ?

শ্ৰীলক্ষ্যৰ্থৰ চৌধুৰী (শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

৩১২। (ক)— চৰকাৰে সদ্যহতে কথাটো বিবেচনা কৰি চোৱা নাই।

(খ)— প্রশ্ন নুঠে।

শ্ৰীপ্ৰসাদ চন্দ্ৰ দলৈঃ— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আইতগুৰি সাগৰঘাটত গত ১৩ ডিচেম্বৰ তাৰিখে তাত শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয় উপস্থিত থাকি বিভিন্ন ৰাজহুৱা সভাত যোগদান কৰি বিভিন্ন প্ৰস্তাৱ আদি গ্ৰহণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষা মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই তাত পুথিভালৰ লেখিয়া কিবা এটা পাতিল বুলি কোৱা কথাটো সঁচানে ?

শ্রীলক্ষ্মণৰ চৌধুৰী (মন্ত্ৰী):— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সেই সভাত ময়ো উপস্থিত আছিলো। আহতগুৰি গাওঁত স্মৃতি বক্ষা কৰাৰ কাৰণে আধাৰশিলা স্থাপন কৰিছিল সু সাহিত্যিক শ্ৰীযোজ্ঞেশ্বৰ শৰ্ম্মা ডাঙৰীয়াৰ হতুৱাই। ৰাজহুৱা সভাত মই অকল এইটোৱেই কৈছিলো যে চৰকাৰৰ পৰা নহয়, তেওঁলোকক আঁচনি কৰিবলৈ কোৱা হৈছিল। আৰু সেই গাওঁখনৰ নাম আহতগুৰিৰ সলনি গধূলি গুৱনি গাওঁ ৰাখিবলৈ কোৱা হৈছিল কাৰণ তাত গধূলি চাকি বস্তি জলোৱা হলে গাওঁখন বৰ গুৱনি দেখি।

শ্ৰীকালিৰাম ডেকাৰাজা:— ডিচেম্বৰ মাহত হৈ যোৱা লক্ষীনাথ বেজবৰুৱাদেৱৰ জন্ম তিথিৰ দিনা গধূলি গুৱনি গাওঁত গৈ অসমৰ শিক্ষা মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কি কি প্ৰতিশ্ৰুতি দি আহিছিল এই কথা অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

শ্ৰীলক্ষ্মণৰ চৌধুৰী (মন্ত্ৰী):— চৰকাৰে কোনো প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া নাই। সাহিত্যিক হিচাবে সাহিত্যৰ উন্নতিকল্পে কোৱা হৈছিল আৰু স্থানীয় যি কেইটা সংঘ আছে তেওঁলোকক নীতিমতে আবেদন কৰিবলৈ কোৱা হৈছিল আৰু তেওঁলোকক যি মৰম দেখুৱাব লাগে সেইটো আমি দেখুৱাইছো।

শ্ৰীফণী মেধি:— শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ে যে গধূলি গুৱনি গাওঁ নাম ৰাখিব কৈছিল, সেইটো কি ভিত্তিত কৈছিল। ইয়াত কিবা ঐতিহাসিক ভিত্তি আছে নেকি ?

শ্ৰীলক্ষ্মণৰ চৌধুৰী (মন্ত্ৰী):— সেই ফালেদি গধূলি আহিলে ভাল লাগে। আগতে কেবাচিনৰ চাকি জলিছিল এতিয়া তাত পট্ৰমান্স জলিছে। দিনত আহিলে যিমান ভাল লাগে গধূলি আহিলে তাতোকৈ বেছি ভাল লাগে। সেই কাৰণেই গধূলি গুৱনি নাম দিয়া হৈছিল।

শ্রীমুকুট শৰ্মা :— মন্ত্ৰী মহোদয়ে এইটো কথা জনাবনে যে মু-
সাহিত্যিক লক্ষীনাথ বেজবৰুৱাৰ জন্মস্থান হিচাবে তাত কিবা কৰিবলৈ
চৰকাৰে সিদ্ধান্ত কৰিছে নেকি ?

শ্রীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰী (মন্ত্ৰী) :— সিদ্ধান্ত চৰকাৰে নকৰে, বাইজে
সিদ্ধান্ত কৰিলে চৰকাৰে সহায় কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব পাৰে।

শ্রীমুকুট শৰ্মা :— বাইজে কৰিব, চৰকাৰে কৰিব নে নকৰে ?

শ্রীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰী (মন্ত্ৰী) :— বাইজে কৰিলে, নকৰিবলৈ কৈ
বাধা কৰিবৰ ইচ্ছা নাই।

শ্রীপ্ৰসাদ দলৈ :— বাইজৰ তৰফৰ পৰা ইতিমধ্যে ৪ বিঘা মাটি
দান কৰা হৈছে। গতিকে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কিবা আঁচনি লৈ কাম
কৰাৰ চেষ্টা কৰিব নে ?

শ্রীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰী (মন্ত্ৰী) :— আঁচনি চৰকাৰে নলয়। আক
বাইজৰ পৰা আহিলে, বাইজে যদি কিবা সহায় সহযোগ বিচাৰে তেনেহলে
আমি বিবেচনা কৰি চাম।

Re : Surgical ward of Goalpara Civil Hospital

Shri Birendra Nath Choudhury asked :

* 313. Will the Minister of State, Health be
pleased to state—

(a) Whether the Surgical ward of Goalpara Civil

Hospital is lying idle since a long time for want of a bulb of the operation light ?

(b) What is the market price of this bulb ?

Dr. Koshswar Bora (Minister of State, Health and Family Welfare) replied :

313. (a)— No. But there is no overhead shadowless light;

(b)— The price of a hanging shadowless light is about rupees five thousand.

শ্রীবীৰেন্দ্ৰ নাথ চৌধুৰী :— উপাধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, গোৱালপাৰা চিভিল হস্পিটালৰ চাৰ্জিকেল ৱাৰ্ডৰ লগত এটাচ্ হৈ থকা যিটো অপাৰেচন থিয়েটাৰ, এই অপাৰেচন থিয়েটাৰৰ মেইন অপাৰেচন লাইনটো এটা বাম্বৰ অভাৱত বহুত দিন ধৰি অব্যৱহৃত হৈ আছে এই কথাটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে ভালদৰে বিচাৰ কৰি কবনে ?

ডাঃ কোষেশ্বৰ বৰা(মন্ত্ৰী):— এই লাইনটো অব্যৱহৃত হৈ থাকিলেও তাত অন্য লাইনৰ ব্যৱস্থা আছে। তাত যি ধৰণৰ কাম হয় সেই কাম চলাব পৰাকৈ অন্য লাইটৰ দ্বাৰা চলাই থকাৰ কাৰণে চিভিল চাৰ্জিন বা মেডিকেল বিষয়া সকলে কোনো ডিমাণ্ড নিদিয়াৰ কাৰণে সেইদৰে কাম চলাই থকা হৈছে।

শ্রীবীৰেন্দ্ৰ নাথ চৌধুৰী :— মই অপাৰেচন লাইনৰ কথা কোৱা নাই, মই কৈছো যে তাৰ লাইটৰ বাম্বটো নাই। এই বাম্বটোৰ দাম বোধহয় ৯০ টকা। এই ৯০ টকাৰ এটা বাম্বৰ কাৰণেই ২ হাজাৰ বা ৫ হাজাৰ

টকাৰ মূল্যৰ এটা লাইন অব্যৱহৃত হৈ থকা কথাটো সঁচানে ?

ডাঃ কোষেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী):— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মোক খবৰ দিয়া মতে অপাৰেচন লাইটৰ ব্যৱস্থা নাই বুলি কৈছে। গতিকে অপাৰেচন অন্য লাইটৰ দ্বাৰা চলাই থকা হৈছে।

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ গোস্বামী :— স্বাস্থ্যমন্ত্ৰী নিজেই এজন ডাক্তৰ। আজি যিটো বাৰৰ কথা আহিছে সেইটো অপাৰেচনৰ কাৰণে প্ৰয়োজনীয় বস্তু হয় নে নহয় ? যদি প্ৰয়োজনীয় হয়, এই ৯০ টকা খৰচ নকৰাৰ কাৰণ কি ?

ডাঃ কোষেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী):— এইটো অপাৰেচনৰ কাৰণে অতি দৰকাৰী। কিন্তু তাত তেনেধৰণৰ অপাৰেচন নোহোৱাৰ কাৰণে বোধকৰো চাৰ্জেন সকলে এই বিষয়ত জোৰ দিয়া নাই। এতিয়া যিহেতুকে এই কথাটো আমাৰ দৃষ্টিগোচৰ হৈছে। আমি এই সকলোবিলাক সোনকালে খবৰ কৰি ব্যৱস্থা কৰিম।

Shri Altaf Hussain Mazumdar:—Mr deputy speaker, Sir, the hon'ble minister, fortunately, is doctor himself. Now, in the surgical ward shadowless light is an absolute minimum requirement and the cost is only Rs. 5000/-. The hon'ble Minister in his reply has said that no requisition has been given by the authorities of the Goalpara civil Hospital. Will the minister now look into the matter and see that it is fitted there ?

ডাঃ কোষেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী):— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰীৰ কাৰণে সকলোখিনি চোৱাটো সম্ভৱ নহয়। যিহেতুকে এই বস্তুটো আমাৰ দৃষ্টিলৈ

আহিছে এই বিষয়ে মই খবৰ কৰিম।

Shri Fakhrul Islam :— Mr. deputy speaker, Sir, the question is that the Hon'ble member is saying that the light is there but the bulb is not there but the Hon'ble Minister is saying that the light is not there and the cost of a light is Rs. 5000/-. May I know from the hon'ble minister which of the statements is correct ?

ডাঃ কোষেখৰ বৰা (মন্ত্ৰী) :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিষয়ত যিখিনি খবৰ আমালৈ আহিছে তাত অভাৱহেড লাইট বুলি কোৱা হৈছে। মাননীয় সদস্যই বাৰ নাই বুলিহে কৈছে। আমি পোৱা খবৰ মতে অভাৱহেড চেডো লাইটহে। গতিকে মই এইটো অনুসন্ধান কৰি চাম।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা :— গোৱালপাৰা চিভিল হস্পিতলৰ ষিটো সম্পত্তিৰ কথা কোৱা হৈছে। সেইটোএটা সাধাৰণ লাইটৰ কথা। চিভিল চাৰ্জন বা হস্পিতাল কৰ্তৃপক্ষৰ ভিতৰতে এই বস্তুটো নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব নোৱাৰে নেকি ? এনেধৰণৰ সৰু কথা বিধান সভাত মূল্যবান সময় খৰচ কৰি আলোচনা কৰিব কিয় লাগে ? এইবিলাক কাম তলৰ লেভেলতে কৰিব লাগে। এই-ধৰণৰ সৰু সৰু কথা বিলাক বিধান সভালৈ আনিহে এই বিভাগে কাম কৰিব নেকি ? যদি এইটো কৰা হয় তেতিয়াহলে এই বিভাগটো পুনৰ গঠন কৰাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব নেকি ?

ডাঃ কোষেখৰ বৰা (মন্ত্ৰী) :— লাইটৰ অভাৱত অপাৰেচন বন্ধ হৈ থকা নাই। অপাৰেচন কৰিবলৈ বিভিন্ন ধৰণৰ ছেডো লাইট আছে। মাননীয় সদস্যই ষিটো অৰ্থ কৰিছে সেইটোত মই কৈছোৱেই যে এইটো ছেডোলেচ লাইট নহ'বও পাৰে। হয়তো অন্য বেলেগ ধৰণৰ লাইট হ'ব

পাবে। এইটো মই খবৰ কৰি জনাম।

শ্রীবীৰেন চৌধুৰী :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, গোৱালপাৰা জিলা চিভিল হস্পিতেলত অপাৰেশ্যন নহয়, সেইটো নহয়, সাধাৰণ অপাৰেশ্যন হয় কিন্তু সাধাৰণ অপাৰেশ্যন হলেও তাত সামান্য পোহৰ লাগিবই অৰ্থাৎ লাইট লাগিবই. লাইট নহলে সাধাৰণ অপাৰেশ্যনতো অসুবিধা হয়। সেই-কাৰণে মই মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক এই বিষয়টোলৈ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো যে এই সামান্য ৯০ টকাৰ মূল্যৰ বাস্তৱতাৰ অভাবত তাত আজি ইমান দিনে অপাৰেশ্যন অব্যৱহৃত হৈ থকাতো আচৰিত নহয়নে? এই বিষয়ে মাননীয় মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই অনুসন্ধান কৰি ইয়াৰ বিহিত ব্যৱস্থা লবনে?

ডাঃ কোষেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী):— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বাস্তৱ অভাবৰ কাৰণে যিটো কথা কৈছে সেইটো মই নিশ্চয় ব্যৱস্থা লম। এইটো জনাত ৫০ তাৰিখে তাত হোণ্ডেদ আছে, তাত এই আইতেমৰ বিষয়ে আলোচনা হব, মই মাননীয় সদস্যজনকো লগত লৈ যাম। গোটেইখিনি তদন্ত কৰি তৎকালীন ব্যৱস্থা লম।

Shri Altaf Hussain Mazumdar :— Sir hon'ble member Shri Baruah has rightly hinted on this Department. Nothing is going well there. This is because some officers are sitting there for a very long time and the statusquo continued. Will the Hon'ble Minister see that some changes are brought in the Department so that there may be a change of out looks.

ডাঃ কোষেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী):— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই গোটেই বিভাগটো পৰিবৰ্ত্তণ আনিবৰ কাৰণে চেষ্টা চলাই থকা হৈছে আৰু

ইতিমধ্যে মাননীয় সদস্য সকলৰ জৰিয়তে বিধান সভাৰ কমিটি এখন কৰা হৈছে। গোটেইখিনি লৈ বিভাগটোলৈ এটা পৰিবৰ্ত্তন জনসাধাৰণৰ কামত ভালকৈ লগাব পৰা যায় তাৰ কাণেৰ নিশ্চয় চেষ্টা কৰিম।

Starred question Nos. 14, 15 and 16 were not put, the Members being absent.

Re : Seniority of Inspector of Excise

Shri Nishth Ranjan Das asked :

* 317: Will the Minister of State, Excise be pleased to state—

(a) The procedure for determining the Seniority of Inspector of Excise?

(b) How the merit of Excise Inspectors are determined in the Excise Department?

Dr. Kosheswar Bora (Minister of State, Excise) replied :

317: (a)— The Seniority is determined according to the order of merit in the list prepared under Service Rule.

(b)— Merit is determined as per their performance

recorded in their A. C. R. suitability and integrity reports.

Shri Nishith Das :— Mr. Deputy Speaker, Sir, Mr. X joined in the Excise Department as Inspector of Excise in 1961 and Mr. Y joined the Registration Deptt. in 1961. Again Mr. Y leaving Registration Deptt., joined Excise Deptt. in 1962. Now, what will be the seniority between them.

ডাঃ কোমেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী):— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, চিনিউৰিটি কৰাৰ ক্ষেত্ৰত দুটা কথা আছে। এটা হল এ, পি, এচ, চিয়ে লিষ্ট খন প্ৰিপিযেব কৰে আৰু চিনিউৰিটি বেচিচত নিযুক্তি দিয়ে। ১৯৬১ চনত চাৰ্ভিচ্ কল ডেয়াৰ হৈছে, '৬১ আগতে কাৰ্য্যকৰী কৰা নাছিল। ১৯৬১ চনৰ পিচত নিযুক্তি পত্ৰ পোৱাৰ ১৫ দিনৰ পিচত যদি জইন কৰিব নোৱাৰে বা জইন নকৰে সেই সকলক আৰু ৩ মাহলৈ বঢ়াই দিব পাৰে। তাৰ ভিতৰত যদি জইন কৰে সেইটো জইনিং ডেটৰ পৰা চিনিউৰিটি হিচাবে পৰিগনিত হয়।

Shri Biresh Misra :— Sir, it is not only the merit but also the joining date has to be counted in the matter of seniority. Is not it ?

ডাঃ কোমেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী):— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো মেৰিট কাম চিনিউৰিটি ওপৰত বেচ কৰা হয়।

Shri Biresh Misra:— Sir, Seniority means, it is

not only the merit but also the length of service to be taken in to consideration:

Shri Koseswar Bara (Minister):— It is merit-cum-seniority.

শ্রীরামেন্দ্র দে :— মহোদয়, এই ধরনের আরও অনেক প্রশ্ন এই সदनে এসেছে যে সিনিওরিটি কাম মেরিটের দ্বারা প্রমোশন দেওয়া হয়। আমার প্রশ্ন হলো যে এই মেরিট কি ভাবে নির্ধারিত করা হয়? আর সিনিওরিটির ব্যাপারে যাদের লেংথ অব্ সার্ভিস বেশী তারা সিনিওর নয় কি? আর যদি হয় তাহলে আমি বলতে চাই যে এই এক-সাইজ ডিপার্টমেন্টে বহু সিনিওর লোককে রেখে জুনিওর লোককে প্রমোশন দেওয়া হচ্ছে, কারণ তাদের মেরিট না কি ভাল। সুতরাং আমি জানতে চাই যে এই 'মেরিট' কি ভাবে নির্ধারিত করা হয়?

শ্রীএম ইব্রাহিম আলী :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সদস্য এগবাকীয়ে সদনত তামোল পান খাই কথা কব পাৰে নেকি?

মাননীয় উপাধ্যক্ষ :— নোৱাৰে।

ডাঃ কোষেখৰ বৰা (মন্ত্রী) :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যি প্রমোচন দিয়া হয় সেইটো চাবভিচ্ বেকৰ্ডৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি প্রমোচন দিয়া যায়। চাবভিচ্ বেকৰ্ডটো বেয়া হলে প্রমোচন দিয়াত অন্তৰ্ভুক্ত হয়।

Shri Fakrul Islam :— Sir, may I know from the Hon'ble Minister whether it is a fact that in Excise and Medical Departments there are large number of employees whose seniority has not yet been dete-

rmind even after 10 years of service.

Shri Dulal Chandra Baruah (Minister):— This is not regarding Medical Department, this is regarding the Excise Department.

Shri Fakrul Islam:— In Excise Department too this position is prevailing.

ডাঃ কোষেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী):— মই জনাত এইটো কৰা নাই।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা:— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই যে মেৰিটৰ ওপৰত প্ৰমোচন নিৰ্ভৰ কৰা হয় এই মেৰিটটো সাধাৰণতে কৰ্মচাৰীৰ পাৰফৰ্মেন্সৰ ওপৰত বেচ কৰা হয় নে অফিচাৰৰ মজ্জিব ওপৰত নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

ডাঃ কোষেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী):— এইটো চাৰ্ভিচবোলৰ ৰেকৰ্ড আৰু পাৰফৰ্মেন্সৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰা হয়।

Shri Nagen Baruah:— How the performanec is determined ?

ডাঃ কোষেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী):— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, চাকৰি আদিৰ কালত বদনাম আছেনে নাই, এফিচিনচি আছেনে নাই সেই গোটেইখিনি কথা চাই মুৰব্বী সকলে নিৰ্দ্ধাৰণ কৰে।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা:— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, টেডিচনেল মেথদত ব্যৱস্থা কৰি ৫ বছৰ ৬ বছৰৰ অন্তৰে অন্তৰে পাৰফৰ্মেন্স কেনে-ধৰণৰ হৈছে সেই বিষয়ে চোৱাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰি নেকি ?

শ্রীদুলাল চন্দ্র বৰুৱা (মন্ত্ৰী) :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্যই যি পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে সেইবিলাক আমি জাৰি জোকাৰি চাই কেনেদৰে শাসন যন্ত্ৰটো নিকা কৰিব পাৰি সেই বিষয়ে নিশ্চয় বিবেচনা কৰা হব। কোনো ধৰণৰ যদি অন্যায় অবিচাৰ হয় সেইবিলাক নিশ্চয় চোৱা হব আৰু একজন অফিচাৰ সময় সাপেক্ষে ভাল হৈ থাকে আৰু হয়তো ৬ মাহৰ পাচত তেওঁ দুৰ্বলতাৰ কাৰণে বেয়াৰ ফালে ঢাল খাব পাৰে, ফলত বঙা চিয়াহী দাগ তেওঁৰ ওপৰত পৰে। এই সকলো বিলাক পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা কৰি চাইছে। বিষয়াসকলে যাতে কোনো অন্যায় অবিচাৰ কৰিব নোৱাৰে।

Shri Binoy Kumar Basumatari :— Mr. Dy. Speaker Sir, I know a case where a person was transferred and as the person concerned did not accept the transfer order, he was not allowed to join for 13 months, and as a result, he has not received his pay for the last 13 months. What will be the decision in regard to this case in the matter of seniority ?

Shri Dulal Chandra Baruah (Mintster) :— That is completely a separate thing. This does not relate to this question. We are quite in the dark— how it happened ; why he was not allowed to join, his service, etc.

Mr. Deputy Speaker :— Now next question:

Re : Dibrugarh Town

Shri Joy Chandra Nagbanshi asked :

*318. Will the Minister, Town and Country Planning be pleased to state—

(a) Whether the Dibrugarh Town has been declared a City under any Master Plan by the Government?

(b) If so, when and what is its jurisdiction?

Shri Zahirul Islam (Minister, Town and Country Planning) replied :

318. (a) and (b)— No. But a Master Plan for Dibrugarh was prepared and finalised in 1977. The areas covered by the Master plan is both Urban and Rural area comprising of 65 Sq. K.M.

Shri Joy Chandra Nogbanshi :— The hon'ble Minister has said in reply that the master plan for Dibrugarh was prepared and finalised in 1977. May I know from the Minister concerned when this plan will be executed?

Shri A.F. Golam Osmani (Mininster) :— Please repeat it:

Shri Joy Chandra Nagbanshi :— When the plan

will be executed ?

Shri A.F. Golam Osmani (Minister):— Notification has already been issued dated 9th November 1977 and published in Assam Gazette Extraordinary dated 27th April 1978:

শ্রীমুকুট শৰ্মা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে অলপতে তীখা দপ্তৰৰ মন্ত্ৰী শ্রীবিজু পাতনায়ক আৰু উদ্যোগ বিভাগৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত ডিবেক্টৰ (জিয়লেক্সিকেল চাৰ্ভে অৱ ইণ্ডিয়া) মি: বেইনাই শ্রীতৰুণ গগৈৰ আগত প্ৰকাশ কৰিছে যে ডিব্ৰুগড় চহৰ আৰু ইয়াৰ ওচৰৰ অঞ্চলখিনি বৰ্তমান বিপদাপন্ন হৈ আছে। এই সম্পৰ্কে চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা হাতত লৈছে ?

শ্রীজলাল বৰুৱা (মন্ত্ৰী):— অকল ডিব্ৰুগড় নহয় গোটেই অসমৰ ক্ষেত্ৰত বহুতে বহু কথাই কৈছে। আমি সেই গোটেই বিলাক কথা ধৰি লব নোৱাৰো।

শ্রীমুকুট শৰ্মা :— স্বয়ং ডিবেক্টৰ জেনেৰেলে এই কথা উল্লেখ কৰিছে। এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব ?

শ্রীজলাল বৰুৱা (মন্ত্ৰী):— আমি ভেনে ধৰণৰ কোনো বিপোর্ট পোৱা নাই। কিন্তু এই গোটেই অঞ্চলটোকে এটা বিপদাপন্ন জন বুলি কব বিচাৰিছে। এই কথাত আমি বিশেষ গুৰুত্ব দিয়া নাই আৰু কোনো ধৰণৰ আঁচনি স্থগিত ৰখাৰ কথা চিন্তা কৰা নাই।

শ্রীমুকুট শৰ্মা :— মই আঁচনি স্থগিত কৰাৰ কথা কোৱা নাই। কিন্তু যিহেতু এই কথা চাৰ্ভে অৱ ইণ্ডিয়াৰ ডিবেক্টৰ জেনেৰেলে নিজে

প্রকাশ কৰিছে এই সম্পৰ্কে যোগাযোগ কৰাৰ কিবা ব্যৱস্থা কৰিব নে?

শ্ৰীহুলাল বৰুৱা (মন্ত্ৰী):— স্থগিত কৰাৰ আমাৰ আঁচনি নাই কিন্তু গোটটো অঞ্চলটোকে বিপদাপন্ন বুলি কব বিচাৰিছে যদিও বৰ্তমান ভেনেধৰণৰ অন্য তথ্য বিচৰা হৈছে। আমি মুকলি ভাবে এইক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত যোগাযোগ কৰি কি ব্যৱস্থা কৰিব পৰা যায় তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লোৱা হব।

Mr. Deputy Speaker :— I cannot allow it to go on this way. This has crossed the boundary of the question ; the supplementaries are a bit exceeding the boundary, so this should be confined to the question:

Shri Gourishankar Roy :— What are the requisite conditions that are to be fulfilled for declaration of a master plan area ?

Shri A.F. Golam Osmani (Minister) :— Master plan is emphasised under the Assam Town and Country Planning Act and the provision of the Act require as to be city city facilities that should be provided to an urban area and accordingly what should be the population pattern, the housing pattern and all other relevant pattern has to be considered.

শ্ৰীঅতুল গোস্বামী :— মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে অসমৰ বৰ্তমান যিজন ডিবেক্টৰ অৱ টাউন এণ্ড কাণ্টি

প্লেনিং আছে তেওঁৰ যিটো বিকুৱাৰ্ড কোৱালিফিকেশ্যন হ'ব লাগে সেইটো আছে নে নাই ?

শ্ৰী এ, এফ, গোলাম ওচমানী (মন্ত্ৰী) :— সেইটো বেলেগে প্ৰশ্ন হ'লে উত্তৰ দিব পাৰিম।

শ্ৰী অতুল চন্দ্ৰ গোস্বামী :— এইটো বেলেগ প্ৰশ্ন নহয় বুলি মই ভাবো। আমি জনা মতে টাউন এণ্ড কাৰ্টিং প্লেনিংৰ ডিবেক্টৰ জনৰ যিখিনি বিকুৱাৰ্ড কোৱালিফিকেশ্যন থাকিব লাগে সেইখিনি নাই। সেই কাৰণে মই ভাবো এইটো নিখুট হোৱা নাই।

শ্ৰী হুলাল বৰুৱা (মন্ত্ৰী) :— আমি জনামতে তেখেতৰ যিখিনি বিকুৱাৰ্ড কোৱালিফিকেশ্যন থাকিব লাগে সেইখিনি আছে।

Shri Jiban Bora :— Sir, along with Dibrugarh town three more towns have been brought under master plan and these towns have been declared as master plan areas. Will the Minister inform whether proper authorities have been constituted for implementation of the Master plans ?

Shri A.F. Golam Osmani (Minister) :— For Nowgong and Jorhat these have already been constituted; so far as Guwahati is concerned it is being constituted.

Shri Jiban Bora :— What about Tezpur ?

Shri A.F. Golam Osmani (Minister):— For Tezpur it has been under consideration.

Shri Jiban Bora:— I have already informed the Minister that Tezpur has been declared a master plan areas; master plan has been finalised. I want to know whether the authority has been constituted?

শ্রীচামচুল হুদা :— মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে এইটো কথা সচা নে যে গুৱাহাটী মহানগৰীক এতিয়ালৈকে আনুষ্ঠানিক ভাবে চিটি ঘোষণা কৰা হোৱা নাই ?

উত্তৰ নাই

বিষয় : মৰিগাওঁ আৰু নগাওঁ মহকুমাৰ জনজাতীয়
উন্নয়ন বৰ্ডৰ সভা

শ্রীকালিৰাম ডেকা ৰাজাই সুধিছে :

* ৩১৯। মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে—

(ক) মৰিগাওঁ আৰু নগাওঁ মহকুমাৰ জনজাতীয় উন্নয়ন বৰ্ড (Board) হখনৰ অনুষ্ঠিত সভা কেইখনত কিমানজন পুলিচ বিষয়াক নিযুক্ত কৰা হৈছিল ?

(খ) উক্ত বৰ্ড হখনৰ ৰক্ষণাবেক্ষণৰ বাবে বৰ্তমানলৈকে কিমান টকা খৰচ কৰা হৈছে জনাবনে ?

শ্রীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

৩১৯। (ক)— মৰিগাওঁত অনুষ্ঠিত সভাত

৬৯৭৮ তাৰিখত ৫৬ জন।

৭১১৭৮ তাৰিখত ৭৫ জন।

১৬১২৭৮ তাৰিখত ১০৩ জন।

২৯১২৭৮ তাৰিখত ১১৪ জন।

নগাওঁত অনুষ্ঠিত সভাত ৫১০৭৮ তাৰিখত ১৪ জন।

(খ)— চৰকাৰৰ নীতি অনুযায়ী দৰমহা আৰু ভ্ৰমণ ভাড়া দিয়াৰ বাহিৰে চৰকাৰৰ কাৰ্যৰ পৰা অন্য কোনো টকা খৰচ কৰা হোৱা নাই।

শ্ৰীকালিৰাম ডেকাবৰ্জা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, নগাওঁ আৰু মৰিগাওঁ মহকুমাত কিছুমান জনজাতীয় আৰু পিচপৰা সম্প্ৰদায়ৰ মানুহে গণতান্ত্ৰিক পদ্ধতিৰে তেওঁলোকৰ ন্যায্য দাবীৰ কাৰণে পিকেটিং কৰিছিল। কিন্তু মই জানিব বিচাৰিছোঁ সেই মানুহখিনিক তেওঁলোকৰ গণতান্ত্ৰিক পদ্ধতিৰ পৰা বঞ্চিত কৰিবৰ কাৰণে ইমানবোৰ পুলিচ নিয়োগ কৰাৰ কিবা যুক্তি আছে নেকি ?

শ্ৰীকেশৱ চন্দ্ৰ গগৈ (মন্ত্ৰী) :— তেওঁলোকক গণতান্ত্ৰিক পদ্ধতিৰ পৰা বঞ্চিত কৰিবৰ কাৰণে এইটো কৰা হোৱা নাছিল। আইন-শৃংখলা বক্ষা কৰিবৰ কাৰণেহে এই ব্যৱস্থা লোৱা হৈছিল। সেইটো নকৰা হেঁতেন ভেজুৰ নৈ বৈ গলহেঁতেন।

শ্ৰীকালিৰাম ডেকাবৰ্জা :— আইন শৃংখলা বক্ষা কৰিবৰ কাৰণে ১৪৪ ধাৰাৰ এটা নিয়ম আছে। কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত ১৪৪ ধাৰা ঠিকমতে প্ৰযোজ্য কৰা হোৱা নাই। এই সম্পৰ্কত এটা সম্প্ৰদায়ৰ ওপৰতহে ১৪৪ ধাৰা দিয়া হৈছিল ? মৰিগাওঁ টাউনত সেই সম্প্ৰদায়ৰ মানুহক ধৰি

ধৰি ধৰি কৰিছিল বাকী সম্প্ৰদায়ৰ মানুহক কি সেই ধাৰাই নাপায় নেকি ?

শ্ৰীকেশৱ চন্দ্ৰ গগৈ (মন্ত্ৰী) :— যোৱা ৬-৯-৮৭ তাৰিখে বাতি-পুৱা ১০ বজাত প্ৰায় ১০ হাজাৰ লালুং মানুহে মৰিগাওঁ মহকুমা পৰিষদৰ কাৰ্যালয়ৰ সন্মুখত সমবেত হৈছিল আৰু এইকথা উপায়ুক্তক জনোৱা হৈছিল। সেইমতে ১৮৮ ধাৰা গোচৰ ৰুজু কৰা হৈছিল আৰু ৪৬ জন মানুহ গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছিল।

শ্ৰীলক্ষ্যনাথ দলে :— এই ১৪৪ ধাৰা অকল লালুং সম্প্ৰদায়ৰ কাৰণে কৰিছিল নে সকলোৰে কাৰণে কৰিছিল ? তেওঁলোকে অকল লালুং সম্প্ৰদায়ৰ মানুহ বাচি বাচি কিয় গ্ৰেপ্তাৰ কৰিছিল ?

শ্ৰীকেশৱ চন্দ্ৰ গগৈ (মন্ত্ৰী) :— এই ধাৰাৰ নিয়ম অনুসৰি ৫ জনতকৈ অধিক মানুহ একেলগে থাকিলে এই ধাৰা প্ৰযোজ্য হয়। সেইকাৰণে যত একেলগে ৫ জন মানুহ গোট খাইছে তাত এইটো প্ৰযোজ্য হৈছে আৰু য'ত হোৱা নাই তাত সেইটো প্ৰযোজ্য হোৱা নাই।

শ্ৰীলক্ষ্যনাথ দলে :— এই সভাত সকলো ধৰণৰ মানুহ আছিল। কিন্তু তাত ১৪৪ ধাৰা মতে লালুং মানুহ বাচি বাচি গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছিল। এই চৰকাৰে লালুং জাতিটো দমন কৰিবলৈ এনে কৰা নাটেনে ?

শ্ৰীকেশৱ চন্দ্ৰ গগৈ (মন্ত্ৰী) :— এইকথা সম্পূৰ্ণ সঁচা নহয়।

(সদনত উত্তপ্ত পৰিবেশৰ সৃষ্টি হয়, একো শুনা নাযায়।)

শ্ৰীপ্ৰেম বৰা :— এই বোৰ্ডৰ কাম সূচাৰূপে চলি আছে নে, পুলিচ পহৰা দি থাকিব লগা হৈছে।

শ্রীকেশৱ চন্দ্ৰ গগৈ (মন্ত্ৰী) :— সূচাকৰূপে চলি আছে ।

শ্ৰীহেমেন দাস :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে, এই মানুহ বিলাক কি উদ্দেশ্যে সমবেত হৈছিল ? তেওঁ-লোকৰ দাবী কি কি আছিল ?

শ্ৰীকেশৱ চন্দ্ৰ গগৈ (মন্ত্ৰী) :— বোৰ্ডৰ সভাপতি শ্ৰীপিটচিং কোৱ-ৰক অপসৰণ কৰাৰ কাৰণে আৰু বোৰ্ডখন পুনৰ গঠন কৰিব লাগে ।

শ্ৰীফনী মেধী :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই জানিব বিচা-ৰিছো যে, যি পিকেটিং কৰা হৈছিল সেই পিকেটিং শান্তিপূৰ্ণ ভাবে হৈছিল । কিন্তু এতিয়া অভিযোগ কৰা হৈছে যে কোনোবা বিশেষ সম্প্ৰ-দায়ৰ কাৰণেহে ১৪৪ ধাৰা জাৰি কৰা হৈছে । মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে, লালু সম্প্ৰদায়ৰ ওচৰত ১৪৪ ধাৰা ক, বড়ো সম্প্ৰদায়ৰ ওপৰত ১৪৪ ধাৰা খ, আমুক সম্প্ৰদায়ৰ ওপৰত ১৪৪ ধাৰা ঘ বুলি, এনেকুৱা কিবা আইন আছে নেকি ?

শ্ৰীকেশৱ চন্দ্ৰ গগৈ (মন্ত্ৰী) :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আইনৰ চকুত সকলো সমান । ইকুৱেলিটি অব ল' । ইয়াত লালু সম্প্ৰদায় বুলি ১৪৪ ধাৰা, অমুক-তমুকৰ কাৰণে ইমান ধাৰা হব নোৱাৰে । ১৪৪ ধাৰা জাৰি কৰা হয়, যিবিলাকে আইন শৃঙ্খলা ভঙ্গ কৰা সকলৰ কাৰণে, আইন শৃঙ্খলা বক্ষাৰ কাৰণে ।

শ্ৰীপ্ৰেম বৰা :— এই বোৰ্ডৰ কাৰ্য্য কিমান কাল ? এই বোৰ্ড পুণৰ গঠন হোৱাৰ সময়ত এই অভিযোগকাৰী সকলৰ নতুন কথা খিনি বিবেচনা কৰা হব নে ?

শ্ৰীকেশৱ চন্দ্ৰ গগৈ (মন্ত্ৰী) :— বোৰ্ডৰ কাৰ্য্যকাল এবছৰ সময় ।

তেওঁলোকৰ দাবী সমূহ বিবেচনা কৰা হ'ব যদিহে আইন সংস্কৃত হয়।

শ্ৰীমুকুট শৰ্মা :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে জনতা চৰকাৰে গনতন্ত্ৰত বিশ্বাস ৰাখে বুলি শুনিছো, গতিকে এই চৰকাৰে লালুং সম্প্ৰদায়ৰ যি দাবী আহিণ পূৰণ নকৰি পুলিচ আদিৰে ভাবুকি দি, এজন ডিফিটেদ কেণ্ডিডেট শ্ৰীপিটিচিং কোঁৱৰক বক্ষণা বেক্ষণ দিবৰ কাৰণে পুলিচ ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে, সেই কথা সঁচা নে?

শ্ৰীকেশৱ চন্দ্ৰ গগৈ (মন্ত্ৰী) :— তেখেত বাইজৰ পৰা নিৰ্বাচিত হৈ আহিছে। যদি ৩০ বছৰীয়া বুৰঞ্জী খুলি চাই, তেনেকুৱা ঘটনা বহুত দেখা পাব।

Shri Benoy Kumar Basumatari :— Mr. Deputy Speaker Sir, whether Govenment is aware that behind this problem a political implication is there and a man from the Congress Party was brought and made him Chairman to propagate the ignorant Lalung.

শ্ৰীকেশৱ চন্দ্ৰ গগৈ (মন্ত্ৰী) :— মই যিটো এচ, বিৰ ৰিপোৰ্ট পাইছো তাৰ ভিত্তিত এই উত্তৰ দিছো।

Shri Premadhar Bora :— The word 'ignorant' used on the subject should be withdrawn.

(Noise)

Shri Mukut Sarma :— The Hon'ble Member sh-

ould withdraw the word 'ignorant' and instead he should use 'innocent tribal people.'

Sri Benoy Kumar Basumatary :— Mr. Deputy Spraker Sir, I mean innocent tribal people.

Starred Question Nos. 320 and 321 were not put, the Members being absent.

Re: Establishment of a State Dispensary in Grahampur Gaon panchayat area

Shri Mathias Tudu asked:

*322. Will the Minister of State, Health be pleased to state—

(a) Whether Government is aware that there is not a single State Dispensary or Public Health Sub-Centre in the Grahampur Gaon Panchayat area in Kokrajhar Sub-division where 90 percent of the population belong to the weaker section ?

(b) If so, whether Government will take immediate step to establish one State Dispensary in this Gaon Panchayat area ?

Dr. Kosheswar Bora (Minister of State, Health & Family Welfare) replied :

322. (a)— Yes.

(b)—Not at present.

Shri Mathias Tudu : Mr. Speaker Sir, accrding to the urgency of the need, will the Minister state whether a State Dispensary in this backward areas would be established during 1979-80.

শ্রীকোষেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী):— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই জাগাত এখন চিকিৎসালয় লাগে বুলি চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা বিবেচনা কৰা হৈছে। আৰু কিমান সোনকালে কৰিব পৰা যায় সেইটো চাম। টকা পইচাৰ পুজি তনকিয়াল হলেই সেইটো কৰিম।

Shri Mathias Tudu :— Will the Minister state whether it would be a State Dispensary or Medical Sub-Centre ?

শ্রীকোষেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী):— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো এতিয়াই কোৱা টান। টকা পইচাৰ ব্যৱস্থালৈ চাই এইটো কৰা হব। কিন্তু চিকিৎসালয়ৰ যে দৰ্কাৰ আছে সেইটো বিবেচনা কৰা হৈছে।

শ্রীফণী মেধী :— ৩২২ কত দেখা যায় সেই অঞ্চলত শতকৰা ৯০ ভাগ লোকেই দুৰ্বল শ্ৰেণীৰ লোক বসবাস কৰে। কিন্তু এই অঞ্চলটোত আজি ৩০ বছৰেও কিয় এটা চিকিৎসালয় পতা হোৱা

নাই। সেইটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানেনে ?

শ্ৰীকোষেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী):— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই অঞ্চলত ৮ কিলোমিটাৰ আতৰলৈকে চিকিৎসালয় নাই সেইটো জানো। সেই কাৰণে এখন চিকিৎসালয় পতাৰ বাবে চৰকাৰে বিবেচনা কৰি যিমান সোনকালে হয় ব্যৱস্থা কৰাৰ চিন্তা।

শ্ৰীকনি মেধী :— কিয় ইমান দিনে পতা হোৱা নাই সেইটো কাৰণ মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্ৰীকোষেশ্বৰ বৰা (মন্ত্ৰী):— কাৰণ সেইটো আগৰ চৰকাৰে কৰা নাছিল। এতিয়া আমি সোনকালে কৰিবৰ বাবে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছো।

Starred Question No. 323 was not put, the member being absent.

বিষয় : দিছাং নৈৰ উত্তৰ পাৰত মথাউৰিত প্লাইউচ গেট

শ্ৰীবুদ্ধ বৰুৱাই সুধিছে :

*৩২৪। মাননীয় বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অহুগ্ৰহ কৰি জনবনে—

(ক) যোৱা অসম বিধান সভাৰ অধিবেশণত মাননীয় বান নিয়ন্ত্ৰণ মন্ত্ৰীয়ে এই বিস্তীৰ্ণ বহুৰতেই দিছাং পানীৰ পৰা পাটসাকোলৈকে দিছাং নৈৰ উত্তৰ পাৰে থকা মথাউৰিটোৰ ৭-৮ খন ঠাইত খোলা থকা পানী যোৱা বাস্তৱ সমূহত প্লাইউচ গেইট দিয়াৰ কথা ঘোষণা কৰিও অদ্য

পৰিমিত কাম আৰম্ভ নকৰাৰ কাৰণ কি জনাবনে ?

(খ) উক্ত কাম এই বছৰ হৈ তুঠিলে দিছাং পানীৰ পৰা পাটসাকো হৈ সমান্তৰাল ভাবে যোৱা পানী যোগানৰ নলাটো (Irrigation Canal) এই বছৰ সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ লগে লগে মথাউৰিৰ খোলা থকা বাস্তাইদি পানী সোমাই নলাৰ আলিত পানী ঠেকা খাই নলা আৰু মথাউৰিৰ মাজত কাম কৰা লোকসকল গোটেই বছৰ ধৰি বান পানীত ডুব গৈ থাকিব লগা হোৱাটো চৰকাৰৰ অবগতনে ?

(গ) যদি অবগত হয়, চৰকাৰে এতিয়াও কাম আৰম্ভ নকৰাৰ কাৰণ কি জনাবনে ?

শ্ৰীৰমেশ মোহন কুলি (বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

৩২৪। (ক) — নিৰ্মাণ সামগ্ৰীৰ অভাবত কাম হাতত লব পৰা নাই।

(খ) — দিছাং নদীৰ পানী নামি যোৱাৰ লগে লগে এই ছিগাবোৰেদি সোমোৱা পানী আকৌ নদীলৈ ঘূৰি ওলাই যাব।

(গ) — নিৰ্মাণ সামগ্ৰীৰ অভাবৰ বাবে বৰ্তমান কাম কৰিব পৰা নাযাব।

শ্ৰীবুদ্ধ বৰুৱা : — মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, দিছাং নৈৰ পানী বাঢ়ি অহাৰ লগে লগে পানী সোমাব, কিন্তু গোটেই দিছাং নৈৰ পানী সোমাই অহাৰ পিচত পুনৰ ওলাই যাব নোৱাৰে সেইটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানেনে ?

শ্ৰীৰমেশ মোহন কুলি (মন্ত্ৰী, বাননিয়ন্ত্ৰণ) : — সেইটো বিবেচনা

কৰি থকা হৈছে। সেই কাৰণে তাত মিটো প্লুইচ গেট আছে সেইটো নিৰ্মাণৰ কাৰণে আৰু কালভাৰ্ট দিয়াৰ কাৰণে ইতিমধ্যে ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। তাৰ কাৰণে চিমেণ্ট আৰু অন্যান্য যিখিনি সামগ্ৰীৰ অভাৱ আছে সেইখিনি পূৰণ হলে অহা বছৰৰ ভিতৰত কাম আৰম্ভ কৰা হব।

বিষয় : পুথিমাৰী নদীৰ মথাউৰি

শ্ৰীদেবশক্তি ডেকাই সুধিছে :

*৩২৫। মাননীয় বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) পুথিমাৰী নদীৰ মথাউৰি সংৰক্ষণৰ কাৰণে ১৯৭৮-৭৯ চনত কিমান ঘন মিটাৰ বোল্ডাৰ সংগ্ৰহ কৰা হৈছে ?

(খ) বড়িয়া উপ-সংমণ্ডলৰ অধীনত কিমান ঘন মিটাৰ বোল্ডাৰ সংগ্ৰহ কৰা হৈছে ?

(গ) বোল্ডাৰবোৰ কি ধৰণে ব্যৱহাৰ কৰে ?

(ঘ) এই বিত্তীয় বছৰত কিমান ঘন মিটাৰ বোল্ডাৰ সংগ্ৰহ কৰিব ?

শ্ৰীৰমেশ মোহন কুলি (বাননিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

৩২৫। (ক)— ৭৮-৭৯ চনৰ জাহুৱাৰীলৈকে ৫০০ ঘন মিটাৰ সংগ্ৰহ কৰা হৈছে।

(খ)— ৫০০ ঘন মিটাৰ।

(গ) — নদীৰ গড়া খহনীয়া বোধৰ বাবে বোল্ডাৰ বাৰ শিলৰ গাঠনি আৰু অন্যান্য খহনীয়া প্ৰতিৰোধৰ কাৰণে ব্যৱহাৰ হয়।

(ঘ) — ২৪,৮৪০,১৩, ঘন মিটাৰ।

শ্ৰীদৈব শক্তি ডেকা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে সেইটো সংগ্ৰহ কৰা হৈছে সেইটো ঠিকাদাৰৰ লাভৰ কাৰণে নে খহনীয়া প্ৰতিৰোধৰ কাৰণে কৰা হৈছে? যদি খহনীয়া আৰু বানপানীৰ কাৰণে কৰা হৈছে তেতিয়াহলে বাহুলীপাৰা, হৰিচিঙা, পুথিমাৰি নদীৰ মথাউৰিৰ খহনীয়াৰ কাৰণে এইটো নিৰ্মাণ কৰা হব নে?

শ্ৰীৰমেশ মোহন কুলি (মন্ত্ৰী, বান নিয়ন্ত্ৰণ) :— এইটো গৰা খহনীয়া প্ৰতিৰোধৰ কাৰণে কৰা হৈছে বিশেষকৈ বোল্ডাৰ বখা হৈছে। বাকী যিবিলাকৰ কথা উল্লেখ কৰিছে সেইটো প্ৰশ্নোত্তৰৰ লগত সম্বন্ধ নথকাৰ কাৰণে কব পৰা নহব।

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ গোস্বামী :— এই বোল্ডাৰ সংগ্ৰহৰ কাৰণে কিমান নিবিদা আহ্বান কৰা হৈছে আৰু কোন কোন ঠিকাদাৰক দিয়া হৈছে? আৰু নিবিদা অনুযায়ী সেই ঠিকাদাৰ সকলে বোল্ডাৰ যোগান ধৰিছে নে?

শ্ৰীৰমেশ মোহন কুলি (মন্ত্ৰী, বাননিয়ন্ত্ৰণ) :— এতিয়ালৈকে বোল্ডাৰ সংগ্ৰহ কৰা হৈছে ৫০০ কিউবিক মিটাৰ। তাৰ ভিতৰত শ্ৰীৰমেশ চন্দ্ৰ ডেকাই ৩০০ কিউবিক মিটাৰ সংগ্ৰহ কৰিছে আৰু বাকী দুজনে ১০০ কিউবিক মিটাৰকৈ সংগ্ৰহ কৰিছে।

শ্ৰীজীৱন বৰা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বছৰ ২৪,৮৪০.১৩ কিউবিক মিটাৰ সংগ্ৰহ কৰিব। তাৰ মূল্যমান কিমান? আৰু এতিয়ালৈকে মথাউৰিৰ কাৰণে গ্ৰাণ্টৰ কিমান টকা খৰচ হৈছে?

শ্রীৰমেশ মোহন কুলি (মন্ত্রী, বাননিয়ন্ত্রণ) :— মথাউৰিৰ টকা অৱশ্যে মুঠ টকাৰ ভিতৰতেই আছে। মুঠ টকা হল ৪০,৯৯,৬০০'০০ টকা। তাৰ ভিতৰত বোলডাৰৰ কাৰণে ১৬,২৯,২৯৫'০০ টকা।

শ্রীঅতুল গোস্বামী :— কিমান বোল্ডাৰৰ কাৰণে কিমান ঠিকা-দাৰক কাম দিয়া হৈছিল? আৰু কিমান ঠিকাদাৰে কিমান বোল্ডাৰ যোগান দিছে?

শ্রীৰমেশ মোহন কুলি (মন্ত্রী, বাননিয়ন্ত্রণ) :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই আগতেই কৈছো যে ৫০০ কিউবিক মিটাৰ বোলডাৰ হৈছে আৰু ঠিকাদাৰৰ নাম বিলাকো কোৱা হৈছে। এতিয়া যিটো কাম হব সেইটো নিবিদা গ্ৰহণ কৰা হব।

বিষয় : কলেজৰ শিক্ষক নিযুক্তিৰ অৰ্হতা.

শ্রীপূৰ্ণ বড়োই সুধিছে :

*৩২৬। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) কলেজ শিক্ষক পদত নিযুক্তিৰ বাবে কি কি সাধাৰণ অৰ্হতাৰ আৱশ্যক?

(খ) ১৯৭৫ চনৰ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পঞ্জীয়কৰ চাকুলাৰ জাৰি কৰাৰ পিচত অসমৰ বিভিন্ন কলেজত কাম কৰা ভালেমান শিক্ষকক চাক-বিৰ পৰা অপসাৰণ কৰাৰ কথাটো সচানে?

(গ) যদি সচা, ১৯৭৫ চনৰ আগলৈকে কলেজ শিক্ষক নিযুক্তিৰ অৰ্হতা

কি আছিল ?

শ্রীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰী (শিক্ষাবিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

৩২৬।(ক)—বিশ্ববিদ্যালয় মঞ্জুৰী আয়োগৰ হাৰে দৰমহা, মঞ্জুৰ কৰাৰ পৰা শিক্ষক পদৰ নিযুক্তিৰ বাবে যি অৰ্হতা আৱশ্যক ইয়াৰ নকল সদনৰ মেজত ৰখা হ'ল।

(খ)—যদিও বহা কলেজত তেনেকৈ তুজন শিক্ষকক অপসাৰণ কৰা হৈছিল তেওঁলোকক পুনৰ কামত নিযুক্তি কৰা হৈছে। আন কলেজত তেনেকৈ কোনো শিক্ষকক অপসাৰণ কৰাৰ কথা চৰকাৰৰ দৃষ্টি গোচৰ হোৱা নাই।

(গ)—যি বিষয়ত শিক্ষকৰ নিযুক্তি প্ৰয়োজন সেই বিষয়ত অন্ততঃ দ্বিতীয় শ্ৰেণী পাই প্লাতকোত মহলা পাই হব লাগে।

শ্রীপূৰ্ণ বড়ো :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই শিক্ষক সকলৰ সকলো অৰ্হতা থকাৰ পিচতো এম, ফিল ডিগ্ৰী লবলৈ বাধ্য কৰাইছে এইটো সচ'নে ?

শ্রীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰী (শিক্ষামন্ত্ৰী) :— মই দেখাত ১৯৭৫ চনতে আগৰ চৰকাৰে এটা পলিচিৰ সিদ্ধান্ত কৰিছিল আৰু তাত কিছু অৰ্হতা সন্নিবিষ্ট কৰিছিল। এতিয়া বিশ্ববিদ্যালয় বিলাকৰ যিটো কাৰ্য্যৰ কাৰণে যিটো অৰ্হতা লাগে সেইমতেই হ'ব। কলেজত বহুতো লোকৰ সেই অৰ্হতা নাই। ইতিমধ্যে যিসকলে শিক্ষকতা কৰি আছে প্ৰফেচাৰ বা লেকচাৰৰ সেইসকলক ইউ, জি, চি গ্ৰাণ্ট দিবলৈ ঠিক কৰা হৈছে। কিন্তু তাত যদি এম, ফিলৰ কথা আছে তেতিয়াহলে পুনৰ বিবেচনা

কৰা হব। যিয়েই হওক কাৰ্য্যালয় বিলাকত নিৰ্দ্ধাৰিত ডিগ্ৰী দিবলৈ অৰ্হতা সম্পন্ন লোকৰ অভাৱ কিন্তু সেইটোও বিবেচনা কৰা হৈছে। সেইকাৰণে আগতে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মঞ্জুৰী দি সোমোৱায় লব বিচাৰিছো।

শ্ৰীপূৰ্ণ বড়ো :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অৰ্হতা কিমান লাগিব তাৰ লিষ্টি এখন মেজত ৰাখিছে। কিন্তু ১৯৭৫ চনৰ চাৰ্কোলাৰ মতে শতকৰা ৫০ ভাগৰেই এইটো অৰ্হতা আছে বুলি ধৰা হৈছে তাৰ পিচত পুনৰ শতকৰা ৫২'৫ ভাগ কৰাৰ কথা আছিল সেইটো কৰা হৈছেনে ?

শ্ৰীলক্ষ্মণৰ চৌধুৰী (শিক্ষানুষ্ঠান) :— কৰা হৈছিল, কিন্তু ভেতিয়া আকৌ দেশৰ শিক্ষানীতি তথা শিক্ষাৰ মান আৰু শিক্ষকৰ অৰ্হতা সম্পৰ্কে পুনৰ বিবেচনা কৰা হৈছিল।

শ্ৰীনিধি ৰঞ্জন দাস :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৭৫ ইংৰাজীৰ আগে যে শিক্ষকদেৱ নিযুক্তিৰ নীতি ছিল— ১৯৭৫ ইংৰাজীৰ পৰে সেই নীতিৰ পৰিবৰ্তন কেন কৰা হলো ?
এৰ কাৰণ কি ?

শ্ৰীলক্ষ্মণৰ চৌধুৰী (শিক্ষানুষ্ঠান) :— ১৯৭৫ চনৰ কাৰণে আপোনাৰ কবলগীয়া নাই। ১৯৭৫ চনত কিবা এটা হৈছিল— সেই বিষয়ে বহুতো কথাই হৈছে যিটোৰ কাৰণে আমি এতিয়া বৰ অনুবিধাত পৰিছো।

শ্ৰীপূৰ্ণ বড়ো :— শিক্ষক সকলৰ উপযুক্ত অৰ্হতা থকা স্বত্বেও শিক্ষক নিৰ্বাচনৰ কাৰণে এখন বোৰ্ড আছে নে ? যদি আছে ইয়াৰ সদস্য কোন কোন ?

শ্রীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰী (শিক্ষামন্ত্ৰী) :— বোৰ্ড এখন আছে সেই-
খন নতুন কৰিবৰ লাগে। এতিয়া ৩১ তাৰিখলৈকেহে আছে। সেই
কাৰণে নাম কেইটা নকলেও হব।

শ্রীবীৰেন চৌধুৰী :— যদি এই চিলেকচন বোৰ্ড কেইদিনমানৰ
কাৰণেহে আছে, এই চিলেকচন বোৰ্ড উঠাই দিয়াৰ পিচত নতুন চিলে-
কচন বোৰ্ড কৰিবনে? নে চিলেকচন বোৰ্ড বখাৰ ব্যৱস্থাটো সম্পূৰ্ণ-
ৰূপে উঠাই দিব?

শ্রীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰী :— চিলেকচন বোৰ্ড কৰাৰ কথাটো আমি
বিবেচনা কৰি আছে। আৰু কৰিলে ভাল হয় বুলিয়েই ভাবো যিহেতু
অহঁতা তহঁতা চাবলৈকে এটা কমিটি লাগে। এইটো আমাৰ বিভাগে
কৰিলে আমাৰ যি সবল বিষয়া আছে তেওঁলোকৰ কামৰ হেঁচা পৰিব
সেইকাৰণে ভাল কমিটি কৰি দিব পাৰিলে আমাৰ কাম কিছু উজু হব
বুলি ভাবো।

শ্রীনিশীথ ৰঞ্জন দাস :— মহাশয়, ১৯৭৫ ইংৰাজিৰ আগে কলে-
জৰ শিক্ষক নিয়োগেৰ ক্ষেত্ৰে শতকৰা ৪০ ভাগ মাৰ্ক্‌স্ য়াৰা পেভেন
তাদেৰে নিয়োগ কৰা হতো, আৰ বৰ্ত্তমানে সেই নীতিৰ পৰিবৰ্ত্তন কৰে
শতকৰা ৪৫ ভাগ কৰা হয়েছে এটা যে শিক্ষাকে সংকোচ কৰাৰ নীতি
মন্ত্ৰী মহোদয় তা স্বীকাৰ কৰেন কি?

উত্তৰ নাই

Mr. Deputy Speaker :— The Question hour is
over.

Undisposed Starred Questions dated 24-3-79.

বি : লক্ষীমপুৰ জিলাৰ পৰিবহন নিগমৰ বাছ আৰু প্ৰাই-
ভেট বাছ চলাচল কৰা পথ

শ্ৰীশূল বৰাই সুধিছে :

*৩২৭। মাননীয় পৰিবহন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি
জনাবনে—

(ক) লক্ষীমপুৰ জিলাৰ কোন কোন বাস্তাত চৰকাৰী পৰিবহন
বিভাগৰ বাছ চলাচল কৰে ?

(খ) লক্ষীমপুৰ জিলাত কোন কোন বাস্তাত প্ৰাইভেট বাছ চলে ?

(গ) প্ৰাইভেট বাছ চলা বাস্তা বিলাকত কেতিয়া চৰকাৰী পৰি-
বহন নিগমৰ বাছ চলোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব জনাবনে ?

শ্ৰীজহিকল ইছলাম (পৰিবহন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

৩২৭। (ক আৰু খ)— লক্ষীমপুৰ জিলাত পৰিবহন নিগমৰ বাছ
চলা পথ আৰু প্ৰাইভেট বাছ চলা পথ সমূহৰ তালিকা সদনৰ মেজত
ৰখা হ'ল।

(গ)— বৰ্তমানে লক্ষীমপুৰ জিলাত নতুন পথ বাস্তীকৰণৰ আঁচনি
হাতত লোৱা হোৱা নাই।

বিষয় : ৰাষ্ট্ৰীয় পন্থাৰ সেৱক সংঘ

শ্ৰীমুকুট শৰ্মাই সুধিছে :

*৩২৮। মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে—

(ক) বাহ্যিক স্বয়ং সেৱক সংঘত সভ্য সকলে বাজহুৱা স্থানত জীল আৰু লাঠিখেল আদিৰ প্ৰশিক্ষণ লোৱাৰ কথা চৰকাৰে জানেনে ?

(খ) যদি জানে, এনেকৈ বাজহুৱা স্থানত প্ৰশিক্ষণ লোৱাটো ভাৰতৰ অন্যান্য ৰাজ্যত বাধা নিষেধ কৰাৰ কথাটোও চৰকাৰে জানেনে ?

(গ) যদি জানে, অসমতো এনে ব্যৱস্থা লোৱাৰ কথা চৰকাৰে বিবেচনা কৰিছে নেকি ?

শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্যমন্ত্রী) য়ে উত্তৰ দিছে:

৩২৮। (ক)—হয়, জানে।

(খ)— হয়, উত্তৰ প্ৰদেশত অলপতে এনে বাধা নিষেধ আৰোপ কৰাৰ কথা বাতৰি কাকতত প্ৰকাশ হৈছে।

(গ)— বৰ্তমান বিবেচনা কৰা হোৱা নাই।

বিষয় : টাই ভাষাৰ পুথি, কিতাপ

শ্ৰীমোগেন গগৈয়ে সুধিছে :

*৩২৯। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে—

(ক) অসমত টাই ভাষাৰ অলেখ পুথি, কিতাপ আদি ঠায়ে ঠায়ে বহু পৰিয়ালৰ দ্বাৰা মজুত ৰখাৰ বিষয়ে চৰকাৰে জানেনে ?

(খ) যদি জানে, এই টাই ভাষাৰ পুথি কিতাপ আদি প্ৰধানত:

উজ্জনী অসমৰ দেওখাই, মহন, বাইলুং আদি পৰিয়ালৰ ঘৰত থকাৰ বিষয়ে জানেনে ?

(গ) যদি জানে, এই টাই ভাষাৰ সাহিত্য, সংস্কৃতি, বুৰঞ্জী আদিৰ ভড়াল স্বৰূপ এনেবোৰ আপুৰুগীয়া সম্পদ সংগ্ৰহ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে নেকি ?

(ঘ) যদি হৈছে, তেন্তে এই সম্পদবোৰ ক'ত সংগ্ৰহ কৰি ৰখা হৈছে জনাবনে ?

শ্ৰীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰী (শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

৩২৯। (ক)— হয় জানে।

(খ)— হয় জানে।

(গ)— টাই ভাষাত লিখা পুৰণি পুথি সংগ্ৰহ কৰাৰ ব্যৱস্থা অসম চৰকাৰৰ বুৰঞ্জী আৰু পুৰাতত্ত্ব বিভাগত আছে।

(ঘ)— বুৰঞ্জী আৰু পুৰাতত্ত্ব বিভাগত টাই ভাষাত লিখা ১৩৭ খন পুথি এতিয়ালৈকে সংগ্ৰহ কৰি ৰখা হৈছে।

UNSTARRED

Questions and answers

Date : 24th March, 1979

(To which answers were laid on the table)

Re : Quarters for Section Assistants in rural and

urban areas under Hailakandi P.W.D. Division.

Shri Dipak Bhattacharjee asked :

25. Will the Minister, P.W.D. be pleased to state—

(a) The number of Quarters constructed for Section Assistants in rural and urban areas under the Hailakandi P.W.D. (Roads) Division ?

(b) Whether all section Assistant's quarters have been allotted for the accommodation of Section-Assistants in the said division ?

(c) The number of Quarters allotted to Section-Assistants and other categories in the said divisions ?

Shri Dulal Chandra Baruah (Minister, P.W.D.)
replid :

25: (a)— Total 26 numbers:

18 Nos. in rural areas and

8 Nos. in urban areas.

(b)— No. Some quarters are under occupation by incumbants other than Section-Assistants.

(c)— 16 numbers of Section-Assistants Quarters are

allotted to Section-Assistants/trained Section-Assistants (Overseer grade-III):

7 numbers are under occupation of incumbants other than Section-Assistants and remaining 3 numbers are vacant at presnt;

বিষয় : শিমলু আৰু পপ্লাৰ গছ

শ্রীখগেন বৰবৰুৱাই সুধিছে :

২৬। মাননীয় বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে—

(ক) অসমৰ কোন কোন ঠাইত বা বিজাৰ্ভত শিমলু ৰোৱা হৈছে ?

(খ) এজোপা শিমলু বুঢ়া হবলৈ কিমান বছৰ লাগে ?

(গ) এজোপা পপ্লাৰ (Poplar) বুঢ়া হবলৈ কিমান বছৰ লাগে ?

(ঘ) কম বয়সতে বুঢ়া হোৱা আৰু বিশেষ বিক্ৰীৰ স্থল থকাত পপ্লাৰ ডাল বিশেষ বিজাৰ্ভত ৰোৱাৰ আৰু গাৱলীয়া মানুহে এই গছ ৰোৱাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে হাতত লবনে ?

(ঙ) যদি নলয় কিয় নলয় ?

শ্রীসমৰ ব্ৰহ্ম চৌধুৰী (বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২৬। (ক)— অসমৰ আটাইকেইখন জিলাতে কম বেছি পৰিমাণে শিমলু পুলি ৰোৱা হৈছে ।

- (খ)— ৪০-৫০ বছৰত এজোপা শিমলু গছ কাটিব পৰা হয়।
 (গ)— পপ্লাব গছ ১০-১৫ বছৰতে পুৰঠ হয়।
 (ঘ)— প্ৰাৰম্ভিক ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।
 (ঙ)— প্ৰশ্ন হুঠ।

ANNOUNCEMENT BY THE CHAIR

Mr. Deputy Speaker :— It appears that the House has taken much time in disposing a grant. It is therefore necessary for benefit of the House to fix time and to follow a procedure in order to dispose of sufficient number of important grants by the House. Hence I propose to fix 3 hours time for each grant on which cut motions have been given.

2. Each speaker including the mover of the cut motions will not take more than 10 minutes.

3. Not more than 2 members from one party or group will participate in the discussion on one grant.

STATEMENT BY MINISTER

শ্ৰীহুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই মাননীয় সদস্য সকলৰ জ্ঞাতাৰ্থে এটা কথা জনাব বিচাৰিছো যে, সদনৰ শুভ ইচ্ছা আৰু অসমৰ জনসাধাৰণৰ শুভ ইচ্ছা জনাবৰ বাবে আৰু আমাৰ সদনত শ্ৰীজয়প্ৰকাশ নাৰায়নৰ দীৰ্ঘ জীৱন কামনা যি প্ৰাৰ্থনা

কৰা হৈছিল সেইখিনি জনাবৰ বাবে আৰু তেখেতৰ সোনকালে আবেগ্য লাভৰ মানসেৰে মই আজি আবেলি সদনৰ হৈ, বাইজৰ হৈ, বন্ধেই যোৱাৰ সিদ্ধান্ত কৰিছো। এইটো মই মাননীয় সদস্য সকলৰ জ্ঞাতাৰ্থে জনাইছো।

Mr. Deputy Speaker :— Now item No.2 Voting on Demands Grant No. 62:

VOTING ON DEMANDS FOR GRANTS

Shri A. F. Golam Osmani :— Sir, on the recommendation of the Gover or of Assam, I beg to move that a sum of Rs. 27, 68, 09, 700/—be granted to the Minister in— charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1980 for the administration of the head “306” —Minor Irrigation 308 -Area Development (II) 333-Irrigation, Navigation, Draining and Flood Control Projects -B-Irrigations Projects (Non-Commercial) 506-Capital outlay on Minor Irrigation, soil Couservation and Area Development (I) 533 Capital out lay on Irrigation, Navigation drainage and Flood Control projects- B-Irrigation (Non-Commercial)”

Mr. Deputy Speaker: — There are 4 cut motions,

Cut motion No. 1 by Shri Nishit Das and others ?

(The cut motion not pressed)

Cut motion No. 2 to be moved by Shri Atul Chendra Goswami & others;

Shri Atul Chandra Gogwami— I beg to move that the total provision of Rs. 27, 68, 09, 700/ under Grant No: 62 Major Head '306-Minor Irrigation, 308 Area Development (II) 333 Irrigation, Navigation, Drainage and Flood Control Paojects B₃ Irrigation Projectsr (Non-Commercial), 506-Capital Outlay on Minor Irrigation, Soil Conservation and Area Development (I), 533- Capital Outlay Irrigation, Navigation, Drainage and Flood Control Projects B Irrigation (Non-commercial)" at page 4-65 of Volume II, Part IX of the Budget be reduced to Re. 1 i.e., the amount of the whole grant of Rs. 27,68,09,700 do stand reduced to Re.1.

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উত্থাপন কৰি কব বিচাৰিছো যে, জলসিঞ্চন বিভাগটো এই ৰাজ্যৰ কাৰণে অতি প্ৰয়োজনীয় বিভাগ। কিন্তু এই বিভাগটো যোৱা ৩০ বছৰে যি কাৰ্য্য-কলাপ কৰিছে তাত আমি হতাশপ্ৰস্তু হৈছো। আনকি নতুন চৰকাৰ হোৱাৰ পিচতো আজি পৰ্য্যন্ত এই বিভাগে যিবিলাক কাক কাৰ্য্য চলাই আছে সেই-বিলাকত আমি অতিশয় আচৰিত হৈছো। এই বিধান সভাৰ আগৰ চৈচনত এই বিভাগৰ কেইজনমান লোকৰ বিৰুদ্ধে গতি গুৰুত্বপূৰ্ণ কিছুমান অভিযোগ অনাৰ পিচত আজি পৰ্য্যন্ত এই বিভাগত পুনৰ বিন্যাসৰ কোনো চেষ্টা নচলিল। মই বৰ দুখ পাইছো যে, এই বিভাগৰ সমালোচনা কৰাৰ পিচত

বাহিৰত মোৰ বিৰুদ্ধে মই মুচলিম বিৰোধী আৰু মই আৰ, এচ, এচৰ মানুহ বুলি সমালোচনা কৰা হৈছে। এই বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা আৰম্ভ কৰি চিফ ইঞ্জিনিয়াৰ, এডিশ্যনেল ইঞ্জিনিয়াৰ, চেক্ৰেটৰি আদি সকলো মুছলমান আৰু সেই কাৰণেই সম্ভৱতঃ এনে সমালোচনা হৈছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই মুচলমান বিৰোধী মানুহ নহয়। যিবিলাক মানুহে অন্যান্য কৰে সি হিন্দুৱেই হওক, মুছলমানেই হওক, খৃষ্টানেই হওক বা জৈনেই হওক তাৰ বিৰোধিতা কৰিম। মোৰ অন্তৰত এই ভাব নাই কাৰণেই শিক্ষা বিভাগৰ এজন হিন্দু বিষয়াৰ বিৰুদ্ধে যি সাহসেৰে কৈছিলো সেই সাহসেৰেই জলসিঞ্চন বিভাগৰ এজন বিষয়াৰ বিৰুদ্ধে তথ্য-পাতিৰে সৈতে কৈছিলো। সেই কাৰণে মই অন্ততঃ এই কথা আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলক জনাব খোজো যে, এই বিভাগৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰোতে যাতে মন্ত্ৰী মহোদয়ে এইটো কথা এটা বিশেষ সম্প্ৰদায়ৰ মানুহ থকা কাৰণে কোৱা হৈছে বুলি ধৰি নলয়। আৰু মই আক্ৰমণ কৰিছো বুলি ভাবি নলয়।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিভাগত যথেষ্ট টকা পইচা খৰচ কৰি আমাৰ অসমৰ খেতিৰ পথাৰবোৰত শস্যসামগ্ৰী কৰি তুলিবৰ কাৰণে ইতিমধ্যে কেইটামান মধ্যমীয়া, ক্ষুদ্ৰ, আৰু বৃহৎ আকাৰৰ জলসিঞ্চনৰ আঁচনি গ্ৰহণ কৰিছিলো। আৰু কেইটামান ইতিমধ্যে হৈ গৈছে বুলি গৌৰৱ কৰাও হৈছে। কিন্তু কাৰ্য ক্ষেত্ৰত কি দেখা গৈছে? আজি পোকলানি শুক্লা উত্তোলন জলসিঞ্চন আঁচনি কৰা হ'ল আৰু সেই আঁচনিত ২০ লাখতকৈও অধিক টকা খৰচ হ'ল কিন্তু তাত দেখা গ'ল যে, যত বাজখন ৰাখি পানী দিয়াৰ কথা আছিল প্ৰকাশ্যে চৰ পৰাৰ বাবে বাজখন পুতি গ'ল। আৰু সেই বাজখন উদ্ধাৰ কৰিবলৈ অতিৰিক্ত টকা খৰচ কৰিব লগা হ'ল। কিন্তু তাত কোনো ধৰণৰ পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা নহ'ল।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই আঁচনিৰ দ্বাৰা কোৱা হৈছিল যে, সেই অঞ্চলত থকা খেতিৰ পথাৰ বিলাকত পানী যোগান ধৰা হ'ব যত মানুহে দুটা ফচল উৎপাদন কৰিব পাৰে। কিন্তু এই অদিট ৰিপৰ্টত আছে যে—

“The purpose of the scheme has remained totally unfulfilled. The purchase of barges and pumps resulted in the blocking of the fund to the extent of Rs. 0.73 lakhs. The construction of feeder canal, installation of high tension line and the payment of minimum electric charges resulted in infructuous expenditure of Rs. 0.51 lakhs. The high tension line was disconnected in January, 76 as there was no possibility of operating pumps in the near future”.

ইমান বিলাক খৰছ কৰি বৈদ্যুতিক লাইন তালৈ নিয়াৰ পাচত এই আঁচনি পৰিত্যক্ত কৰিব লগীয়া হ'ল যে তাৰ দ্বাৰা কাম নহ'ব। ইয়াৰ পাচত ১৯৭৬ চনত ৩'৯৭ মঞ্জুৰী দিলে ৬টা চেলা টিউব ৱেল বহুৱাবলৈ— দলগাওঁ, কলাই-গাওঁ খৈৰাবাৰী বুকত। পাম্পচেট কিনা হ'ল। এইবিলাক কিনাৰ বহস্য অৱশ্যে আমাৰ চকুৰ আগলৈ অহা নাইকিন্তু সেই সময়ত বজাৰত যিমান দৰ আছিল তাতকৈ বেছি দৰ দি কিনা হৈছে, ক্ৰয়ৰ ক্ষেত্ৰত পাৰ্চেজ বোৰ্ডৰ কোনো সন্মতি লোৱা হোৱা নাই, নিজৰ ক্ষমতাত কিনা হ'ল। তাৰ পিচত সেইবিলাক কামত লগোৱা নাই। তেওঁলোকৰ তৰফৰ পৰা কলে যে যি সকল খেতিয়কৰ কাৰণে এইবিলাক দিয়া হৈছিল সেই খেতিয়ক সকলৰ পানীৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই। তাৰ পিচত ক্ষেত্ৰীত এটা উত্তোলিত জলসিঞ্চন আঁচনি কৰা হ'ল। অজস্ৰ টকা খৰছ কৰিলে কিন্তু যি সময়ত পানীৰ প্ৰয়োজন হয় সেই সময়ত এই আঁচনিৰে পানীকে দিব নোৱাৰে। মোৰ সমষ্টিত কলিয়া-

বৰতে ১৯৭০ চনৰ অক্টোবৰ মাহৰ ৪ তাৰিখ গ্লিন চিগনেল দিলে যে উত্তোলিত জলসিঞ্চন আঁচনিৰ দ্বাৰা খেতিয়কক পানী যোগান ধৰা হ'ব। যোৱা বছৰ মন্ত্ৰী আৰু মই নিজে গৈ সেই আঁচনি চালোগৈ। মন্ত্ৰীয়ে মানুহৰ আগতে কৈ আহিল যে কলিয়াবৰ হাৰিয়ানা হৈ যাব। আজি কেইদিন আগতে আকৌ মন্ত্ৰী মহোদয়ে গৈ চাই আহিছে কলিয়াবৰ হাৰিয়ানা হ'বনে মৰুভূমি হ'ব নিজেই দেখি আহিছে। এই আঁচনিত চাবে তিনি কোটি টকা খৰছ কৰাৰ পাচত যি ঠাইত বাঁজ কৰি পানী যোগানৰ দিহা কৰা হৈছিল সেই ঠাইত প্ৰকাণ্ড চাপৰি উঠিছে। সেইখিনি পৰিষ্কাৰ কৰিবলৈ হ'লে আৰু কেবা হাজাৰো টকা লাগিব। এই জলসিঞ্চন বিভাগৰ কোনে ডিজাইন কৰিছে ক'ব নোৱাৰো ইমান দিফেকটিভ্ যে সেইবিলাক ভুল হৈছে। কোনোবা ফালেদি চেনেল কাটিছে আকৌ পুতি পেলাই, কোনোবা ফালেদি দলং দিছে ২ মাহৰ ভিতৰতে ভাঙি গৈছে। এই জলসিঞ্চন বিভাগে বাঁজহৰা ধনৰ এনেধৰনে অপব্যয় কৰিলে ভাল ফল কেনেকৈ পাব। আমি আচৰিত হৈছো যে এই বিভাগৰ কাৰ্য্যবাহী অভিযন্তা সকলে যিখিনি বস্তু লাগে বিভাগত তাক সময়মতে আগতেই প্ৰদান কৰি নাই কিন্তু মুখ্য অভিযন্তাক যিটো শতকৰা হাড়ত আদায় দিব লাগে সেইটো নিদিয়াৰ ফলত চেপ্টেম্বৰ মাহৰ ২৫-২৬ তাৰিখলৈ ৰাখি দিয়ে। ৩১ মাৰ্চত লাখে লাখে টকা খৰছ হোৱা দেখুৱাই। জলসিঞ্চন বিভাগত বাঁজহৰা ধনৰ যিমান অপচয় হয় বোধকৰো আন কোনো বিভাগতে ইমান নজীৰ নাথাকিব। কিন্তু আচৰিত কথা ইমান টকা খৰছ হোৱা স্বত্বেও, এটি কৰাপচনৰ দেখ দেখ প্ৰমাণ থকা স্বত্বেও এই বিভাগত তেনে কোনো ব্যৱস্থা আজিলৈ হোৱা নাই। কিছুমান অভিযোগ আমাৰ হাতলৈ আহিছে, এইখিনি আপোনাৰে সম্পত্তি মই আপোনাক দি দিম। গুনিবলৈ পাইছো হয়নে নহয় মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই চাব হঠাত শিলচৰত এটা কোম্পানী হৈছে হাৰ্ড ওৱেৰ ডেভেলপমেণ্ট কোম্পানী লিমিটেড কোনো বেজিষ্ট্ৰেচন নাই জি এম চি বোড, শিলচৰ। তেওঁলোকে

চিঠি লিখিছে লিখাত আগতি নাই মোৰ হাতত ফটাণ্টেট কপি আছে তেওঁলোকক ঠিকা দিয়া হৈছে বহুত টকাৰ। এই ভেগ কোম্পানী বিলাকে লাখ লাখ টকাৰ ঠিকা গাইছে, পোৱাটো ন্যায় সংগত হৈছে নে তেখেতে চাব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, জলসিঞ্চন বিভাগে দেশত নিম্নতম কামখিনিও নকৰাৰ কাৰণে আজি দেশত উদ্যোগৰ সৃষ্টি হৈছে। এসময়ত ভাৰতবৰ্ষই PL 8৮০ত কোটি কোটি টকা খৰছ কৰি খাদ্য শস্য আমদানি কৰা হৈছিল কিন্তু হাবিয়ানা আৰু পাজাৰত জলসিঞ্চন বিভাগে বৈদ্যুতিকৰণৰ সহযোগত, কৃষি বিভাগৰ সহযোগত আজি খাদ্য শস্যৰ উৎপন্ন ইমান বৃদ্ধি কৰিছে যে এই দুখন ৰাজ্যই নিজে খাইও আনকি ভাৰতৰ বাহিৰলৈও খাদ্য পঠাবলৈ সক্ষম হৈছে। আজি অসমৰ মাটি পাজাৰ হাবিয়ানাতকৈও সাকৰা, অকল পানী পালেই পাজাৰ হাবিয়ানাতকৈ বেছি ফল উৎপাদন হব পাৰে। কিন্তু আজি অসমৰ মাটিত পানীৰ কাৰণে একমাত্ৰ মেঘদেৱতাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিবলগীয়া হৈছে। স্বতঃ আজি ৪০-৫০ ফুট পাইপ বহুৱালেই পানী ওলাই সেই ঠাইত আজি পানীৰ চোৰ্ট উলিয়াবলৈ বা উদ্ধাৰ কৰিবলৈ কোনো ব্যৱস্থা হোৱা নাই। উত্তোলক জলসিঞ্চন আঁচনিত আমি দেখিছো পক্ষা নলী কৰিব পৰা হলে আমাৰ বহুত মাটি ৰাচি গ'লহেঁতেন কিন্তু সেইটো নকৰি ওচৰেদি দং খান্দি বা খাল খান্দি, মথাউৰী দি বহুত মাটি নষ্ট কৰিছে। ফলত এই খাল বা পুখুৰী বিলাকত পানী ভৰ্তি নোহোৱা পৰ্য্যন্ত বাহিৰত পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা নহয়। এই বিলাক কাৰণতে লাখ লাখ টকা অযথা বিভাগে খৰছ কৰিছে। জলসিঞ্চন বিভাগে আজি ২৮ কোটি বিচাৰিছে, মই মঞ্জুৰীটো অন্যান্য বুলি নকও, জলসিঞ্চনৰ নামত ২৮ কোটি নহয় শিক্ষা বিভাগৰ নিচিনা ৭০ কোটিকে বিছাৰক কিন্তু তাৰ প্ৰায় বিলাক আঁচনিয়ে আজি পৰিত্যক্ত। এই বিভাগৰ কাৰ্য্যকলাপত

আজি দুখ পাইছো আৰু লজ্জিতও হৈছো কাৰণ এই বিভাগে নিজৰ দায়িত্ব পালন কৰাৰ বাহিৰে ৰাইজৰ কোনো উন্নতি কৰিব পৰা নাই।

এই বিভাগটোৰ আত্ম সন্তুষ্টিৰ বাহিৰে, নিজৰ অবস্থা উন্নত কৰাৰ বাহিৰে একো কাম নাই। যমুনা ইৰিগেচনত কি দেখা পাইছো? যেতিয়া পানী লাগে তাত পানী নাই। যেতিয়া বাৰিষা পানী বেচি হয়, পানীৰ প্ৰয়োজন এনেই পূৰণ হয়, তেতিয়া পানী আহে। খৰালি পানী নাহে। শুক্লা লিফ্ট ইৰিগেচন প্ৰজেক্ট কৰিছে, সেই আটাই বিলাকত দেখিছো পেনিঙৰ ভুলৰ কাৰণে উচিত ফল লাভ কৰা নাই। আমি কোটি কোটি টকা তাত খৰছ কৰিছো। কাম বিলাকৰ ঠিকাৰ ক্ষেত্ৰত দেখা পাইছো যেনেকৈ মানুহ বিলাকক সহায় কৰিব লাগে, নিজৰ মানুহৰ দ্বাৰা কাম বিলাক কৰাব লাগে সেই বিলাক তেনেকৈ নকৰাই কেতিয়াবা আগতীয়াকৈ খবৰ দি অন্য ঠাইৰ মানুহ বিলাক আনি কাম কৰোৱাৰ প্ৰমাণ মোৰ হাতত আছে। এই অভিযোগ পাইছো যে এডিশ্যনেল চিফ্ ইঞ্জিনিয়াৰ যেতিয়া ভ্ৰমণত যায় তেতিয়া কাৰ্যবাহী অভিযন্তা আৰু চুপাৰিনটেণ্ডিং ইঞ্জিনিয়াৰে গাড়ীৰ পেট্ৰোল পৰ্য্যন্ত কিনি দিব লগা হয়। এই কাণ্ড চলি থাকিলে এই বিভাগৰ দ্বাৰা কাম নাপাওঁ। এই ইৰিগেচন বিভাগ হব ৩২ বছৰ হ'ল। এই ৩২ বছৰত ছোৱালীয়ে অন্তত ৩টা ল'ৰা ছোৱালীৰ মাক হয়। যি দিনা এই ইৰিগেচন বিভাগটো জন্ম হৈছিল সেই দিনা জন্ম হোৱা ছোৱালীজনী মাক হৈছে আৰু ল'ৰাটো আজি বাপেক হৈছে। কিন্তু পথাৰত আজি পানী নাই। ইয়াতকৈ আৰু দুখৰ কথা কি হ'ব পাৰে? গতিকে মই ভাবো এই বিভাগটোৱে আগতে যি বিলাক কাম কৰিছিল, সেই কাৰ্য্য পৰিত্যাগ কৰিব লাগিব। জনসাধাৰণৰ সেৱাত ব্ৰতী হ'ব লাগিব। যদি পথাৰত পানী দিয়াৰ প্ৰতিজ্ঞা পূৰণ কৰিব নোৱাৰে তেতিয়া তেওঁলোকে স্বইচ্ছাই দায়িত্ব ত্যাগ কৰিব লাগিব। আমি এনেই পানী যোগান নাপাওঁ তাতে আকৌ ইয়াৰ

বাবে যি মাটি কটা হ'ল তাৰো পইচা নাপাওঁ। কলিয়াবৰ জলসিঞ্চন আঁচনিত চেনেল কাটিবৰ আঠ বছৰ হ'ল। এই আঠ বছৰত অন্তত কমেও ৮০ বাৰ এজন মাটিৰ মালিকে নগাওঁ অফিচলৈ আহিছে। লগতে গাওঁ বুঢ়াকো লৈ আহিছে, টকা খৰচ হৈছে, কিন্তু পইচা নাপায়। কেতিয়াবা এনেকুৱা হয় যে লেণ্ড একুইজিচন অফিচত শ্ৰীঅতুল গোস্বামী বুলি শ্ৰীবীৰেন চৌধুৰীক দেখুৱাই দি পইচা লোৱাৰ উদাহৰণ আছে। গতিকে এই বিভাগত যিখিনি কাম কৰা বিষয়া দুৰ্নীতিত লিপ্ত হয়, প্ৰমাণ বাবে বাবে দাখিল কৰা হৈছে তেওঁলোকক যাতে কোনো বকমৰ বন্ধনা-বেন্ধন দিয়া নহয়। যি সকল মাটিৰ মালিকে পইচা পাবলৈ বাকী আছে তেওঁলোকে যাতে পইচা পোৱাৰ ব্যৱস্থা হয়। দৰকাৰ হ'লে এই দুৰ্নীতি পৰায়ণ বিষয়া সকলক আতৰাই আনি এই জলসিঞ্চন বিভাগটো শক্তিশালী কৰা হয় আৰু অসমৰ পথাৰত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা হয় ইয়াৰ আশা কৰি কৰ্তন প্ৰস্তাবটো উত্থাপন কৰিলো।

* শ্ৰীনগেন শৰ্মা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ জলসিঞ্চন বিভাগৰ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যি বিত্তীয় দাবী উত্থাপন কৰিছে তাৰ প্ৰতি মই সমৰ্থন জনাইছো আৰু ইয়াত যি কৰ্তন প্ৰস্তাব আনিছে তাৰ উত্থাপক শ্ৰীগোস্বামী ডাঙৰীয়াৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰি বক্তব্য ৰাখিব খুজিছো। জনতা চৰকাৰ হ'বৰ এবছৰ হ'ল। এই এবছৰৰ ভিতৰত এটা নতুন ব্যৱস্থা গঢ়ি তোলাটো খুব সহজ কথা নহয়। শ্ৰীগোস্বামী ডাঙৰীয়াই কৰ্তন প্ৰস্তাব উত্থাপন কৰি যিখিনি অভিযোগ আনিছে তাৰ প্ৰতি চৰকাৰে গুৰুত্ব দিয়া উচিত বুলি মই বিবেচনা কৰো। যোৱা বাজেট অধিবেশন আৰু প্ৰশ্নোত্তৰৰ সময়ত বিভাগীয় মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এটা কথাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি বাবে বাবে কৈছে যে এইটো এটা নতুন বিভাগ। এই বিভাগৰ কিছু অংশ কৃষি,

* Speech not corrected

বান নিয়ন্ত্ৰণ বা বিভিন্ন বিভাগৰ লগত আছিল। আৰু কৈছে যে এইটো এটা সুকীয়া বিভাগ নাছিল। সেইবাবে এই সম্পৰ্কত যিবিলাক আঁচনি হাতত লোৱা হৈছিল তাৰ প্ৰায় বিলাক কামত নলগা বুলি কৈছে। বিভাগীয় যিসকল অভিযন্তা আৰু কাৰিকৰী লোক আছে তেওঁলোকে এই কথাটোত পতিয়ন নিয়াবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা যেন অনুমান হয়। এই ক্ষেত্ৰত কব খোজো যে পূৰ্বৰ সকলো আঁচনি বা পৰিকল্পনা কামে কাজে নলগা বিধৰ নহয়। মই প্ৰমান সহ উদাহৰণ দিব পাৰো অধিক আঁচনি ৰিপেয়াৰ নকৰাৰ ফলত আৰু মনোযোগ নিদিয়াৰ ফলত নষ্ট হৈ গৈছে। ৰিপেয়াৰ নকৰাৰ কাৰণ হল তাৰ বাবে যি পৰিমানৰ টকা লাগে সেই পৰিমানৰ টকা দিয়া নাই। তৃতীয়তে নতুন নতুন পৰিকল্পনা কৰিলে কিছুমান দুশট লোকৰ বহুত সুবিধা আছে। পূৰণা বিলাকত তেনেকুৱা সুবিধা নাই। সেইবাবে নতুন চৰকাৰ অহাৰ পিচত মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক কিছুমান দুশট লোকে বুজাবলৈ চেষ্টা কৰিছে যে আগৰ আঁচনি বিলাক কামে কাজে নলগা বিধৰ। উদাহৰণ স্বৰূপে কব পাৰো যে মোৰ সম-
ষ্টিত ১১টা প্ৰজেক্ট আছে তাৰ ১০টা পূৰণি আৰু এটা নতুন। এই পূৰণি প্ৰজেক্ট বিলাক মই নিজে চাইছো। ধনশ্ৰী প্ৰজেক্ট অসমৰ ভিতৰতে ডাঙৰ প্ৰজেক্ট। ই কেতিয়া হৈ উঠিব সঠিককৈ কব নোৱাৰো। তাৰ গাতে লাগি থকা মজলদৈ প্ৰজেক্ট আৰু পুথিমাৰী প্ৰজেক্ট আছে। পুথি-
মাৰী প্ৰজেক্ট আজি প্ৰায় ১৫ বছৰৰ পৰাই আছে কিন্তু ৬-৭ বছৰৰ পৰা দেখা যায় ই অকামিলা হৈ আছে। এতিয়া ধনশ্ৰী প্ৰজেক্টলৈ নলা নিয়া হৈছে।

কিন্তু পুথিমাৰী প্ৰজেক্টটো ৰিভাইটেলাইজ কৰাৰ কোনো প্ৰচেষ্টা চলোৱা নাই। তাক ৰিভাইটেলাইজ কৰিবৰ কাৰণে সৰু সৰু কিছুমান দোং আৰু নলা আছে। মই অলপতে তালৈ গৈছিনো আৰু

ইঞ্জিনিয়াৰ সকলক কলো চাওক ধনশিৰী নদীৰ পৰা কেৱল ৫০ কিউ, চেক পানী ভাঙ পেলাই দিয়া হয় তেন্তে তাৰ ফলত নতুন এবিয়াত কোনো কাম নকৰাকৈ মুচল কৰি তুলিব পাৰি। তেতিয়া ইঞ্জিনিয়াৰ সকল পতিয়ন গল আৰু এই বিষয়ে চাব বুলি কলে। আৰু এটা উদাহৰণ মই দিছো, সেইটো হৈছে কালিপানী প্ৰজেক্টৰ কথা। ৩২ লাখ টকা খৰচ কৰি এই প্ৰজেক্টটো কৰা হৈছে কিছু বছৰৰ পিচত এই প্ৰজেক্টটো এবানদন কৰাৰ প্ৰস্তাৱ নতুন চৰকাৰে তুলিছে আৰু কোৱা হল যে তাৰ ঠাইত এটা বৃহত প্ৰজেক্ট কৰা হব। কিন্তু মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক কব খুজিছো যে যি সকল ইঞ্জিনিয়াৰে এই কাম কৰিবলৈ পৰামৰ্শ দিছে তেওঁলোকক এই কথাটো বিবেচনা কৰিবলৈ কোৱা হওক, পুৰণি আঁচনিৰ কোনো বান্ধ অকামিলা নহয়। নতুন প্ৰজেক্টত বহু টকা খৰচ পৰিব। ইকনলজিকেল চেঞ্জৰ কাৰণে পানী নোহোৱা হৈছে। এই উত্তৰ অঞ্চলটোত প্ৰায় ১০-১৫ বছৰৰ ভিতৰত তাত অনেক মানুহৰ বসতি হল। সেই মানুহ খিনিয়ে বান্ধ বান্ধি পানী লৈ যায়, ফলত বান্ধ বিলাকত পানী নোহোৱা হল। ওৱাটাৰ মেনেজমেণ্ট চাইটিফিক আঁচনিৰ জৰিয়তে নিশ্চয় এই সমস্যা বহুখিনি সমাধান কৰিব পৰা হব আমাৰ অসমৰ বিভিন্ন কেনেল বিলাকৰ পৰা পানী তুলি বিভিন্ন ঠাইত দিব পৰা হব। যিটো বিভাগ আজি কৰাপশ্যনৰ আৰ্কাৰ বুলি ৰাইজে কৈ আছে সেই সম্পৰ্কত যথেষ্ট তথ্য পাতিও আছে। যোৱাবাৰ শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ গোস্বামী ডাঙৰীয়াই এই সম্পৰ্কত কিছুমান প্ৰশ্ন তুলিছিল আইবৰনেট বজাৰতকৈ বহুত বেছি দামত কিনা হৈছিল, এই সম্পৰ্কত অনুসন্ধান কৰি মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব বুলিও কৈছিল, কিন্তু আজিকোপতি জনোৱা নাই। এনে ধৰণৰ নানান কৰাপশ্যন আছে, সেইটো সকলোৰে বিৰূপিত কথা। এনে অৱস্থাত ইঞ্জিনিয়াৰ সকলে এটা নতুন ধৰণেৰে কাম কৰাবলৈ পতিয়ন নিয়াব যে খুজিছে তাত কোনো সন্দেহ নাই মই কৃষক সকলৰ লগৰ মানুহ, জন

জাতীয় লোক সকলে বান্ধ বান্ধি কেনেকৈ পানী নি আছে সেই কথা আমি দেখা পাইছো। হুন্মাত এটা চৰকাৰী বান্ধ আছে, কিন্তু সি কেতিয়াবা অচল হয়। অথচ আমাৰ বাভা, বৰো আদি জনজাতীয় বান্ধ বান্ধি তিনিটা পুৰুষ চলাই আছে। কিন্তু তাত পানীৰ অভাৱ হোৱা নাই। ঠিক সেই ধৰণেই বেগা নদীৰ ওপৰ অঞ্চলত এটা চৰকাৰী বান্ধ আছে, সেই বান্ধেও কাম কৰা নাই। আনহাতে, ট্ৰাইবেল মানুহখিনিয়ে যি বান্ধ বান্ধি পানীৰ যোগান ধৰিছে সি বহু যুগ ধৰিও নষ্ট হৈ যোৱা নাই তেওঁলোকে বান্ধ বান্ধি কেনেল খান্দি পানী লৈ আছে। এতেকে মন্ত্ৰী মহোদয়ক যিটো কোৱা হৈছে যে পুৰণা বিলাক একে বাবে বাদ দি নতুন বান্ধ কৰিব লাগে সেইটো একেবাৰে ভিত্তিহীন কথা। গতিকে মই এই খিনিতে সোঁৱৰাই দিব খুজিছো যে বাইজক খেতিৰ পানী দিম বুলি যি প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া হৈছিল সেই প্ৰতিশ্ৰুতি এতিয়া পালন কৰিব লাগে। ইয়াকে যদি নহয় তেন্তে বিষয়া সকল ইয়াৰ বাবে জগৰীয়া নহব, বাইজৰ ওচৰত জগৰীয়া হব এই জনতা চৰকাৰ। সেই কাৰণে মই কওঁ পুৰণি যিমান বিলাক প্ৰজেক্ট আছে সেই সকলোবিলাক বেনোভেট কৰি, ৰিভাইটেলাইজ কৰি তাক সুচল কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আৰু মই অভিবৃত্তা সকলক প্ৰত্যাহ্বান জনাই কব পাৰো যে যিবিলাক পুৰণা প্ৰজেক্ট অকামিলা বুলি কৈছে সেইবিলাক অকামিলা নহয়।, মাহেতাৰী কোন্দা আৰু নপৰ বান্ধ এই দুটা বান্ধ বেয়া হৈছে বুলি কোৱা হৈছে। তাৰ এজন বুঢ়া মানুহে মোক কৈছিল আমাক একো নালাগে মাত্ৰ তিনিখন লৰি মটৰ দিয়ক মই পানী আনি দিম।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, টংলাত এটা ইনভেষ্টিগেশ্যন একজিকিউটিভ অফিচ আছে। ইয়াত থকা অফিচাৰ সকলে নাক্সানে যে কুচিঁত, ননাই

আৰু কালাপানী এই তিনিখন নদী এঠাইৰ পৰা ওলাইছে। তেওঁ-লোকে তাত কি অনুসন্ধান কৰিছে আমি নাজানো। মই পুৰণিৰ প্ৰত্যা-হ্বান জনাই কব খুজিছোঁ যে সাধাৰণ বাইজতকৈ বেছি কথা এই অভিসন্তা সকলে নাজানে। তিনিজন মান মানুহে শিল খান্দি উলিয়াই দিলে কুৰ্চিত নদীত। তাৰ পিচদিনা দেও নৈলৈকে বানপানী হল। এতেকে আমাৰ অনুসন্ধান অফিচাৰ সকলে নদী কৰ পৰা ওলাইছে যদি তাকে নাজানে এই সকলৰ দ্বাৰা কি কাম হ'ব তাক সহজে অনুমেয়।

সেই কাৰণে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক আকৌ কব খুজিছোঁ যে এই অভিসন্তা সকলৰ কথাতকৈ আমাৰ সাধাৰণ বাইজৰ কথা অধিক মূল্য-বান আৰু বাইজে বহুত বেছি কথা জানে। সাধাৰণ বাইজৰ প্ৰতিনিধি হিচাবে মই কব খুজিছোঁ নতুন প্ৰজেক্ট কৰাৰ মনটো আতঁবাই নিয়ক আৰু পুৰণা যিবিলাক প্ৰজেক্ট আছে সেইবিলাকক কি কৰিলে ভাল হয় তাৰ ব্যৱস্থা কৰা হওক। আৰু এটা পইণ্ট মই দিব খুজিছোঁ। সেইটো হৈছে গ্ৰাউণ্ড ওৱাটাৰ ডিভিজন।

(At this stage Mr. Deputy Speaker vacated the chair and the Chairman Shri Nagen Barua Occupied it)

আৰু এই বিভাগৰ জৰীয়তে মাটিৰ তলৰ পৰা পানী উলিওৱা হ'ব। কিন্তু এই কামৰ কাৰণে যি ধৰণে জৰিপ চলাব লাগিছিল সেই ধৰণে জৰিপ চলোৱা হোৱা নাই। যোৱা এক বছৰত বিশেষকৈ দৰং ডিভি-জন তেজপুৰত যিটো আছে সেই ডিভিজনত মই বাবে বাবে অনুৰোধ কৰা স্বত্ত্বেও জৰিপ কৰিম বুলি কৈয়ো কৰা নাই। চৰকাৰে কংগ্ৰেছৰ

দিনৰ পৰাই ৩১ বছৰ ধৰি সদায় আশ্বাসেই দি আহিছে। আমাৰ জনতা চৰকাৰকো মই কব বিচাৰিছো যে অকল আশ্বাস দিলেই নহব। কাম কৰিব লাগিব। এতেকে বাস্তৱক্ষেত্ৰত কাম কৰিবলৈ রাটাৰ ডিভিজনৰ দৰে লিফ্ট ইৰিগেচনৰ কাৰণে যিবিলাকত কাম কৰিবলগীয়া অৱস্থাৰ উদ্ভৱ হয় সেইবিলাক কৰিব লাগিব। মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক এটা কথা পোনপোটিয়া ভাবে কব বিচাৰিছো যে আমি খেতি কৰা মানুহ আমাক পানী লাগে। গতিকে আমাক পানী যোগান দিব লাগিব। তেখেতে বিভিন্ন ধৰণে আওঁপকীয়াকৈ কব পাৰে যে আমি বিভাগটো ৰি-অৰগেনাইজেচন কৰিব বিচাৰিছো, চিমেণ্টৰ অভাৱ, এই বিলাক কৈ থাকিলে নহব। অৱশ্যে প্লেন এণ্ডিমেণ্টৰ কথা কলে অলপ ডিফাৰ কৰে। আমাৰ কথা হৈছে আমাক পানী যোগান ধৰক, আমি অধিক উৎপাদন কৰো। ইয়াৰ বাহিৰে কোনো এক্সকিউজ হব নোৱাৰে। মই আশা কৰো আমাৰ চৰকাৰে দিয়া প্ৰতিশ্ৰুতি পালন কৰিব। বিভিন্ন দিশত মুক্ত হবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগিব। আমাৰ জলসিঞ্চন বিভাগত যিবিলাক ছৰ্ণীতি আছে সেইবিলাক নাইকিয়া কৰি নিকা কৰিব লাগিব। আৰু আমাৰ নিৰ্বাচনী ঘোষণা পত্ৰত দিয়া প্ৰতিশ্ৰুতি বিলাক পালন কৰিব লাগিব। মই এইখিনিকে কৈ বাজেটত যি মঞ্জুৰী দাবী কৰিছে সেইটো সমৰ্থন কৰি মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

মিঃ চেয়াৰম্যান :— কোনোবা মাননীয় সদস্যই এই ক্ষিতানত কবলৈ ইচ্ছা কৰিলে কওক। নহলে মই মন্ত্ৰীক উত্তৰ দিবলৈ দিম।

শ্ৰীবুদ্ধ বৰুৱা :— মাননীয় চেয়াৰম্যান মহোদয়, মই কৰ্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি ততাত্ৰাৱৰ্তমান কথা কবলৈ ওলাইছো। পানী যোগানৰ সম্পৰ্কত বিশেষকৈ মাননীয় সদস্য শ্ৰীশৰ্মা ডাঙৰীয়াই কৈছে যে এইটো এটা নতুন আঁচনি। কিন্তু আমি জানো যে এই আঁচনিটো নতুন আঁচনি নহয়।

এই আঁচনিটো যেতিয়াই ভাৰতবৰ্ষই স্বাধীনতা পালে তেতিয়াৰে পৰা কৃষি উন্নয়নৰ কাৰণে বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে কেনেকৈ খেতিৰ উন্নতি কৰিব পৰা যায় সেই অনুপাতে বিভিন্ন যি পাচবছৰীয়া পৰিকল্পনা লোৱা হৈছিল সেই পৰিকল্পনা লোৱাৰ লগে লগেই খাল বিলাকৰ যোগেদি পানী যোগান ধৰিবলৈ ব্যৱস্থা হাতত লোৱা হৈছে। সেই অনুপাতে গোটেই অসমখনতেই সৰু ডাঙৰ অনেক খাল খন্দা হল পানী যোগানৰ কাৰণে। আৰু এইটো কথা ঠিক যে আজি দেশখনৰ খেতিৰ ক্ষেত্ৰত উন্নতি সাধন কৰিবলৈ হলে বিজ্ঞানৰ সহায় লবই লাগিব। বিজ্ঞানৰ সহায়ৰ অবিহনে আজি আমাৰ খেতিৰ বেলিকাই হওঁক বা শিল্পৰ বেলিকাই হওঁক যিকোনো ক্ষেত্ৰতেই আগবাঢ়ি যাব নোৱাৰিম। সেই কাৰণে গোটেই অসমতেই সৰু ডাঙৰ অনেক খাল খন্দা হল। এই খাল খন্দাৰ জৰিয়তে যি ধৰণৰ পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে লব লাগিছিল সেইধৰণে কৰিব পৰা নাই। হয়তো দুই এঠাইত কৰিব পাৰিছে যদিও ভাতো অনেক বিজুটি থকাৰ কাৰণে পানী যোগান ব্যৱস্থা সুস্থিৰ ভাবে চলাব পৰা নাই। আজি পৰিকল্পনা সুস্থিৰ ভাবে চলাবলৈ হলে সুস্থিৰ নীতি যদি গ্ৰহণ নকৰে আৰু যদি ভাত বিষয় বৰীয়া সকলৰ আন্তৰিকতা নাথাকে তেতিয়াহলে এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ আশা কৰামতে কাম নাপাম। এটা কথা মই কব বিচাৰিছো যে মই কালি কৃষি সংক্ৰান্তত এটা কথা কৈছিলো যে জনতা চৰকাৰে কৈছিল যে আমাৰ প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থা নিকা কৰাটোৱেই হ'ল জনতা চৰকাৰৰ মূল লক্ষ্য। আমি দেখিবলৈ পাইছো যে জনতা চৰকাৰে আজি যি ধৰণেৰে প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাৰ নিকা কৰাৰ প্ৰয়োজন আছে, যি সকল কৰ্মচাৰীৰ হেমাশীত আমাৰ বিভিন্ন পৰিকল্পনাবোৰ ব্যাহত হৈছে সেই সকলৰ ক্ষেত্ৰত যি ধৰণৰ কঠোৰ ব্যৱস্থা লোৱাৰ প্ৰয়োজন আছে হয়তো আমি এই কথা কব লাগিব যে আমাৰ যি সকল কৰ্মচাৰী আছে, যি সকল আমোলা আছে সেই সকলেই আমাৰ পৰিকল্পনা বিলাক

বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰাৰ দা-নায়িত্ব তেওঁলোকৰ। যিহেতুকে তেওঁলোকে বিভিন্ন পৰিকল্পনা বিলাক কৰি কাৰ্য্যকৰী কৰি তুলিবলৈ আমি পাৰ্থ্যমানে তেওঁলোকক যিখিনি দা-দৰমহা, সা-সুবিধাৰ দৰকাৰ সেইখিনি দিয়া হৈছে। এইসকল কৰ্মচাৰীৰ হেমাছীৰ কাৰণে আমাৰ যদি পৰিকল্পনা কাৰ্য্যকৰী নহয় তেতিয়াহলে নিশ্চয় তেওঁলোকৰ ওপৰত কঠোৰ ব্যৱস্থা লব লাগিব। যিসকল দুৰ্নীতিপৰায়ণ বিষয়া আছে, যি সকলৰ দুৰ্নীতিৰ ফলত লাখ লাখ কোটি কোটি টকা বাইজে হাড়ক মাটি কৰি, তেজুক পানী কৰি কৰ-কাটলৰ যোগেদি চৰকাৰৰ পুজিলৈ আগবঢ়াইছে এইবিলাক যাতে ন্যায় ভাবে খৰচ কৰা হয়। আমাৰ টকাৰ অভাৱ নাই। আমাৰ যিখিনি টকা আছে সেইখিনিকে যদি বিভিন্ন পৰিকল্পনাৰে ন্যায়িক ভাবে খটুৱাব পাৰো তেতিয়াহলে মই ভাবো যে গোটেই অদম অধিক শস্য উৎপাদন কৰিব পাৰো তেতিয়াহলে আমাৰ অসমৰ ইমান অভাৱ অনাটন নহব বুলি মই ভাবো। কিন্তু এটা কথা শুনি আমাৰ পেততে হাত-ভৰি লুকুৱাব নিচিনা হৈছে। আজি পানীৰ অভাৱৰ কাৰণে আহ খেতি কৰাটো এটা সমস্যা হৈ পৰিছে। এইবছৰ যে আহ খেতি আমাৰ বাইজে নাপাব এইটো ধূৰপ কথা। এখন পথাৰতো আজি ৩২ বছৰে পানী যোগান ধৰিব পৰা নাই। পানী যোগানৰ নামত কোটি কোটি টকা খৰচ কৰা হৈছে। কিন্তু খৰাং বতৰত পানী যোগান ধৰি খেতি কৰাব পৰা হোৱা নাই। গতিকে আজি আমাৰ যিবিলাক পৰিকল্পনা লওঁ সেই বিলাক সুস্থিৰ হ'ব লাগে। আৰু এই বিলাক যি বিলাক দোষক্ৰটি থাকে সেইবিলাক আগৰ কামৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰাই নাইকীয়া কৰি বিভাগীয় কৰ্তৃপক্ষই বা মন্ত্ৰী মণ্ডলীয়ে সেই বিলাকৰ ব্যৱস্থা নকৰিলে দোষ-ক্ৰটি নাতৰিব। গতিকে মই ভাবো বিশেষকৈ খেতি সংক্ৰান্তত, খেতিৰ যদি উন্নতি কৰিবলগীয়া হয় তেন্তে খেতিত পানী যোগান ধৰিবই লাগিব, পানী খেতিৰ কাৰণে অপৰিহাৰ্য্য অংশ এই কথাত মন্ত্ৰী মহোদয়ে বিশেষ ভাবে মনোনিবেশ

কৰিব লাগিব। ইয়াকে কৈ কৰ্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

* শ্ৰীভবেন্দ্ৰ কুমাৰ শইকীয়া :— মাননীয় চেয়াৰম্যান মহোদয়, জলসিঞ্চনৰ শিতানত যি ২৭'৬৮ কোটি টকাৰ মঞ্জুৰী দাবী উত্থাপন কৰা হৈছে সেইটোৰ সমৰ্থন কৰি আৰু কৰ্তন প্ৰস্তাৱটোৰ বিৰোধীতা কৰি কেইটামান কথা দাঙি ধৰিব খুজিছো।

যিখিনি ধন ব্যয় কৰিবলৈ মঞ্জুৰী বিচৰা হৈছে সেই ধনখিনিৰ প্ৰয়োজনলৈ লক্ষ্য কৰিলে অধিক হৈছে বুলি মই কব খোজা নাই। অৱশ্যে এই কথাৰ লগতে আন কেইটামান কথাৰ প্ৰতি দৃষ্টি পেলাব লাগিব। এই বিভাগটোৰ কাম কাজ সম্পৰ্কে ইয়াৰ আগতেও বহুত আলোচনা হৈছে আৰু এতিয়াও কৰ্তন প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰি মাননীয় সদস্য শ্ৰীঅতুল গোস্বামী ডাঙৰীয়াই কিছুমান কথা ইয়াত ব্যক্ত কৰিছে আৰু এই মঞ্জুৰী দাবী সমৰ্থন কৰোঁতে মাননীয় সদস্য শ্ৰীশৰ্মা ডাঙৰীয়াইও কিছু কথা ইয়াত তুলিলে। তেখেতে এই বিভাগৰ যিবোৰ কথা উত্থাপন কৰিছে বিভিন্ন ভাবে ধনৰ অপচয় আৰু দুৰ্নীতিৰ কথা উল্লেখ কৰিছে তাৰ ওপৰত এটা অনুসন্ধান হোৱা বা সেই বিষয়ক তদন্ত হোৱা নিতান্ত বাঞ্ছনীয়। এটা কথা আছে যে পানী যোগান দিবলৈ খাল খন্দা প্ৰয়োজন। অৱশ্যে খাল দুটা কাৰণত খান্দিব পাৰে। এটা ব্যৱস্থাত খাল খান্দি তাৰ দ্বাৰা পানী যোগান ধৰিব পাৰি আৰু সেইখিনিৰ বাহ কৰিবলৈকো খাল খন্দা হয়। এতিয়া আমি দেখিবলৈ পাইছো যে এই বিভাগে যিখিনি বাহ কৰিবলৈকেহে খাল খান্দিছে বুলি গাওঁৰ মানুহে কোৱাকুই কৰে।

(কেনেকৈ : ভইচ)

* Speech not corrected

চেয়াৰম্যান মহোদয়, এই বিভাগৰ কেইটামান প্ৰজেক্টৰ বিষয় কৰি বিচাৰিছো। বিভাগটোৰ জৰিয়তে এনে ধৰণে টকা খৰচ কৰা হৈছে কিন্তু আঁচলতে পানী পোৱা নাই। মই বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো যে বিভাগটোৰ কাম কাজ যি ধৰণে চলি আছে সেইটো মুঠেই সন্তোষজনক নহয়। সেই কাৰণে মানুহৰ এই বিভাগৰ প্ৰতি বিতৃষ্ণা জন্মিছে। মানুহৰ মাজত কোৱা মিলা কৰা সততে শুনা যায় যে এইটো জলসিঞ্চন বিভাগ নহৈ ধনসিঞ্চন বিভাগহে হৈছে। পানী যোগান ধৰাৰ পৰিবৰ্ত্তে ধনহে সিচিছে। মই আশা কৰো মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই বিলাক কথাটো মনোযোগ দিব।

চেয়াৰম্যান মহোদয়, আনহাতে এটা কথা ঠিক যে আগতে এই বিভাগটো বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ লগত আছিল। তাৰ পিচত এইটো পৃথকীকৰণ কৰা হৈছে আৰু জলসিঞ্চন বুলি বেলেগ বিভাগ কৰা হৈছে। এই পৃথকীকৰণৰ ফলত কি লাভ কৰিছে বুজি পোৱা নাই।

(অধ্যক্ষৰ আসনত চেয়াৰম্যানৰ ঠাইত উপাধ্যক্ষ উপবিষ্ট হয়)

এই বিভাগটোৰ কৃষিৰ লগত সম্পূৰ্ণ সম্বন্ধ থকা বিভাগ। কৃষিৰ শিতানত যোৱা কোটি টকা ব্যয় মজুৰী ধৰা হৈছে আৰু জলসিঞ্চন শিতানত সাতাইশ দশমিক ছয় আঠ কোটি মজুৰী বিচৰা হৈছে। তাৰ ভিতৰত আকৌ জলসিঞ্চনৰ দুটা ঠাল আছে। ক্ষুদ্ৰ আৰু মজলীয়া জলসিঞ্চন বুলি দুবিধ প্ৰকল্প আছে। ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চনৰ বাবে তেৰ দশমিক শূণ্যপাচ কোটি টকা আৰু বৃহৎ আৰু মজলীয়া জলসিঞ্চনৰ বাবে দহ দশমিক পয়ষষ্ঠি কোটি টকা ধৰা হৈছে। কিন্তু কৃষি বিভাগৰ পৰা সুকীয়াকৈ বখাৰ ফলত খেতিয়ক-বাইজৰ অসুবিধাৰ সৃষ্টি হৈছে। মই মজলীয়া আৰু বৃহৎ জলসিঞ্চন প্ৰকল্পক সুকীয়াকৈ বখাত আপত্তি কৰিব খোজা নাই। কিন্তু কৃষি বিভাগৰ

লগত পাৰ্থক্য বখাৰ কাৰণে বাইজে যি ধৰণে এই বিভাগৰ পৰা সাহায্য পাব লাগিছিল বা যি ধৰণে সাহায্য পাব বুলি আশা কৰা হৈছিল সেইটো পোৱা নাই। কিয়নো কৃষকে হাল বায়, খেতি কৰিবলৈ বীজ আদি সিচাৰ কথা সময় মতে কৰে কিন্তু সেই সময়ত পানী যোগান নোপোৱাৰ কাৰণে আহকালত পৰে। হাল বাই উঠি পানী যোগানৰ বাবে আকৌ জলসিঞ্চন বিভাগলৈ আবেদন নিবেদন কৰিব লাগে। কিন্তু বিভাগ দুটা হল দুটা ৰাস্তাত ভিন্ন ভাবে খোজ কাঢ়ি থকা বিভাগ। এটা বিভাগ যদি উত্তৰে যায় আনটো যায় দক্ষিণে। লগ লগাৰ কোনো উপায় নাই। সম্ভৱনা নাই লগালগি হোৱাৰ। ইয়াৰ ফলত মানুহৰ অসুবিধা হৈছে। গাওঁত একআধাৰ কথা আছে “এঘৰৰ পাটনাদ এঘৰৰ জৰী, আনঘৰে পানী তোলে হোৱোক হাবাক কৰি”। ইয়াতো তেনে অৱস্থা হৈছে। এঘৰৰ পাটনাদ আছে কিন্তু জৰী আৰু পানী তুলিবলৈ বালিট নাই। আন ঘৰে এঘৰৰ পৰা জৰী আনি পানী তুলিবলৈ ধৰিলে জৰীও সোনকালে ছিঙি যায় আৰু ঘটং ঘটং কৰাৰ কাৰণে বালিটত পানীও ঠিক মতে উঠাব নোৱাৰে। এই হৈছে অৱস্থা। জলসিঞ্চনৰ যিটো ব্যয় ধৰা হৈছে সেইটো চাই জলসিঞ্চনকো কৃষি বিভাগৰ লগত সাঙুৰি ৰাখিলেহে আচলতে এই ধন খিনি খৰচ কৰাৰ কামত আহিব। ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চনত গভীৰ নলীনাদ (দীপ টিউবওয়েল) চেল’ ফিলটাৰ বা সৰু নলী কৰি পানী যোগান ধৰা হয়। যমুনা বা কপিলীৰ নিচিনা ডাঙৰ প্ৰকল্প নহয়। মই এই বিলাক বিষয়লৈ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। এই ক্ষেত্ৰত জনসাধাৰণৰ মনোভাৱৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখিহে এই বিলাক ব্যৱস্থা যাতে কৰে। কিয়নো জনসাধাৰণৰ সহযোগীতা নহলে এই বিলাক কামত সাফল্য লাভ কৰিব পৰা নাযায় তেতিয়াহলে তেনে ক্ষেত্ৰত এই প্ৰকল্প প্ৰত্যাহাৰ কৰিবলগীয়া হয়।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, উদাহৰণ স্বৰূপে মই নগাওঁৰ চামণ্ডৰি সম-

ভিটৰ বৰমা অঞ্চলত দিয়া তেনে প্ৰজেক্ট এটাৰ কথা কব খুজিছো। তেৰ লাখ টকাৰ আঁচনি লোৱা হৈছে। কিন্তু বাইজে সেইটো আপত্তি কৰিছে। ৰাজহুৱা মিটিং পাতি অভিযন্তাকো সোধা হ'ল। কিন্তু বাইজক পতিয়ন নিয়াৰ পাৰিলে কৰিব লাগে বুলি মই কলো। অভিযন্তাই কিন্তু কলে যে ইতিমধ্যে বিহেতু আঁচনিৰ ভিতৰৰ দহ হাজাৰ টকা খৰচ কৰা হলেই, বাইজৰ অসুবিধা বা বাইজ পতিয়ন নগলেও সেইটো প্ৰত্যাখ্য কৰা অসুবিধা হ'ব।

আচৰিত কথা অভিযন্তাৰ পৰা এটা উত্তৰ দিছিল যে এইটো কেনেকৈ বাতিল কৰিম। বাইজৰ ইচ্ছা থাকক বা নাথাকক কিয়নো এই আঁচনিৰ কলে ১০ হাজাৰ টকা ইতিমধ্যে খৰচ হৈ গল। তেতিয়া মই কৈছিলো ১০ হাজাৰ টকা কেনেকৈ খৰচ হল। অথচ কাম একো হোৱা নাই। এতিয়া কথা হল ১০ হাজাৰ টকা খৰচ হল বুলিয়েই আজি এই ১৬ লাখ টকা এটা আঁচনিত খৰচ কৰি এনেয়ে অপচয় কৰি দিব ?

(সময়ৰ সংকেত)

মই শেষ কৰিছো এটা পৰামৰ্শ আগবঢ়াই। এই বিভাগটো কৃষি বিভাগৰ ক্ষেত্ৰত জলসিঞ্চন বিভাগ আৰু বাননিয়ন্ত্ৰণৰ এটা সময়সীমা দিহা কৰাৰ কাৰণে এটা ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। সদনৰ মজিয়াত এই বিভাগৰ দুৰ্নীতি বিষয়ে বিভিন্ন কথা উত্থাপন হৈছে। এই সম্পৰ্কত এই সদনৰ মজিয়াতে এখন হাউচ কমিটি গঠন কৰি এই বিষয়ে অনুসন্ধান কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিলে ইয়াৰ এটা ভাল ফল পোৱা হ'ব বুলি ভাবো। এইখিনিকে দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

* শ্ৰীচামচুল হুদা :— এইটো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ মোৰ আছিল।

* Speech not corrected

কিন্তু এপ্ৰপিয়েচনৰ সময়ত এই বিষয়ে কম বুলি ভাবিছিলো। যিকি-
নহওক মাননীয় সদস্য গোস্বামী ডাঙৰীয়াই অনা কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন
কৰি দুবাৰ মান কব বিচাৰিছো। শইকীয়া ডাঙৰীয়াই কব বিচাৰিছে
জলসিঞ্চন বিভাগটো জঙ্গসিঞ্চন হৈ থকা নাই। ই অৰ্থসিঞ্চন বিভাগেই
হৈ পৰিছে। গড়-কাপ্তানী আৰু অন্যান্য বিভাগৰ নিচিনাকৈ শতকৰা
৮০ ভাগ অপচয় হয়। ই, এন, দি, বাননিয়ন্ত্ৰণ আৰু ইৰিগ্ৰেচন কৃষি
বিভাগ এই কেইটাত মিচ এপ্ৰপিয়েচন হৈ থাকে সেই কাৰণে মই
চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। উপাধ্যক্ষ মহোদয় মই বৰ দুখেৰে
কব লগীয়া হৈছে যে, এই বিভাগৰ দুৰ্নীতিক কেন্দ্ৰ কৰি মাননীয় সদস্য
গোস্বামী ডাঙৰীয়া বিৰুদ্ধে প্ৰচাৰ হৈছে। ইয়াৰ দ্বাৰাই একো লাভ
হোৱা নাই। এন-টি কৰাপচন বিভাগে অকল মুছলমানৰ বিষয়ে ৰিপৰ্ট
দিয়া নাই। তাত হিন্দুও আছে। এই ক্ষেত্ৰত এন, টি কৰাপচন বিভাগে
এই কেইজন মানুহৰ বিৰুদ্ধে ৰিপৰ্ট দিছে। শ্ৰীএন, এচ, বাঙাচাৰ,
দিবেষ্টৰ শ্ৰীএ, চি, দে পুৰকাষ্ট, দি, এন্দ্ৰ, কোঁৱৰ, বি, এন্দ্ৰ গগৈ,
এ, স্বাহ, টি, চি, কলিতা, এচ, শৰ্ম্মা, দি, দাস।

তেওঁলোকৰ বিৰুদ্ধে এন-টি কৰাপচন তিনিটা বিৰমেণ্ডেচন দিছে।
তাৰে দুটা হাতত পৰিছে। এটা পৰা নাই। প্ৰত্যেক জনৰ বিৰুদ্ধে
ডিপাৰ্টমেণ্টৰ প্ৰচিদিঙ কৰিব লাগে। আৰু অভিযুক্ত সকলক চাচপেট
কৰিব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত দেখা গৈছে যে এজনকো চাচপেন্দ কৰা
বাহিৰে এই যি ৬ জন অভিযুক্ত কাৰী বিৰুদ্ধে চাৰ্জিট আছে সে-
কেইজনক কোনো শাস্তি বিধান নকৰি তেওঁলোকক উচ্চতৰ দায়িত্ব
দিয়া হৈছে। তেওঁলোকক চিফ ইঞ্জিনিয়াৰৰ কাম যিনি তেওঁলোকৰ
মাজত ভগাই দিয়া হৈছে। উপাধ্যক্ষ মহোদয় দুৰ্নীতি গুচাওক চাৰি
দুৰ্নীতি নতুনকৈ আৰম্ভহে কৰিছে। ইয়াৰ পৰা দেখা যায় চিফ ইঞ্জি-

নিয়াৰ জনেহে এইটো কৰিছে বুলি কৈছে। চিফ ইঞ্জিনিয়াৰে যিসকলক লগত লৈ এই কাম কৰিছে সেইসকলক ঢাকি ৰাখিবলৈ এই ৰিপৰ্ট দিছে। শেষত গৈ এই গোট্টেইখিনি মানুহ এনেয়ে বাচি যাব, আৰু আদালততো বাচি যাব। তেনে এটা ব্যৱস্থাই ইয়াত কৰা হৈছে সেইকাৰণে মই আপোনাৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। তাত এম, এচ, প্লেট আৰু মেনটিনেন্সৰ কাৰণে খৰিদ কৰাৰ কাৰণে কিছুমান আপত্তি আছিল। কিন্তু অৰ্ডাৰত আছে—

Addl. C. E. II	Irrig TB 1/123/76/72 dt.	28. 2. 78
	Irrig TB 1/55/78/10 dt.	4. 3. 78
	Irrig TB 1/55/78/7 dt.	28. 2. 78
Addl. C. E. IV	Irrig TB 1/223/76 dt.	24. 8. 77
	Irrig TB 1/55/78/4 dt.	27. 2. 78
	Irrig TB 1/55/78/3 dt.	17. 2. 78

গতিকে দেখা যায় এই বিষয়া সকলে স্বাধীন ভাবে অৰ্ডাৰ দিছিল। যি ডিবেল্ডৰ সকলে বা তলৰ সকলে যি ধৰণে প্ৰস্তাৱ দিছিল তাত চিফ ইঞ্জিনিয়াৰে কেৱল দূত কৰিছে। এই কামটো গোট্টেইখিনি মানুহে একেলগে কৰিছে। তেনে ক্ষেত্ৰত এজন মানুহক শাস্তি দি বাকী কেইজনক বাদ দিছে। এন-টি কৰাপচনে যি ৰিপৰ্ট দিছে কিন্তু সেইটো পালন নকৰি এজনকহে শাস্তি দিছে। তদুপৰি তেওঁলোকৰ তলত ১২১৫ জন ফিল্ড অফিচাৰ আছে। তেওঁলোকৰ বিৰুদ্ধে কোনো নজৰ নাই।

এন-টি কৰাপচন বিভাগে তদন্তটো সম্পূৰ্ণভাবে কৰা নাই। আংশিক ভাবেহে কৰিছে। ইয়াত আৰু দুজনৰ নাম নাই। কোনোবা এজন গগৈ, অভিযুক্তৰ নাম সন্নিবিষ্ট কৰা নাই। সেইকাৰণে এই

দুৰ্নীতি তদন্ত আংশিক ভাবেহে হৈছে। গতিকে এটা পুৰাজ তদন্ত কৰিবৰ কাৰণে হাউচ কমিটি এটা গঠন কৰি ইয়াৰ ওপৰত তদন্ত আৰম্ভ কৰিব লাগে। লিফট ইৰিগেচন চৰকাৰে কৰিছে। কিন্তু তাক এফেকটিত কৰাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰা নাই। গতিকে এইটো ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আকৌ ইৰিগেচনৰ ক্ষেত্ৰত বিজুলী শক্তি নহলে অসম্ভৱ। গতিকে কৃষি আৰু কৃষকক প্ৰকৃতভাবে উন্নত কৰিবলৈ হলে আৰু কৃষি উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিবলৈ হলে বিজুলী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰা অত্যন্ত আৱশ্যক। কিন্তু আজি কৃষিৰ স্বার্থৰ ক্ষেত্ৰত জলসিঞ্চন, বিজুলী যোগান ইত্যাদিত সুব্যৱস্থা হোৱা নাই। গতিকে খৰতকীয়া আঁচনি কৰি ইয়াৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। সিদিনা গাড়ী পৰা নামোতে গোখামী ডাঙৰীয়া সমষ্টিতো কিছুমান প্ৰকাণ্ড প্ৰকাণ্ড গাত ইৰিগেচন বিভাগে কৰি থোৱা দেখা পালো। মোৰ ভয়হে লাগিছিল কিজানিবা ১৯৮০ চনৰ ভূমিকম্পটো আগভীয়াকৈ আহিল নেকি ? এই প্ৰশ্নাত গাত বিচাৰ ভূমিকম্পৰ ফলত হল নেকি ?

গতিকে এনেধৰণে মাটি কাটি পাহাৰ তৈয়াৰ কৰি ইৰিগেচন বিভাগে প্ৰকাণ্ড প্ৰকাণ্ড গাতৰ সৃষ্টি কৰিছে, আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা কৃষি বিভাগৰ কাৰণে যি পইচা খৰচ কৰিছে সেইটো দেখা যায় যে কৃষিৰ প্ৰকৃত কামত নলগায় ইয়াৰ খৰচৰ ভাগ কেনেকৈ পকেটস্থ কৰিব পাৰি তাৰ ওপৰতহে গুৰুত্ব দিয়া হৈছে। ইয়াৰ দ্বাৰা দেশৰ কাম হ'ল নে নাই, বাইজৰ কাম হ'ল নে নাই, কৃষিৰ কাম হ'ল নে নাই তাৰ প্ৰতি কোনো ভ্ৰূক্ষেপ নাই। আজি জলসিঞ্চন বিভাগে যি কাম কৰিছে, সঁচাকৈয়ে দেখা যায়, এই বিভাগে পানী মাৰুহৰ মূৰত ঢালিবনে কৃষিৰ মূৰত ঢালিব তাৰ কোনো ঠিকনা নাই। গতিকে মই কব বিচাৰিছোঁ যে কৃষি বিভাগে বাননিয়ত্ৰণ, জলসিঞ্চন, আৰু লগতে বিজুলী শক্তিৰ বিভাগটোৱে একেলগে মিলি কাম কৰিলেহে কৃষিৰ উন্নতি সাধন

হ'ব। গতিকে মই চৰকাৰৰ ওচৰত অহান জনাও যাতে এই আটাই-কেইটা বিভাগ মিলি এখন ক' অৰ্ডিনেচন কমিটি গঠন কৰি কাম কৰা হওক। কাৰণ ইণ্ডিভিজুৱেলি কাম কৰিবলৈ গলে এশ বছৰেও কৃষিৰ উন্নতি কৰিব নোৱাৰিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষিত পানী যোগানৰ কাৰণে পাণ্ডুৱাৰ পাম্প চেটৰ বা চেণ' টিউব ওৱেলৰ যি ব্যৱস্থা কৰা হৈছে তাৰ দ্বাৰা গৰীব মানুহৰ কোনো উপকাৰ হোৱা নাই। ইয়াৰ দ্বাৰা গণ্ড-গোলৰ সৃষ্টি হৈছে। ভূমি সংস্কাৰ নোহোৱাৰ কাৰণে তাৰ সুবিধা দুখীয়া মানুহে লব নোৱাৰে। সেই কাৰণেই মই কব বিচাৰিছোঁ, যে ২শ বা ৩শ বিঘা মাটি লৈ তাত টিউব ওৱেলিং টিউব ওৱেল বহু-বাই পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰক। তেতিয়া হলেহে খেতিৰ উন্নতি হ'ব। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আক এটা কথা হৈছে, আজি জলসিঞ্চন বিভাগে প্ৰকৃতিৰ লগত লাবাই কৰিব বিচাৰিছে। প্ৰকৃতিৰ লগত লাবাই কৰিব নেলাগে, প্ৰকৃতিক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব লাগে আৰু এই নিয়ন্ত্ৰণৰ দ্বাৰা কৃষিৰ উন্নতিৰ কামত লগাব লাগে। প্ৰকৃতিৰ অৱদান জান জুৰি-নলা, নৰ্দমা আদি ৰাজ্য জুৰি আছেই, তাকে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব লাগে আৰু খেতিৰ কামত লগাব লাগে। তাকে নকৰি কলঙৰ পাবত নতুনকৈ জানৰ সৃষ্টি কৰাৰ কোনো আমি প্ৰয়োজন বোধ নকৰোঁ। দ্বিতীয় কথা হ'ল, জলসিঞ্চন বিভাগে পানী যোগানৰ যি ব্যৱস্থা কৰিছে, বাৰিষা কালত ডবোল পানীয়ে খেতিৰ পথাৰ উপচাই পেলাই আৰু খেতিৰ উন্নতিৰ পৰিবৰ্তে নষ্টহে হোৱা দেখা যায়। গতিকেই মই চৰকাৰক অহান জনাও যাতে খৰালি পানী যোগানৰ কাৰণে, সময়মতে যোগান ধৰিব পৰাকৈ বৃহৎ বিজ্ঞাভাৰৰ চিষ্টেম কৰি পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা হাতত লব লাগে। গতানুগতিক ভাবে বুৰ্জোৱা মেচিনেৰীৰ

সোমাই থকা ব্যৱস্থাক উলিয়াই আনি জনসাধাৰণ স্বার্থত খটোৱাৰ আৱশ্যকীয় ব্যৱস্থা হাতত লয় তাৰ কাৰণে মই আহ্বান জনালোঁ আৰু এই থিনি কৈয়ে মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মোৰ বক্তব্য সাম-
ৰণি মাৰিলোঁ।

Shri Md. Umaruddin :— Mr. Deputy Speaker Sir, I want to make some general observation on this demand with regard to certain particular aspect of the Irrigation Department. Sir, what really matters in the case of irrigation is the end-result. Now the end-result is water that is provided reaches the field of the farmer and that he makes use of it to increase agricultural production. Now, in between this, i. e. last stage of utilisation and the initiation, the project has to pass through certain phases: The first phase is the investigation of the project to determine its suitability and technical feasibility based on public demand. Sir, Sri Saikia pointed out that projects were taken up without public demand and that it is necessary when there is perfect demand to spell out clearly the terms and condition of the supply of water and objections invited. This is provided in the E & D Act itself. Sir, when I was the Irrigation Minister, I had a comprehensive Irrigation Bill drafted and the Agriculture Ministry of the Government of India approved it. There is also a provision

for irrigation and realisation of levies from the beneficiaries in the existing Act also. The question that is posed is who are the beneficiaries. Now therefore Sir, beneficiaries are those who are actually benefitted by the project. But without having been actually benefitted, none should be assessed to levy or waterrate. What I mean is that at first public demand should be established after hearing and deciding upon objections, if any reviewed, and then the project implemented. Sir, there are people who are benefitted by a particular irrigation project in particular area taken up on the basis of public demand or if the Government considers it necessary to provide water in a water scarcity or drought prone area where there is insufficient rain-fall, an irrigation project can be initiated by Government. As for instance there is the Jamuna Irrigation Project, situated in rain shadow belt with an annual rain-fall of 40" to 50" often 100" to 110" or more elsewhere. Even then the people living in those areas must also be consulted. Such conditions are also provided for in the Act itself. After people have agreed, the Collector gives green signal for the departmental to go ahead. Therefore, Sir, investigation to be really effective and helpful for implementation of the whole project successfully from the technical and practical point of

view the extent of the command area and potential of the water capacity of the river as a source should be comprehensive and thorough. As a result of not carrying out proper investigation in respect of Old Irrigation Projects mostly flow, the need for remodelling and improvement has arisen. Re-modelling means to reassess potential of the project, the canal system and other factors to see how best the potential can be increased. Therefore, Sir, in this connection, Government may have all such old projects thoroughly inspected by experts and draw up fresh plans for the improvement. In many cases water potential has decreased and this is happening, because of deforestation and other ecological factors. My suggestion is therefore that with a view to augment flow water during the dry season there should be conjunctive use of water by sinking deep tube wells. This suggestion was accepted by the Government of India and my suggestion to the Hon'ble Minister, Irrigation is that such projects which have not become adequately productive or the potential has gone down, this scheme for conjunctive use of water may be taken in hand to enhance the water potential of such old projects. Sir, for money already spent without the expected result can be made purposeful by spending more money

to get better result. Particularly such schemes are necessary to help double cropping in the dry season for wet ahu cultivation as also wheat. In my opinion improvement of old schemes deserve special priority. Now I come to the second question. The end result means creation of field channel and field drain.

(Interruption).

Shri Premadhar Bora :— Does the Hon'ble Member think that the scheme is not base on technical consideration. ?

Shri M. Umaruddin :— Sir, actually we did not give so much importance during the last two decades for the development of agriculture. It is only the Agriculture Department which initiated Scheme with a view to increase food production under a scheme.

In our case we neglected irrigation having plenty of rainfall. But we have got to take to double cropping. We have got to increase crop intensity. Normally our intensity in lower Assam is 125 to 130 but in Upper Assam it is 105. We shall have to increase the number of crops in a year and for that we shall have to have assured irrigation. Some crop grows during dry season also and for which supply of water

for irrigation is necessary. It is a very important operation on which depends the entire utilizability of the irrigation potential. This matter is to be given due attention. Under area development, I believe, Rs. 40 lakhs have been provided and therefore I want to suggest that this particular project for providing field channels and field drains should be very carefully planned, and implemented. As efficient command area development requires highly technical knowledge and expertise such technical know-how will have to be made available. Necessary blue print may be prepared in advance through expert survey. Not only we should take water to the field but some of the excess water must be drained out. This is a highly technical operation. Therefore I would request the Hon'ble Irrigation Minister that he should set up a technical expert committee to deal with water utilisation as much. While I was Minister, Irrigation, I tried to bring some experts from the Punjab Govt. but I did not succeed. He should depute some officers to acquire technology on command area development to Chambal Valley or any other World Bank projects on command area development. We must have our new Officers properly trained in our own climatic conditions with heavy rainfall. Therefore, I suggest that this matter of command area

development must receive the highest priority and we must have the necessary technical personnel to deal with command area development projects so that whatever potential is created is best utilised and that the farmers get actual benefit. Therefore Sir, I cannot say that our officers have no technical knowledge; but I feel from what I personally know that we must have some experts in this line. The Agricultural Finance Corporation a subsidiary of the Reserve Bank, have got experts in carrying out command area survey. I know the Bihar Govt. engaged this agency on contract at Rs. 20 lakhs to complete survey of a command area of some Irrigation project. Even then this will not have much importance because whatever irrigation potential is created must be used profitably through effective agricultural production planning. Then another point is that this should include the question of the capacity of the outlets or water course from the canals. Government of India's instruction was to extend outlet or water course to 100 acres but the Department has rightly reduced it to 10 acres. Apart from this, field channels are much more important, without which we cannot give water to the farmers. We must also see that the maximum discharge of water from the source reaches the field inspite of evaporation loss. For this it is nece-

ssary to have the cannels to prevent seepage even though this may raise the cost of the project. The old concept of irrigation has got to be changed. In our case entire project right from the head-works to the canal system and command area development should be one single integrated project including construction of field channels and field drains. Therefore, I would like to suggest also that in taking up irrigation projects we must lay the maximum emphasis on command area development, and the work effective way to do so will be to entrust the irrigation Deptt. to do it rather relying on a command area Development authority a separate agency. This will ensure availability of irrigation water for cultivation. I therefore suggest that to make an irrigation project a real success a time bound programme should be prescribed beginning from Head works and canal system down to field channels and field drains. With these words I conclude my speech.

Shri Binoy Kumar Basumatari:— Mr. Deputy Speaker, Sir, while supporting the budgetary provision for irrigation I wish to draw your attention that in the Plan achievement report for 1978-79 on irrigation it is said that 80 per cent of the tribal people will be benefited. Sir, I have objection to this remark beca-

use I find that the biggest irrigation project in Assam is in my Constituency and I have seen that the smallest cannal that is sought to be constructed is about 68 ft and there is a requirment reserve land of which goes to the either sides of cannal and this is atleast 25 ft required for raising of guards for future repairs. But this Dhansiri project will, this way, spoil about 80,000 bighas of land. This project is in Kalaigaon Tribal belt and as a result of this 80,000 bighas of land belonging to the tribal people will be lost for all time to come. Therefore, the tribals who are basically poor cultivators are not benefited rather they are discouraged form their age old tradition of cultivation. The benefit will go to other sections of people but not to the tribal people. On the other hand, this year the Irrigation Department has surrendred an amount of Rs. 65 lakhs under Tribal Sub-Plan. Therefore, we find that development of tribal areas under irrigation project is neglected. That is why I wish to draw the attention of the House and the Hon'ble Minister and I would request that this anomaly should be removed. The second burning problem is land acquisition for the Irrigation Project. All the cases are pending and not a single compensation has been piad though we have made agreement. Now there is inter-depart-

mental differences between the Revenue Department and Irrigation Department. This aspect should be looked into and this hurdle should be removed immediately. Lastly I would urge that an enquiry committee should be formed. I have already said that 80,000 bighas of land will be lost if under the present manner lands are irrigation. The economy of tribal people should not be disturbed by raising water that is sought to be distributed to the land, which can be routed by smaller canals or some other alternative methods can be used to save the lands belonging to the tribal people. With these words I support the demand.

Shri A. F. Golam Osmani :— Mr. Deputy Speaker Sir, I am grateful that some good discussions have taken place because of the cut-motions. Government always maintains a spirit that criticism when it is objective helps not only the Government but the country at large. Criticism which is blanket in nature and which is not objective loses its efficacy and is apt to be brauded as Mecarkhism. So Govt. has no reason to subscribe to views that because somebody has criticised in his version some particular philosophy whether R. S. S. or Mulim League is reflected. We are obliged to examine it in the light of submission

that is made. We are obliged to observe these parliamentary norms.

Mr. Deputy Speaker :— Order, order. The Minister will resume his speech after lunch. Now the House stands adjourned till 2-30 P. M. today.

Shri A. F. Golam Osmani :— Some important points have been raised, Mr. Deputy Speaker, Sir, especially my predecessor, Shri Umaruddin, Ex-Minister has raised some fundamental questions, and this is the House where we should have free exchange of views. What is the problem? When people suddenly become aware of certain circumstances then because of the urgency and suddenness we find ourselves in a very precarious position as to what methods are to be followed to cope up with this type of suddenness? In Assam, nobody very much concerned about irrigation. It is a country where because of the geographical and population pattern the people had a very balanced agricultural economy. Even upto the 40's of this century, it was generally thought that people could maintain themselves even by one crop in a year. Though there were floods it was observed that the agricultural economy was such that it could withstand effect of recurrent floods. Now, what has

happend ? People suddenly started to demand for more irrigation. As the learned Member from Kalai-gaon pointed out that certain disturbance in the atmosphere and the climate have compelled the people to go for this artificial pattern. It is not a State like Haryana or Punjab or Sind which pioneered irrigation in our country. So, whatever irrigation attempts were here they were not based on a proper perspectives other it was done in a most haphazard manner, as my predecessor said and I also maintain the same view and I hope the veteran members of this House will also agree with us. Irrigation was an appendix of the Flood Control Deptt. and practically nothing was done. In the days of Community Development programme some villages were given some schemes in the name of irrigation to spend some money. Everybody was then busy with the construction of embankment but not much emphasis was given nor there was much demand for irrigation from the people. I can very well say, now, even in districts like North Lakhimpur, Lakhimpur including Sadia, Goalpara and specially the South Bank people do not know what irrigation is and as such there is no such persistent demand as we observe in cases of some North Bank districts. So, the matter came to our pattern all on

a sudden and they had to be coped as such. There is another aspect. It is not only our doing. When the plans were made, even in the second Five year Plan some emphasis were made on irrigation and that was also in relation to those States where irrigation had already being developed. The Planners thought that they should introduce it as an universal feature throughout India and that is why schemes were made in the third plan to have irrigation as an essential component in agricultural Development. But the states were not geared up to that or tuned to that; specially in our State because at that time there was not much demand for it. Sir, at the beginning of this decade urgency was felt, specially, in relation to the formulation of the Fifth Plan. In the Fifth Plan period again from the Planning Commission and other associated forums importance of irrigation was emphasised and Govt. of Assam ultimately had to reorganise it as an independent department incorporating all the irrigational schemes that were being run by the Agriculture as well as the Flood Control Departments. So a fullfledged department came into being in the year 1974 and we were very fortunate in Assam, I say it across the party barriers, because at that time my predecessor took it up very earnestly as I have

found in records. The whole problem was analysed and it was then decided that without proper investigation no scheme should be taken up without perspective planning no comprehensive irrigation system can be achieved : Before the department was made an independent entity project like Sukla was taken up in the beginning of the decade with allendent defects. So, whatever cifficulties now we see, at that time perhaps it was not pointed out or nor studied seriously.

Now, what is the problem so for as irrigation in our State is concerned ? What is our objeective ? We find that Assam had an area of 23.71 lakh hectares under agriculture. An idealistic view has been taken that out of this 23 lakh hectares 19 lakh hectares have to be brought under irrigation before the century goes out that is, by 2000 A.D. This is a very challenging task. How this can be performed ? In relation to performance whatever the department did whather defective, or not find that upto the Fourth Plan the gross irrigated area is to the tune of 2.10 lakh hectares with an investment of 21.82 crores. The Fifth Plan, Sir, it comprises only 4 years, i.e., 1974-75 to 1977-78 an additional irrigated area to the tune of 1.30 lakh hectares was created. Now we have entered in

the Sixth Plan and the Sixth Plan programme is to bring under irrigation an area of 2.35 lakh hectares: Now on one side this is the target, to be achieved as this is the plan objective. On the basis of this objective the programme has been approved by the Working Group as well as the Planning Commission and allocation has been made. How we are going to execute? As I have said, without perspective planning it cannot be done and perspective planning will essentially start from the organisation. Without an organisation a programme cannot be executed. Since we came in touch with the Deptt. we have observed, whether my predecessor will agree with me or not, we saw the department had too many wings: We have seen in this Irrigation Department there are wings like Investigation to carry on the investigational aspect; then there is a wing like execution, that is the working wing to execute the project, then there is another wing called Ground water to explore the ground water possibility for execution of shallow as well as deep tubewells. There is another wing called Custom to provide the facilities with the people who want to hire pumps for irrigational purposes. It is very good when people are involved in various types of irrigation: But when irrigation is not developed to that extent

creation of so many wings perhaps might have helped the department to understand the possibility of a very developed system but what about the people? Recently I have been to an area called Boko. Many villagers were asked about irrigation projects. They said that they even did not know who were the officers there. Sir, there is a Custom Division in Nowgong. That Division has got two Sub-Divisions. They are to cater to the needs of the whole district having headquarters at Nowgong and this involves going to and fro throughout the District. There is a Investigation Division, at Nowgong having some sub-divisions. Now they have to move from one end of the District to another for investigation. So also is the case with the working Division. After all the programmes have to be people oriented. If the people do not know whom they are to approach, at what levels things are to be done then the whole purpose will be lost. So our approach should be not to the ideal aspect only but to the functioning of the irrigation department in relation to the geographical entity in a comprehensive sense. Ultimately every G. P. will have an irrigation officer who will not only be available for investigation or ground water exploration or custom or for execution but he will be available for all the purposes including execution or hiring of machines also. Some experts may differ with

me. But I think, the House will agree with me that the type of simple engineering skill like maintenace or execution of shallow or deep tube well schemes can be very well looked after by a civil engineer at par with an mechanical engineer. So re-organisation was made in relation to the geographycal entity. Comprising all typs of irrigation. Now, my predecessor Md Umaruddin Shahib might think irrigation may suffer for this. I know he took great pains at the Central level as well as State level, in the Ministry of Finance and Planning & Development Deptt. to get approval for a separate wing for investigation. But why? Why a Sub-division Committee entrusted with both investigation and execution? So we are going to re-organise the Isrigation Department and henceforth a particular unit will execute all types of irrigation. At the same time I can assure the House that investigation aspect will not suffer for this reorganisation and that proper precaution will be taken.

Now, because of timely steps taken this year we could process this year 228 schemes. As I have said, blanket criticism will have no impact. There are blasksheeps perhaps in all departments. May be this department is not organised properly, there may be deffeiciencies. But at least in the processing of the schemes the Deptt. have done a good job. In 1977-78 the Depart-

ment processed 40 schemes and P.&D & Finance approved 25 schemes. This year 228 schemes have been processed and because of the re-organisation of the machinery P.&D Department schemes could be approved. Now the schemes have been cleared the people would naturally want how we are going to execute them. So emphasis must be given on execution and for that re-organisation of the department must take place in relation to this emphasis, i.e. a crash programme of execution. From 1st April to 15th April reorganised pattern will come into effect. Another thing we have observed that Irrigation Department Offices are mostly centralised in one place and I hope my predecessors will agree with me that as many as 5 circles were located at Gauhati itself. These are, Gauhati Ground Water Circle, Gauhati Investigation Circle, Project Circle and so on. All total 5 such circles were situated at Gauhati. Apart from that two circles were situated at Tezpur and two circles were there at Jorhat. To decentralise we have dispersed some of these circles to suitable places. We have already observed that the results are good. One circle has been dispersed and shifted to a very backward area of South bank Goalpara which has already taken its position there. Another circle has been dispersed which is putting up its offices

at Nalbari. Another is going to take it office at Nowgong. Similarly another has been asked to put up its offices at a very backward area of North Lakhimpur from Tezpur and one circle has been shifted to Dibrugarh from Jorhat. So also divisions are reallocated like that. For example, in Jorhat there were 3 divisions, one division for Investigation. one for Work and another for Customs. They are presently despersed to Golaghat, Subsagar and Jorhat. In relation to subdivision we have crreated a few new ones much below requrrment because my colleague in the Finance Ministry has got his limitations. (Interruption). But I must say that he has cleared maximum number of schemes in last few days. This year the P & D has been provided with new machinery and for the first time they sat in meetings and conference for quick clearance of the schemes. One figure, I have got. Upto November Irrigation Deptt. submitted nearly 112 schemes of which the P & D could clear only 32 numbers. But by last part of December because of the introduction of the new procedure they have cleared maximum number of schemes. We should say in all fairness that they have done a good job. Sir, in this way we have tried to disperse maximum number of units which were earlier concentrated and I have a feeling th-

at it will bring good result. Because as soon as a Division or a Circle goes to a particular area they not only expedite the execution but also involve the local people and there by they come to know about the local needs. I beg to submit that so far as the execution is concerned there are local complaints. This is about the machinery and its use. I have seen things are lying idle in the Puthimari projects in the constituency of Shri Daibasakti Deka. That was my first visit as a Minister and I have found that 12 pump points are there on the Puthimari river but these are not being operated properly. The popular complaint is there that they do not get water regularly. On enquiry, I have come to know that because of the constant stoppage of the pumps they could not take advantage of it and therefore they have given up the idea of cultivating their lands depending on the irrigation facilities. This is a very vital point. If the Deptt. cannot give a continuous flow of water then nothing will happen. In our country the peasants are poor and when they find, in the field the supply of water is irregular they become disheartened and psychological restraints come on them. What is the cause of such a situation? When I asked our Engineers they said that due to the constant power failures these pu-

mps could not be operated. I enquired and I was told that the nearest power office is situated about 12 miles away. Electrical failures will be there, but there should also be an attendant to rectify it. There is no such machinery. The Administrative Reforms Commission has suggested that the irrigation in its initial stage of development must be associated with the power. This co-ordination is very important. On the other bank of Puthimari river deep tube wells were sunk but has not been supplied with power. On one bank the pumps were put up by the irrigation Deptt. and on the other bank the Geological Survey Deptt. sunk some deep tubewell, but these were not energised. So, a co-ordination with Electricity Deptt. is essential. My friend hon. member Shri Shamsul Hudu has said that popular participation in execution is necessary. The Irrigation Deptt. officials cannot alone execute such programmes as the hon. member from Kolaigaon has said. The inhabitants of an area some times give better advice than the engineers. Let us remember the famous dictum of Mao-Tse-Tung that 'village elders should be consulted at the time of planning' Participation of peoples representatives is essential.

Sir, this is why the department has decided on

principle for the first time to initiate Advisory Committees at various level presently at civil Subdivisional level and if things develop properly then we want to have the Advisory Committees attached to each Irrigation Subdivision so that not only they can see the execution but also they can participate in the formulation of schemes. Sir, it is not humanly possible for the Minister or for the Secretary, Irrigation Deptt. or for the superior Engineers to receive petitions and to judge about the efficacy of a particular proposal. Schemes have to be examined formulated and processed not only in relation to a particular year but for the whole 6th plan period. Sir, with this end in view these Advisory Committees are going to be constituted. Some are constituted and we hope to cover soon the entire State. Sir, the Members of this House will be associated with these Advisory Committees. In this connection I would like to inform the House that we expect these Advisory Committees will not be like other committees. The Chairman of a Committee can get a meeting convened it is time to hold the meeting of the Committee, as he deem necessary. During the working season atleast the Advisory Committees should sit once in a month. Sir, in some notifications, we have inserted a clause requiring that the Committee should

meet within a fortnight of its constitution and during working season they should sit atleast once in a month. If this is given affect to, then in the next year, inspite of the limitations of the department, we will be able to do our job better. Then again, sir, the department will also be able to know its shortcomings and will be able to prepare its next programme correctly on the basis of facts and circumstances obtaining in the areas:

Then, sir, I am coming to other aspect. We are having big projects, like Jamuna Sukla etc., and we are sure to face the criticisms for them also. Sir, we are having constant complaints from the people about the lands acvird for these projects as well as the payment of compensation etc. Therefore, sir, to avoid this, we have given more emphasis on shallow-deep-tube well progromme which will entail least land. That will ensure the maximum utilisation of water and will help the wheat cultivation which our State of Assam needs very urgently. Alternatively, sir, we have made provision for underground supply system by using pipes. Sir, so far the lift Irrigation schemes are concerned, we have decided to introduce lived canal system which will also entail less lands. So, sir, wherever we have Deep-tube-well we will have Underground supply to avoid this loss of

lands. Sir, we have taken up the Chor programmes on experimental basis and 34 such schemes are already taken up and they are now about to be completed. We have also decided to go in for similar schemes in the next year. Sir, we will have maximum number of Deept-Tube-wells in the next working season. Sir, in 1976-77, we had only 41 nos of Deep-tube-wells, in 1977-78, we had only 50 nos of such tube-wells, in 1978-79 execution of 149 planned and in the next year (1979-80) we are going to have 200 nos of such Tube-wells Sir, in the next year it will be nearly threefold increase than the previous years.

Sir, there are certain difficulties in respect of infra-structure inasmuch as the department is short of Engineers to the tune of more than hundred. Sir, it is a fact that the budgetary allocation has been increased. This is a pertinent point. Compared to the last year in major and medium irrigation, the increase is about 124% and in minor irrigation it is about 158%. Now, the question is how we can spend these money with the present manpower. We are to consider that aspect also.

Sir, another important point has been referred to about the Command Areas Development. Sir, we are

conscious about it from the very beginning and the department has given emphasis on it. With this end in view, this year we have constituted 3 C. A. D. Consultative Committees for Jamuna, Koliabor and Shukla projects. We all know that for Command Area development technology is highly complicated. Sir, we are introducing this programme for the first time in our State. In Punjab, they have advanced much in Command Areas Development. We must have necessary expertise and technical knowhow. Sir, both Panjab and Haryana are far advanced than any other States in this respect. We will have to develop it. Now, the question is what should be the unit of area in Command Area Development? Sir, the Hon'ble Member from Dhubri has raised the point. Whether it should be 100 acres or 10 acres? Sir, in other developed States the unit is of 10 acres and in Shukla we are trying to make a study in that line. We are presently making an assessment of the experiences of 'Comprehensive Area Development Programme' of West Bengal. People have a notion that West Bengal is an Industrial State, a State having pre-ponderance to Industries. But I would like to request the hon'ble members to remember that it has made much advancement in agriculture. In respect of this Comprehensive Area Development Programme

which they call "C. A. D. P" they have published a working Paper. In the light of their experiences we are going to introduce our CAD programme in the Project of Shukla. There has to be a some economic survey. Because this is a new pattern we want the co-operation of the House, especially those who are in the educational field so that planning and survey can go together. On the basis of all these things Comprehensive Area Development Programme can be taken up in these areas and for the Shukla Project we have selected Rangiya College, as the agency to carry on this survey. They have already started moving and no doubt it will take more time to complete their survey.

Hon'ble Member Premadhar Bora and other said there should be co-ordination among different departments. I am happy to inform that A Consultative Committee in Shukla has already been form not only with Irrigation Department, but also assoceating Agriculture, Veterinary, Khadi and Village Industries representative and representative from the Seed Corporation, S. M. S, i. e. Subject Matter Specialist in relation to pesticides and soil. Department of Electricity is also involved in this project so that they can also survey from their end in view. It will be a very comprehe-

nsive Project if it can be properly implemented. But to make it a success I want the co-operation of the House. In appropriate cases not only in big areas, even in minor irrigation projects we can have this type of C. B. D Programme. I do not want to take more time of the House. In short outline I have said something of the basic policy. The Department has got deficiency and Short comings. Objective criticism by the hon'ble members is always welcome. Last year also about corruption of the department allegations were made. The matter is now lying with the Law Ministry and in appropriate time my colleague will make a statement on it. The case is now subjudice in the Hon'ble High Court of Calcutta, I can assure once again that in cases of allegation, of corruption, the department will not hesitate to enquire and take action against the officer at fault. There are other agencies also for these type of matters to be enquired into. Corruption as it is to-day is very unfortunate and that this is institutionalised. We shall have to fight with it. But we should also note at the same time that this is not a new pattern and so long as we are in the treasury bench we will try our best to eradicate it Across the barrier of the party affiliations, we are always willing to learn from the mistakes and deficiencies of our predecessors and if there be

any mistake on our part, the House and the hon'ble members can always offer advice. A pattern must be evolved so that the irrigation it can develop as per the object laid down by the Planning Commission.

About some specific points has been raised by my hon'ble friend Mr. Goswami. In Poklagi scheme, unfortunately near the lift point a sandy char has formed and the Department taken precaution, to shift the lifting point to downstream and they are making necessary readjustment. About Khetri Lift Irrigation there are also complaints. But the present earthen canal is being lined which takes time. Whenever we are constructing a canal there is also demand for supply of water. This is a very contradictory position. But if the canal is complete the next year's capacity to give water will increase by 30%. So far as Koliabor Lift Irrigation is concerned I assured that this year it would be commissioned. In fact everything was ready. The electrical line about which my friend Mr. Goswami referred to was completed this year. The lines were drawn up, all necessary electrical fittings were done. But then at that time Brahmaputra, the mighty river has become an obstruction. Huge sand formation occurred near the lift point which was not possible to visualise before.

We got in touch with the Flood Control Department and I had a meeting with the Minister incharge of that department wherein my friend Mr. Atul Goswami was also present and we had drawn up a programme of dredging the river clearing a channel. The project it might be delayed but I have a faith in its Success completion and that it would do an immense good to the people of the command area. Sir, so far as the allegation that is brought about regarding a photostat copy, I have alre dy enquired into and found that there is no dealings with this with the Deptt. Cooperative. So far as the information made available to me till now, at least at the Addl. Chief Engineer's level there is nothing. If any irregularity is committed at the field level, certainly it will be looked into and if anything is found irregular, then steps will be taken. About Hon'ble Member Shri Nagen Sharma, perhaps misunderstood us when we pointed out about the defects of the some scheme. We never said that these are to be abandoned, we are aiming at remodelling of defective schemes. We have already cleared 169 schemes. About 40 per cent of these relates to old schemes requiring remodelling. One of the most developed areas, so far as the irrigation is concerned, is Nowgong. In Nowgong as many as 8 schemes for remodelling are appraised

this year. So old schemes will be remodelled and new schemes will be taken after proper investigation. Our emphasis is rather more on remodelling the old schemes and so far as the new schemes are concerned, we will take them with adequate precaution in the matter of investigation and execution.

I would not take much time, Sir. So, in short, this is the present position. This year will be an year of intensive execution programme for irrigation Department. I seek the cooperation of the House, controversies will always be there, especially in the initial period of development of a Department. In this context, I am reminded of a great personality that of Sardar S. P. Koiran. People are now speaking of great advancement made by Punjab and Haryana, but when the foundations were laid there were many controversy and the perspective was then not very clear. Let me also tell you about Dr. B. C. Roy, who was most criticised in his time and perhaps in most critical amongst them was Mr. Jyoti Bose, the present Chief Minister of West Bengal. But it is a great thing for democracy when we saw that some Shri Bose garlanded the statue of Dr. B. C. Roy, for his contribution to the economic development of West Bengal. That great Dr. Roy said

once in reply to a turbulent debate in the House : "That much storm has been raised in this House and also in the country 'at large, making everything cloud but when the dust settledown, the posterity will be able to see that something substantial had been done."

Now, with this perspective in mind, I seek the cooperation of the House, and I request the Hon'ble Members who have brought cut motions to withdraw them:

Shri Md. Umaruddin :— Sir, I only would like to emphasise on the need for broad strategy of the irrigation project. It comes under two broad strategies one is public and the other is private. So far as the private sector is concerned, the irrigation can be done through shallow tubewells. Sir, the underground water potential is tremendous. We have got adequate machinery to tackle with the irrigation problem. I tell you Sir, if we want repid progress in irrigation we must simultaneously improve side by side the two factors as indicated above. For this purpose, Bank cradits are available. Then again, world bank is putting 7-10 crores of rupees to be channalised through various agencies for irrigation. As an example, I have sunk my own tubewell about 10 years back which is still in operation.

So in this part, the Department is very weak. The existing Govt. machinery should be geared up. I, therefore, request the Hon'ble Minister to keep a watchful eye on this.

ম: চামচুল হুদা :— দুৰ্নীতিৰ বিষয়ে আমিও অভিযোগ উত্থাপন কৰিছিলো। এলিট কৰাপচনে সম্পূৰ্ণভাবে বিছাৰৰ ব্যৱস্থা লব লাগিছিল। আংশিকভাবে কাৰোবাক ধৰিছে কাৰোবাক এৰিছে। এই সম্পৰ্কে ৰাইজৰ সন্দেহ জাগিছে। মই দাবী কৰিছো এই বস্তুটো টেকল কৰিবলৈ বিধান সভাৰ এটা কমিটি নিয়োগ কৰিবলৈ কোৱা হৈছিল কিন্তু মন্ত্ৰী মহোদয়ে সেই বিষয়ে একো নকলে।

Shri A. F. Golam Osmani :— Sir, for a Department, the Govt. have a procedure to deal with cases of corruption. Corruption has become a part of the administration. Which Deptt. is free from that thing? This matter became very important as some senior officers were involved. Action has been taken in respect of one employee and has been placed under suspension. In respect of other employees, departmental proceedings are continuing. So, in the light of this, I think, Govt. have taken appropriate action. If the Hon'ble Member has got some apprehension in his mind, certainly we will look into it. About the present position of the case, as the Law Ministry is dealing with it, they will make a statement in appropriate time.

* Shri Kashab Chandra Gogoi :— Mr. Deputy Speaker Sir, when my colleague was absent I had to take charge of the Irrigation Department. During that period there was an order from the Chief Minister to place Shri Passa under suspension. The order of suspension could not be served at Gauhati, it was served on him at Calcutta. Shri Passa filed a writ petition in the Calcutta High Court. The Calcutta stayed the order of suspension. We personally appeared before the Calcutta High Court. We filed our affidavit. The matter came up for hearing not only once but several times. On the last occasion, it was fixed on 6.3.79. The Advocate of Shri Passa argued that Shri Passa had been given special duty by Govt. in connection with the urgent budget session of the Assembly. Now the next date for hearing is fixed on 11.4.79, as prayed for by Mr. Passa's Counsel. This is the position:

Shri Samsul Huda :— Sir, the Anti-Corruption Branch made recommendations for as many as 6 officers. Govt. has put under suspension only one officer, what about the others why Govt. has taken action only in this case ?

* Speech not corrected

Shri Keshab Chandra Gogoi :— Government considered the report. The report was not by the Anti Corruption Branch but the report was submitted by D. I. G. in-charge of Economic Offences. He recommended certain action. Govt. after perusal of the whole matter decided that one person is to be suspended and departmental proceedings against others will be sufficient.

Shri Hemen Das :— I fail to understand when date was fixed in the Calcutta High Court Shri Pasha was to appear there but the Department Assam Govt. did not send him there. On the other hand Law side of the Govt. was represented there. Why this, Sir, ?

Shri Keshab Chandra Gogoi :— That is the submission made by Shri Pasha's Advocate before the Calcutta High Court. But the other side of the picture is whether he was given any duty.

Shri Hemen Das :— It was the duty of the Department to send him there.

Shri Keshab Chandra Gogoi :— A letter was issued from the Department I have received a letter from the Secretary saying that no special duty was allotted to Shri Pasha other than his normal duty.

Shri A. F. Golam Osmani :— He is supposed to

ask for leave.

Shri Hemen Das :— Then he has committed another offence.

Shri Keshab Chandra Gogoi :— He wanted to delay the matter. His ground is frivolous and false. I have come to know about this today and we will take action.

শ্রী এ, এন, আক্রাম হুছেইন :— মন্ত্রী মহোদয়ে দুর্নীতি গৰায়ণ অফিচাৰক বৰ্খাস্ত কৰাৰ বাবে দ্বাগতম জনাইছো। একেটা অপৰাধতে অপৰাধী হোৱা বাকী ৬ জনৰ বিৰুদ্ধে ব্যৱস্থা কিয় কৰা নাই?

Mr. Deputy Speaker :— One member has already enquired why action against other officers were not taken and the Minister has replied.

Shri Keshab Chandra Gogoi :— I have already stated Govt. considered the report and after consideration it was found that it will be sufficient if departmental proceedings are drawn up. The materials are not placed before the Govt. to take drastic action against the officers.

Shri Premadhar Bora :— On a point of clarification, Sir. I am thankful to the Minister in-charge of

Irrigation for saying that the Fourth Plan and Fifth Plan targets on irrigation was meagre to meet the actual needs of our peasants. I am thankful for his admission that making too many wings in the Department has given rise to lack of coordination. More officers are located centrally, as many as five Circle Offices are located at Gauhati, and these are going to be shifted. Now, I want to know Govt. is contemplating to divert its mind from major and medium schemes to minor schemes or more emphasis is going to be given to medium and minor schemes than big schemes for speedy implementation of our schemes in irrigation but what about the big or major schemes which are lying idle, which are not yet commissioned after spending huge amounts? What is Govt.'s contemplation on those schemes?

Shri A. F. Golam Osmani :— Sir, when we said our emphasis will be more on minor schemes that is also of a particular variety shallow and deep tubewells, we did not mean will we given up pursuing medium and major schemes. But one thing is that so far as medium and major schemes are concerned, to mature a scheme from the date of proposal to execution it takes sometimes from five to six years. There are major and medium schemes some already completed and some

are in the process of completion. Before we take up other major and medium schemes we will have to give thought to it and we have to chose what should be the percentage of allocation for minor irrigation, specially in deep and shallow tubewell programme, and what should be the allocation for major and medium schemes, for major and medium schemes take longer period to mature and we are in urgent need of irrigation in certain areas due to ecological condition. As hon'ble member enquired about the position of shallow tubewell Govt. as well as privately done tubewells in Fourth Plan totalled 316 and private 449 respectively; upto Fifth Plan Govt. 627 and private 1323 and in 1978-79 in one year Govt. 200 and private 700 and in 1979-80 we are going to have 250 shallow tubewells through Govt. and 4000 in private sector. Inspite of limitation of processing World Bank loans we have a target of 4000 shallow tubewells through institutional finance. I hope it will mature and even if 60% matures it will be quite a big achievement. So far as State sector is concerned perhaps we will exceed it in a substantial number. We will do more than 250 in the year 1979-80. So I assure hon'ble member Shri Bora that we will not neglect that aspect, and we will take a crash programme with regard to shallow tubewell so

that benefit can be given to farmers as early as possible.

Mr. Deputy Speaker :— There is only one cut motion moved by Shri Atul Goswami. He is not in the House, so whether hon'ble Shri Bora wants to withdraw it ?

Shri Premadhar Bora :— After hearing the Minister in-charge of Irrigation I withdraw this cut motion.

Mr. Deputy Speaker :— As the cut motion is withdrawn I put the demand before the House that a sum of Rs. 27,68,09,700 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March 1980 for the administration of the head "305 Minor Irrigation 308 Area Development (II) 333 Irrigation, Navigation, Drainage and Flood Control Projects-B-Irrigations Projects (Non-Commercial) 506 Capital outlay on Minor Irrigation, Soil Conservation Area Development (I) 533 Capital outlay on Irrigation, Navigation, Drainage and Flood Control Projects-B-Irrigation (Non-Commercial)."

(The Grant is passed.)

Mr. Deputy Speaker :— If the Hon'ble House agrees, grant Nos. 7 and 53 may be taken together.

The House agrees for taking both the Grant Nos 7 and 53 together, for discussion.

GRANT NO. 7:

শ্রীলক্ষেশ্বৰ গোহাঁই :— অসমৰ ৰাজ্যপালৰ অনুমোদন ক্ৰমে মই প্ৰস্তাৱ কৰিব খোজো যে ১৯৮০ চনৰ ৩১ মাৰ্চত শেষ হ'ব লগীয়া বছৰ-টোৰ কালছোৱাত “২২৯ ভূমি ৰাজহ, ৩০৪ অন্যান্য অৰ্থনৈতিক সেৱা ভূমি সীমিতকৰণ” শিতানৰ প্ৰশাসনৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োজনীয় ৫,৫৯,৩৬,৩০০ পৰিমাণৰ টকা ভাৰপ্ৰাপ্ত মন্ত্ৰীক মঞ্জুৰ কৰা হওক।

Sri M. Samsul Huda :— Sir I beg to move that the total provision of Rs. 5,59,36,300/-, under Grant No. 7, Major Head “229 Land Revenue, 304 Other General Economic Services III Land Ceiling,” at pages 35-59 of Volume II, Part-I of the Budget, be reduced to Re. 1. i. e. the amount of the whole grant of Rs. 5,59,36,300/-, do stand reduced to Re. 1.

Sri Premodhar Bora :— Sir, I beg to move that the total provision of Rs. 5,59,36,300/- under Grant No. 7, Major Head, “229 Land Revenue, 304 Other General-Economic Services III Land Ceiling” at pages 35-59 of Volume II, Part I of the Budget, be reduced to Re. 1. i. e. the amount of the whole grant of Rs. 5,59,36,300/- do stand reduced to Re. 1.

Sri Ibrahim Ali :— Sir, I beg to move that the total provision of Rs. 5,59,36,300/- under Grant No. 7, Major Head "229 Land Revenue, 304 Other General Economic Services III Land Ceiling," at pages 35-59 of Volume II, Part I of the Budget, be reduced by Rs. 100/- i. e. the amount of the whole grant of Rs. 5,59,36,300/- do stand reduced by Rs. 100/-.

Sri Biresh Mishra :— Sir, I beg to move that the total provision of Rs. 5,59,36,300/- under Grant No. 7, Major Head "229 Land Revenue, 304 Other General Economic Services III Land Ceiling" at pages 35-59 of Volume II, Part I of the Budget, be reduced by Rs. 100 i. e. the amount of the whole grant of Rs. 5,59,36,300, do stand reduced by Rs. 100/-.

শ্রীলক্ষ্মণ গোহাঁই :— অসমৰ ৰাজ্যপালৰ অনুমোদন ক্ৰমে মই প্ৰস্তাৱ কৰিব খোজো যে ১৯৮০ চনৰ ৩১ মাৰ্চত শেষ হ'ব লগীয়া বছৰটোৰ কালচোৱাত "২৮৯ প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগৰ বাবে সাহায্য ৬৯৫ সামাজিক আৰু সামূহিক সেৱাৰ বাবে ঋণ (১)" শিতানৰ প্ৰশাসনৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োজনীয় ৭,০৭,০০,০০০ পৰিমাণৰ টকা ভাৰপ্ৰাপ্ত টকা মঞ্জুৰ কৰা হওক।

Sri Shamsul Huda :— Sir, I beg to move that the total provision of Rs. 7,07,00,000/- under grant No. 53, Major Head "289 Relief on Account of Natural Calamities, 695 Loans for Social and Community Servi-

ces (I)", at pages 203-211 of Volume II, Part I of the Budget, be reduced to Re. 1.00 i. e. the amount of the whole grant of Rs. 7,07,00,000/-, do stand reduced to Re. 1. 0.

Sir Ibrahim Ali :— Sir, I beg to move that the total provision of Rs. 7,07,00,000/-under Grant No. 53, Major Head "289 Relief on Account of Natural Calamities, 695 Loans for Social and Community Services (I)", at pages 203-211 of Volume II, Part-I of the Budget, be reduced by Rs. 100/- i. e. the amount of the whole grant of Rs. 7,07,00,000/- do stand reduced by Rs. 100/-.

*-মহম্মদ হামচুল হুদা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই গ্ৰাণ্ট নং ৭ আৰু ৫ত কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ দাঙি ধৰি মই কেইটামান কথা উল্লেখ কৰিব খুজিছোঁ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই ৰাজহ বিভাগ আৰু প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগৰ সময়ত সাহায্য এই কেইটা বিষয় আমাৰ ৰাজ্যৰ সাধাৰণ মানুহৰ জীৱনত ওতঃ পোতঃ ভাবে জড়িত আৰু খুউব গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়। এই দুটা বিভাগৰ কাৰ্য্য কলাপ আমাৰ সাধাৰণ মানুহ বিশেষকৈ গাওঁ অঞ্চলত থকা বাইজৰ সুখ, শান্তি, উন্নতি আদি বহু কথাই প্ৰকৃততে নিৰ্ভৰ কৰে। কিন্তু আজি দেখা যায় যোৱা ৩২ বছৰে বৰ্ত্তমান ৰাজহ বিভাগ মোটামোটি ভাবে মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা আৰম্ভ কৰি এচ, ডি চি

* Speech not corrected

মহাশয়লৈকে মণ্ডল-কানন গুৰ হাতত বন্দী হৈ আছে। এই সকলৰ দোষবোৰ কংগ্ৰেছ চৰকাৰে যে নোৱাৰিলে আজি জনতা চৰকাৰেও উলিয়াব পৰা নাই সেই কাৰণে মই আজি নতুন চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খোজো যে যেনেকৈ হেজাৰ হাতী গলেও গম পোৱা নাযায় খোজ দেখিহে গম পোৱা যায়। ঠিক তেনেকৈ গাওঁ অঞ্চলত হাতীৰ খোজ ধৰা পেলাবলৈ সময়ৰ দৰকাৰ হয়। এই দৰেই ৰাজহ বিভাগৰ কাৰ্য্য কলাপ আগবঢ়াই হৈ আছে আৰু ইয়াৰ গম ধৰিবলৈ সময় লাগে। এই বিভাগটোতো যি স্থবিৰতা চলিছে সেই স্থবিৰতাত কোনো প্ৰগতিশীল লক্ষণ আমি দেখা পোৱা নাই। সেয়েহে মই ৰাজহ মন্ত্ৰীক প্ৰগতিশীল পদক্ষেপ লবৰ কাৰণে অনুৰোধ জনাইছোঁ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, পৃথিবীৰ বিভিন্ন দেশৰ সাধাৰণ মানুহে যেনেকৈ গ্ৰহণ কৰি লৈছে তেনেকৈ ভাৰতবৰ্ষৰ সাধাৰণ মানুহেও সমাজতন্ত্ৰ গ্ৰহণ কৰি লৈছে। এই ক্ষেত্ৰত ভাৰতবৰ্ষৰ কংগ্ৰেছ চৰকাৰ আৰু বৰ্ত্তমানৰ জনতা চৰকাৰেও ক্ষমতা বক্ষাৰ কাৰণে সমাজ তন্ত্ৰৰ প্ৰচাৰ গ্ৰহণ কৰিছে। কিন্তু কোনো ক্ষেত্ৰতে আমি ইয়াৰ বাস্তৱ পৰিণতি দেখা পোৱা নাই। ঠিক একেদৰেই ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন ৰাজনৈতিক দল সোঁ পন্থী, বাম পন্থী সকলোৱে আজি ভূমিসংস্কাৰৰ কথা কৈছে। বাম পন্থী দল বিলাকে যদি দুই বুলি কয়, চৰকাৰে পাঁচ বুলি কয় ভূমিসংস্কাৰৰ নামত। কিন্তু বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত ভূমিসংস্কাৰ আমি দেখা পোৱা নাই। সেই কাৰণে কৈছো যে আমাৰ দেশত কৃষি অৰ্থনীতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। আমাৰ সমাজৰ উন্নতি কৰিবলৈ হলে ভূমিসংস্কাৰৰ প্ৰয়োজন অতি আৱশ্যক। খাদ্য উৎপাদনৰ লগতে আমাৰ খেতিয়কৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থাৰ উন্নত কৰি তোলাৰ প্ৰশ্ন এটা জড়িত। এই ক্ষেত্ৰত আমি প্ৰগতি আনিব নোৱাৰিম যদিহে আমি ভূমি সংস্কাৰ কৰিব নোৱাৰোঁ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কাগজে পঢ়াই যিবোৰ কথা ভূমি সংস্কাৰ

নামত ওলাইছে আচলতে জমিদাৰী একেটা পৰিয়ালৰ মাজতে ৫০ বিঘাকৈ মাটি ভাগ কৰি লোৱা হৈছে। এইদৰে চক্ৰান্ত মূলক ভাবে ৫০ বিঘা, ৫০ বিঘাকৈ মাটি ভাগ কৰি লৈছে। যাৰ এশ বিঘা মাটি আছে তেওঁলোকে ১০ টা পৰিয়ালৰ মাজত মাটি ভাগ কৰি লৈছে। গতিকে এনে এটা ব্যৱস্থা কৰাৰ প্ৰয়োজন যাৰ দ্বাৰা একেটা পৰিয়ালতে ইমান খিনি মাটি আবদ্ধ কৰি ৰাখিব নোৱাৰে।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমি কাগজত দেখিছো যে জমিদাৰী উঠাইছে কিন্তু কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত জমিদাৰী উঠোৱাৰ নামত জমিদাৰক মাটিহে দিছে। এটা পৰিয়ালত ৫০০ বিঘা মাটি আছে আৰু সেই পাচশ বিঘা মাটি ১০ জন মানুহৰ নামত ৫০ বিঘাকৈ ভগাই লৈছে। আজি অসম আহিছে এনেকৈ একেটা পৰিয়ালতে ইমান মাটি আবদ্ধ কৰি ৰাখিব নোৱাৰিব। মই এইটোও কব খুজিছো যে আজি মাটিৰ চিলিং ৫০ বিঘাৰ পৰা নমাই আনি ৩০ বিঘা কৰিব লাগে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অকল এইটোৱেই নহয় আমাৰ পুৰণা ৫০ বিঘাৰ যি চিলিং আছে সেইটো কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ লগতে নতুন যি চিলিং বান্ধি দিয়া হব সেই ক্ষেত্ৰতো চৰকাৰ হুচিয়াৰ হব লাগিব। আজি এইটো দেখা গৈছে যে ভাণ্ডাৰৰ পৰা পুৰণি দলিল কিনি আনি ১০ বছৰ পিচুৱাই বেক ডেট দি চিলিঙক ফাকি দি অহা হৈছে। সদিয়াৰ পৰা এচ, ডি, চি, ধুবুৰীলৈ বদলি হলে মণ্ডল কানানগোই মেডিকেল, আৰ্ণ লিভ লৈ হলেও ধুবুৰীলৈ গৈ বেক ডেট দি চিঠা সংসোধন কৰি আনে। এই ব্যৱস্থা নাইকিয়া কৰিব লাগে।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এনেকুৱা ব্যৱস্থা আজি কৰিব লাগিব যাতে বেক ডেট দি কোনেও চিলিঙক ফাকি দিব নোৱাৰে। মোৰ দুই নম্বৰ কথা হৈছে মাটিৰ মালিক সকলে নানা কৌশল কৰি চিলিং

কেচ বিলাক হোহোকাই নিয়ে আৰু পিচত ফাকি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰে। এই গোচৰ বিলাক সোনকালে নিষ্পত্তি কৰাৰ কাৰণে অনুৰোধ জনালো। আমি এতিয়াও দেখিছো চান্ধ মাহ আগতে যিবিলাক আপিলৰ দৰখাস্ত কৰিছিল সেই কেচ বিলাক আজিলৈকে নিষ্পত্তি হোৱা নাই। তাৰ কাৰণে আমাৰ গৰীৱ খেতিয়কক মাটি দিব পৰা নাই। সেই কাৰণেই এইক্ষেত্ৰত কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে আৰু সোনকালে এই চিলিঙৰ গোচৰ বিলাক নিষ্পত্তি কৰিব লাগে। মোৰ তিনি নম্বৰ কথা হৈছে চিলিঙৰ মাটি কৰবাত দিছে কিন্তু মাটি পোৱা নাই। আৰু মাটি বিচাৰি পালেও মাটিৰ গৰাকীয়ে গুন্দা লগাই আক্ৰমণ কৰাৰ কাৰণে বণ্টন পোৱা মানুহে মাটি চমজাই লবলৈ ভয় কৰে। চৰকাৰে তেওঁলোকক কোনো বক্ষণা-বেক্ষণ দিব পৰা নাই। মোৰ চাৰি নম্বৰ কথা হল চিলিঙৰ মাটি ক'ত কিমানে পাইছে আনকি কোনে পাইছে এই সকলো খবৰ পোৱা নাযায়। চিলিঙৰ সকলো বিলাক মাটি কি কৰা হ'ব, কি কামত লগোৱা হ'ব, ইয়াৰ এটা প্ৰগতিশীল আঁচনি চৰকাৰৰ হাতত নাই। কৃষি বিভাগৰ ফালৰ পৰাই কৈছে যে ১৫ বিঘা মাটিৰে ক্ষুদ্ৰ চাহ বাগিছা কৰা হ'ব। কিন্তু চাহ বাগিচাৰ উদ্বৃত্ত যিবিলাক মাটি আছে সেই বিলাকত চাহ গছ হয় নে নহয় সেইটো পৰীক্ষা নিৰীক্ষা কৰি চোৱাটো প্ৰয়োজন বোধ কৰিছো। যদি এই মাটিবিলাকত চাহ গছ হয় তেতিয়াহলে ইয়াৰ পৰাই ১৫ বিঘাকৈ মাটি লৈ একোখন সৰু সৰু চাহ বাগিছা কৰা হ'ব নিবহুৱা সকলক ভাত সংস্থান কৰিব পৰা হ'ব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আধিয়াৰ আইনৰ ক্ষেত্ৰত আমি দেখিবলৈ পাইছো যে চৰকাৰে আধিয়াৰ আইন তৈয়াৰ কৰিছে, কিন্তু এই আইনৰ ফলত আধিয়াৰে মাটি পোৱা নাই। কৰবাত দুই একে পালেও

আধিয়াৰক খুন কৰা হৈছে, হত্যা কৰা হৈছে। এই আধিয়াৰ সকলে নিৰাপত্তা পোৱা নাই। আজি দেখা যায় যাৰ হাতত ধন আছে যি ধনী মানুহ চৰকাৰী বিষয়া সকলেও তেওঁলোকৰ ফালে ৰায় দিয়ে বা পক্ষপাতিত্ব কৰে। এই ক্ষেত্ৰত আমি দেখিবলৈ পাইছো যে আধিয়াৰ আইনৰ ফলত যিবিলাক আধিয়াৰে গোটেই অসম জুৰি নিজৰ মাটি নথকা স্বত্বেও লোকৰ মাটিত খেতি বাটি কৰি আছিল তেওঁলোকে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কোনো ধৰণৰ ৰক্ষণা-বেক্ষণ নাপালে। একে ৰাতিৰ ভিতৰতে অসমৰ চাৰি সীমাৰ ভিতৰত লাখ লাখ আধিয়াৰ ভূমিহীন হ'ল, গৃহহীন হ'ল, তেওঁলোকে ৰক্ষণা বেক্ষণ নাপালে। তাৰ কাৰণে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। আৰু এই আধিয়াৰ সকলক ৰক্ষণা বেক্ষণ দি সকলো ৰাজনৈতিক দলৰ লগতে ঐক্যবদ্ধ হৈ সহযোগিতাবে আধিয়াৰ সকলক ৰক্ষণা বেক্ষণ দি বাস্তৱ ব্যৱস্থা হাতত লব তাৰ কাৰণে চৰকাৰক অনুৰোধ জনাইছো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই ৰাজহ বিভাগৰ মাটি বাৰী বিলাক মানুহৰ নামত আছে সেইবিলাক পট্টা দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত এটা কথাৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো। আমাৰ মণ্ডল কানানগো সকলৰ হাতত ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰীৰ পৰা এচ, ডি, চি, লৈকে সকলোবিলাক আবদ্ধ হৈ আছে। মণ্ডল কানানগো বিলাকে চক্ৰান্ত কৰি ফজল আলীৰ স্থলত অভিৰাম দাসৰ নামজাৰি হব লাগে কিন্তু তাকে মণ্ডল কানানগোয়ে স্থলৰ ঠাইত লগত শব্দটো দি নামজাৰি কৰি এখন পট্টাত ২০২৫ জন মানুহৰ নাম সোমাই দিয়া হৈছে। এইদৰে একোখন পট্টাত মাটিৰ মালিক জনৰ নামৰ উপৰিও আৰু বহুতোৰ নাম থকাৰ কাৰণে তেওঁলোকে ঋণ আদি লোৱাৰ ক্ষেত্ৰত বহুত অশুবিধা হৈছে। তেওঁ যদি কৃষি বিভাগৰ লোণ লবলৈ যায়, তেতিয়াহলে তেওঁক কব যে পট্টাত নাম থকা ১২০ জন মানুহক আনি হাজিৰ কৰি দিব লাগিব।

এই ১২০ মানুহক যদি ভেওঁ আনি হাজিৰ কৰি দিব নোৱাৰে তেনে-
হলে ভেওঁ স্বণ নাপায়। সেই কাৰণে পট্টাত নামজাৰি কৰাৰ সময়ত
মণ্ডল কানানগোৰ যি চক্ৰান্ত কৰি বহুতৰ নাম সোমাই দিয়ে এই
বাৰহাটো নাইকীয়া কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এতিয়া উচ্ছেদৰ কথা লৈ আহিছো।
জনতা চৰকাৰ শাসনলৈ অহাৰ আগতে নিৰ্বাচনী প্ৰচাৰৰ সময়ত কৈছিল
যে খেতিয়কক উচ্ছেদ কৰা নহব। কিন্তু এই চৰকাৰৰ শাসনলৈ অহাৰ
পিচতেই উচ্ছেদ কৰা নহব বুলি কৈছিল যদিও এতিয়া উচ্ছেদ আবন্ত
কৰিছে। কেবল যে ডি, জি, আব, পি, জি, আবৰ, পৰাই উচ্ছেদ
কৰিছে এনে নহয়, ৩০।৪০ বছৰ একে বাহে বসবাস কৰি থকা মানু-
হকো চৰকাৰে উচ্ছেদ কৰিছে। লাহৰিঘাটৰ চাকিৰাম আমপদ গাওঁৰ
আৰু তাৰ লগতে আৰু দুখন গাওঁৰ ৩০।৪০ বছৰ পুৰণা গাওঁ ভেওঁ-
লোককো উচ্ছেদ কৰা হৈছে। কলিয়াবৰৰ শিৱস্থানৰ এখন গাওঁত
তাত এজন মন্ত্ৰী আৰু এজন মহৰি আছিল এই মহৰি জনৰ লগত
কাজিয়া হোৱাৰ বাবে তাৰ প্ৰতিশোধ স্বৰূপে উচ্ছেদ কৰিছে আৰু
প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰ আৰু মীন মহল কৰিব খুজিছে। আজি ৪০ বছৰৰ
পুৰণা গাওঁ মৰামাৰী, চতমা গাওঁৰ মানুহো উচ্ছেদ কৰিছে। তাত
মানুহৰ ঘৰ তুৱাৰ আছে, স্কুল আছে, মচজিদ আছে তাতো চৰকাৰে
উচ্ছেদ কৰাৰ আঁচনি হাতত লৈছে। আনকি ১৯৬৮ চনত নগালেণ্ড
এডভাইচৰী বোৰ্ডে মাটি পট্টন দিছিল কিন্তু চৰকাৰী বিষয়াৰ চক্ৰান্ত
আৰু হেমাছীৰ কাৰণে সেই হুকুম তামিল কৰা নহল।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি আমাৰ যিবিলাক পুৰণা গাওঁ
২০।৩০ বছৰ ধৰি মানুহ বহি আছে সেইবিলাক ঠাইৰ পৰাও মানুহ
উচ্ছেদ কৰিব খুজিছে।

সেই কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ জনাইছো যাতে এই বিলাক ঠাইত উচ্ছেদ কাৰ্য্য নকৰি ভালদৰে চালিজাৰি চাই প্ৰকৃত যোগ্য ব্যক্তিক পট্টা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰে। তাকে নকৰি পাইকাৰী হাবত যদি উচ্ছেদ কাৰ্য্য কৰা হয় তেতিয়াহলে সেই লোক সকলৰ হুখ হুৰ্গতিৰ সীমা নোহোৱা হব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, উচ্ছেদ কাৰ্য্য চলাওঁতে যিবিলাক ফচল থাকে সেই ফচল থকা খেতিত ধ্বংস কৰিবলৈ বিষয়া সকলে চৰকাৰী ভাৱে গৰু ম'হ মেলি দিয়ে। কিন্তু গৰু ম'হে কেৱল গচকি নষ্ট কৰিয়েই ক্ষান্ত নাথাকে। কিয়নো গৰুৱে সেইটো বুজি নাপায় সেই কাৰণে মেলি দিয়া গৰু ম'হে খাই শেষ কৰি পেলায়। সেইটো নকৰি যদি উচ্ছেদৰ বাবে ফচল থকা মাটিত গৰু ম'হ নেমেলি ফচলখিনি নীলামত দিয়ে তেতিয়াহলে সেই ফচলখিনি মানুহক খুৱাব পাৰিব। এই কথা আজি গভীৰ ভাৱে চিন্তা কৰিব লাগে। হোম গাৰ্ডৰ বিষয়া সকলে আহি যাতে গৰু ম'হ মেলি খেতি নষ্ট নকৰে সেই কথা নজৰ দিবলৈ মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনালো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজহ বিভাগৰ ক্ষেত্ৰত বৰ বেচি কথা কব নোখোজো। বহুতো মাননীয় সদস্যই ৰাজহ বিভাগৰ বিষয়ে কৈছে। মই মাত্ৰ কেইটামান কথা কৈয়েই শেষ কৰিম। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ চৰ অঞ্চলত আৰু অৱহেলিত হৈ থকা ভি, জি, আৰ আৰু পি, জি, আৰ বিলাকত অস্থায়ী ভাৱে যদি হাটিকালচাৰ বা ইকৰা বিবিগাব খেতি কৰা হয় তেতিয়াহলে তাত থকা লোক সকলেও দুপইচা ইনকাম কৰিব পাৰিব আৰু তাৰ পৰা চৰকাৰৰো ৰাজহৰ ধন বৃদ্ধি পাব। এই কথাৰ কাৰণে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। আজি বত্ৰিশ বছৰৰ পিচতো গৰীৰ খেতিয়ক গৰীৰ হৈয়েই আছে তেওঁলোকৰ কৃষি জীৱনত কোনো স্থিৰতা

নোহোৱা হৈছে। এই অস্থিৰতাই ভীষণ ভাৱে কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত আঘাট কৰিছে।

(সময়ৰ সংকেত)

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই দুই এটা প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ বিষয়ক কথা কৈয়েই এতিয়াই শেষ কৰিম।

Mr. Deputy Speaker :— I cannot allow the hon'ble member to exceed the time limit.

* শ্ৰীচামচুল হুদা :— এতিয়াই শেষ কৰিম। প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগৰ ওপৰত কাৰো হাত নাই কিন্তু সহায় সাৰথি আগবঢ়োৱা চৰকাৰৰ এটা দায়িত্ব, কিন্তু বাজহ বিভাগৰ প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাৰ সোপাটিলা ব্যৱস্থাৰ কাৰণেই শিথিল ব্যৱস্থাৰ কাৰণেই আচলতে একো কাম নহয়গৈ। বিষয়া সকলে নিজৰ ঘৰত জুই লগা নাই কাৰণেই গাত তৎ নেদেখুৱায়। বিত্তীয় কথা হৈছে এই ক্ষেত্ৰত সাহায্যৰ পৰিমাণ নিচেই কম। ঠাইতে দিয়া সাহায্য উপায়ুক্তই পচিশ টকা আৰু দিশপুৰৰ ইয়াৰ পৰা চৰকাৰী সাহায্য দিলেও বেছি তিনিশ টকাহে দিয়া হল। ১৯৫০ চনত গুৱাহাটীত অগ্নিকাণ্ড হোৱাৰ পিচত সেই হাৰ বৃদ্ধি কৰা হৈছিল। তাৰ পিচত আজিলৈকে হাৰ বৃদ্ধি কৰা হোৱা নাই। এইটো আচলতে নিতান্ত নগণ্য। মই এই ঘৰ দুৱাৰ পুৰি যোৱা সকলৰ কাৰণে দিয়া সাহায্যৰ পৰিমাণ বঢ়াবলৈ চৰকাৰক টানি অহুৰোধ জনালো। অতি কম পক্ষেও এইটো বৃদ্ধি কৰি ততকালীন সাহায্যৰ পৰিমাণ তিনিশৰ পৰা পাচশ আৰু পুনৰসংস্থাপন ঋণ বা সাহায্য এহাজাৰ কৰা উচিত হব।

* Speech not corrected

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এইখিনি কৈয়েই কর্তন প্রস্তার দাঙি ধরি মোর বক্তৃতার সামবণি মাৰিলো।

* শ্রীবীরেশ মিশ্র :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমি এই কর্তন প্রস্তাবটি উৎখাপন করতে গিয়ে বলতে চাই যে আমাদের এই ল্যাণ্ড রেভিনিউ বিভাগটিকে আজ আমরা যে ভাবে দেখছি, এক কথায় তার ছবি তুলে ধরতে গেলে বলা যায় যে আসামের গ্রামাঞ্চলে আজ যে অসীম দুর্গতি, আসামের কৃষ্টিগত উন্নতির পথে আজ যে বিরাট প্রতিবন্ধকতা সৃষ্টি হয়েছে তার জন্য এই রেভিনিউ বিভাগ দায়ী। এই সমস্ত দিক দিয়ে এই বিভাগ আসাম রাজ্যকে পঙ্গু কবে রাখার সমস্ত দায়িত্ব এই বিভাগ আজ নিজের ক্ষেত্রে বহন করছে। আজ তাদের অনুসৃত নীতির ফলে শুধু যে অর্থনীতির দিক দিয়ে আসামের কৃষকগণ সর্বস্বান্ত হচ্ছে শুধু তাই নয় আসামের কৃষ্টিগত উন্নতি পর্যন্ত তারা ব্যাহত করছে। আমার কথাগুলো হয়তো ট্রেজারী বেকের কাছে দুর্বোধ্য মনে হচ্ছে। কয়েকটি দৃষ্টান্ত না দিলে তারা হয়তো আমার কথা ধরতে পারবেন না।

যেমন, অর্থনৈতিক দিক দিয়ে যদি এই অবস্থা আমরা বিচার করি তাহলে দেখবো যে গত ৩১ বছরের কংগ্রেস শাসন এবং তারই পদাংক অনুসরণ করে গত ১ বৎসর যাবৎ জনতা সরকারের শাসন আমাদের রাজ্যের কৃষকদের কোথায় এনে দাড় করিয়েছে। আমি এ বিষয়ে আমাদের নিজেদের তথ্য এই বিধান সভায় পেশ করবো না, সরকার তাদের হ্যাণ্ড বুকের মাধ্যমে যে তথ্য সরবরাহ করেছেন তাতে আসামের গ্রামাঞ্চলে এবং সামগ্রিক ভাবে আসামের অর্থনীতির ক

দারুন সমস্যা এবং আগামী দিনে কি সংকট আছে তার কিছুটা পতি-ফলন ধরতে পারা যাবে। আজকে যখন বিভিন্ন হোল্ডিংস্-এর যে তথ্য অহুস্কান ক্রমে এখানে উপস্থিত করা হয়েছে, তাতে দেখা যায় যে আসামের সমস্ত হোল্ডিংস্-র যারা পৌনে এক বিঘা থেকে পৌনে চার বিঘা জায়গার মালিক একটা ক্যালকুলেশন করে সাধারণ ভাবে বলতে গেলে ৮ বিঘা থেকে সাড়ে-তিন বিঘা জমির যে হোল্ডিংস্ তার সংখ্যা-গত পরিমাণ হলো ৩৩'১৯ পার্সেন্ট অর্থাৎ এক তৃতীয়াংশ পুড়়া। আর সমস্ত আসামে যত হোল্ডিংস্ রয়েছে তাদের এক তৃতীয়াংশ রয়েছে এই কেটিগোরীতে অর্থাৎ ৮ বিঘা থেকে সাড়ে তিন বিঘার মধ্যে। তার নিচের পর্যায় যদি আসেন তাহলে দেখবেন যে সাড়ে তিন বিঘা থেকে সাড়ে সাত বিঘা তার হোল্ডিংস্ সংখ্যাগত পরিমাণ হলো ২৩'৮৫ পার্সেন্ট।

হোলডিং-এর সংখ্যা হলো ২৩'৮৫ পার্সেন্ট। আর এরিয়া হলো ১১'৭৯ পার্সেন্ট। তাহলে আমরা কেথায় দাড়িয়েছি? আজ আসামের শতকরা ৬৭ ভাগ দরিদ্র চাষীর হাতে জমির পরিমাণ রয়েছে মাত্র শতকরা ১৭ ভাগ। ভাবতে পারেন আসামের কোথায় এসে নেমেছে? আপনারদিকে আমরা আজ সিলিং তুলে দিয়েছি আর আপনারা ঐ যে হেণ্ড বুক ছাপিয়েছেন তাতে দেখা যায় যে শতকরা ১ ভাগের মাত্র আড়াই অংশ জমি তাদের হাতে রয়েছে। শতকরা ৬৭ ভাগ মানুষের হাতে অর্থাৎ সাড়ে তিন অংশ মানুষের হাতে জমি রয়েছে শতকরা ১৫'৬ অংশ জমি। এই একটা ছবিই যথেষ্ট। আসামের কংগ্রেস সরকার যে নীতি চালিয়েছিলেন বর্তমানে আমাদের রেভিনিউ বিভাগও সেই একই নীতি চালিয়েছে। আগে যা কংগ্রেস সরকারের নীতি ছিল এখন তা জনতা সরকারের বা কেন্দ্রীয় সরকারের নীতি। এই বিভাগের কি কোনও সংশোধন হয়েছে? আর, তার সঙ্গে যোগ দিন

আসামের শতকরা ২৫।৫০ ভাগ মানুষ, যাদের কোনও জমি নাই। সুতরাং আসামের আজ যে শতকরা ৭৫ ভাগ মানুষ দরিদ্র সীমা রেখার নীচে রয়েছে তার জন্য দায়ী কে? দায়ী এই রেভিনিউ বিভাগ।

মহোদয়, আমার দ্বিতীয় কথা এই যে এই রেভিনিউ বিভাগ সেই আগেকার উচ্ছেদনীতি চালিয়েছে। কিন্তু কাদের উচ্ছেদ করা হচ্ছে? আপনারা রাজ্যপালের ভাষণে যখনই বললেন যে ১৯৭৬ ইংরাজিতে যারা ৫ বৎসর ধরে বসে আছে তাদের জমি দেওয়া হবে, আর যখনই এই সদনে করা হলো ঠিক সেই সময়েই আসামের এক প্রান্ত থেকে আর এক প্রান্ত পর্যন্ত ঐ গরীব কৃষক যাদের ১০ বিঘাও জমি নেই বা তারও অনেক কম জমি আছে তাদের নির্বিচারে উচ্ছেদ করে সর্বস্বান্ত করে দেওয়া হয়েছে। কারণ কেন্দ্রীয় মন্ত্রী চৌধুরি চরণ সিং তাঁর ইণ্ডিয়ান ইকনমিক প্লেন-এ বলেছিলেন যে যাদের ৫ বিঘার কম জমি রয়েছে তাদের জমি রাখার কোনও অধিকার নাই। কারণ ভাঙ্গা লাঙ্গল আর একহাল মরা গরু দিয়ে তারা নাকি কৃষির কোনও উন্নতি করতে পারবে না। সুতরাং তাদের জমি রাখার নাকি কোনও দায়িত্ব নাই। আমি ভেবেছিলাম যে তিনি হয়তো পার্লামেন্টে এই ব্যাপারে বিল আনার ব্যবস্থা করবেন। কিন্তু যাই হোক তিনি তা করেন নি। কিন্তু এবারে কেন্দ্রীয় বাজেটে তিনি নগ্ন ভাবে দেখিয়ে দিয়েছেন যে উপর তলার ট্রেক্টারধারী কৃষকদের কিভাবে সমস্ত রকম সুযোগ সুবিধা দেওয়া যায় আর সমস্ত শতকরা ৮১ ভাগ কৃষকদের পেটে কিভাবে ছুরি চালানো যায়। এইভাবে টেক্সের চাপে গরীব কৃষক নিঃশেষ হয়ে যাচ্ছে।

তাছাড়া, প্রাইসেস্ অফ এগ্রিকালচারেল প্রডিউস্‌র দাম কমিয়ে দিয়ে ইণ্ডাস্ট্রিয়েল প্রডিউসের দাম একেবারে আকাশে তুলে দেওয়ার

ফলে আজ কেরোসিন থেকে আরম্ভ করে বাজারে সমস্ত জিনিষের হাহাকার। ফলে আজ রাজ্যের মধ্যবিত্ত সমাজ নিশ্ব থেকে নিশ্বত্তর হয়ে যাচ্ছে আর অন্য দিকে কৃষকও জমি থেকে উচ্ছেদ হওয়ার উপক্রম হচ্ছে।

মহোদয়, আমার তৃতীয় কথা হচ্ছে যে এই সরকারের উচ্ছেদের ব্যাপারে কোন হিসাব পত্র নাই। আপনারা কাকে উচ্ছেদ করছেন? এই উচ্ছেদ নোটিশ পরে গেলে রেভিনিউ মিনিষ্টারের কাছে যখন আসা হয় তখন তিনি তাকে দয়া করে মুকুপ করে দেন। কিন্তু যারা তাঁর কাছে আসতে পারে না?

বাড়ী ঘর থেকে তারা উচ্ছেদ হয়ে যায়, তাদের রক্ষা করার কোন উপায় নাই। এই ডবকা থেকে আরম্ভ করে উদালী পর্যন্ত উচ্ছেদের ব্যাপারে চারদিন আগে যখন মন্ত্রী মহাশয়ের কাছে এসেছিল তখন তিনি দয়া করে তা টেইট করেছেন। ফলে যে ৭৫০ টি ঘরের উপর উচ্ছেদের নোটিশ বুলে তা তিনি মুকুপ করেছেন। কিন্তু কাদের এই উচ্ছেদ করার কথা ছিল তা কি তিনি বলতে পারেন? এটা কি সেই আগের একই পলিসি নয় যে এই সব দরীদ্র কৃষকদের মাটি থেকে সরিয়ে দাও, তাদের বাচবার কোন অধিকার নেই, তাদের কেবল ক্ষেত মজুর হিসাবে ধনীর পায়েঁর তলায় ফেলে দাও এই হলো আমাদের ল্যাণ্ড রেভিনিউ বিভাগের অর্থনৈতিক ছবি এবং এই ছবিটি উপাধ্যক্ষ মহোদয়, নগ্ন ভাবে এই সদনে তুলে ধরছি।

অন্যদিকে আশ্বন, আদর্শ গ্রাম। কবে স্বর্গীয় মতি বরা মহাশয় আদর্শ গ্রাম তৈরী করে ছিলেন। দুইটি আদর্শ গ্রাম আমাদের হয়েছে। আমি তার ছবি এখানে তুলে ধরছি। একটা হলো নলবারী মহকুমার

উত্তরবাংকা মৌজাতে। ১৯৫১ ইংতে এই আদর্শ গ্রামটির জন্য ৫৯০০ বিঘার জমি নিয়ে লক্ষ্মীপুর রেক আনন্দপুর রেক সি এবং ভবানীপুর রেক বি এই তিনটি গ্রাম নিয়ে ২০০ টাকা করে জনসাধারণের কাছ থেকে প্রিমিয়াম নিয়ে এই আদর্শ গ্রাম তৈরী হয়েছিল। কিন্তু বৎসরের পর বৎসর গেল আজ পর্যন্ত তাদের কোন পাট্টা দেওয়া হয় নি। তারপর ১৯৭০-৭১ ইংতে আবার প্রতি বিঘায় ২০ টাকা করে প্রিমিয়াম চাওয়া হয়েছে। কিন্তু গরীব কৃষকদের কোন পাট্টা দেওয়া হয় নি। অন্যদিকে আমার কনস্টিটুয়েন্সিতে বাকি আদর্শ প্রজেক্টেরও একই ছবি। এই আদর্শ গ্রামটির কোন কৃষক যদি এরেষ্টেড হয় তাহলে জামিন নেওয়ার কোন লোক নাই। কারণ জমির পাট্টা না থাকলে জামিনদার হওয়া যায় না। দেখুন কি অবস্থা চলছে। পাট্টা নাইতো জামিন নাই। জামিনের অভাবে তাদের হাজতে গিয়ে পৌছতে হয়। আর আমাদের মন্ত্রীরাও এত হৃদয়হীন যে তারা বুঝতে চান না যে তারা কি সর্বনাশ করছেন। আসামের কুষ্টিগত দিক থেকে দেখতে গেলেও আমরা দেখতে পাই যে উত্তর লক্ষ্মীপুর জেলায় সদিয়া এলাকায় আজ পর্যন্ত কোন স্কুল রিকগনিশন পায় নাই। বৃটিশ আমলে যে দুইটা স্কুল রিকগনিশন পেয়েছিল তারপর আজ পর্যন্ত সরকার কোন স্কুলকে গ্রান্ট দেয় নি। তার কারণ হলো জমি না দেখাতে পারলে সরকার কোন স্কুলকে গ্রান্ট দেয় না।

আমুন, উন্নয়ন মূলক কাজের দিকে লক্ষ্য করলে দেখতে পারবেন যে জলসিঞ্চন এবং বাণ নিয়ন্ত্রন বিভাগ থেকে আরম্ভ করলে সমস্ত বিভাগে দেখা যায় যে প্রপোজেল ডি, সি, র, ফাইলে বৎসরের পর বৎসর ধরে পরে আছে। এই বিভাগের একটা প্রপোজেল গত ১০ বৎসর যাবৎ কাছাড়ের ডি, সি'র ফাইলে পরে আছে। আজ পর্যন্ত মেশিনারী নেওয়া হয়নি এবং টাকা লেপস হচ্ছে। তাছাড়া, এবারে করিমগঞ্জ সুয়েরিস প্রোগ্রামের ৩০ লক্ষ টাকা লেপস হয়েছে শুধু

রেভিনিউ বিভাগের অকর্মণ্যতার জন্য। আর যদি জমি একুইজিশন করা হয় সেই জমির ক্ষতিপূরণ কোন অবস্থাতেই দেওয়া হয় না। ফলে প্রকৃত কৃষকের বাড়ী ঘর বা জমি যদি কোন প্রকৃষ্টির জন্য অধিগ্রহণ করা হয় বৎসরের পর বৎসর চলে যায় তারা কোন ক্ষতিপূরণ পায় না। এইতো দেখলেন এক দিকের ছবি কিন্তু সরকার সকলের প্রতি এত নির্দয় নন। অন্যদিকে দৃষ্টি দিলে আমাদের রেভিনিউ মন্ত্রী মহোদয় দেখতে পাবেন যে ডিক্রগড় জেলার তিনশুকিয়াতে প্রায় তিন কোটি টাকার উপর সার-চার্জ ট্যাক্স অনাদায় হয়ে পরে আছে। এই তথ্য সেখানকার ডি, সি, সাহেব জানিয়েছেন। এরা সব বড় বড় জমির মালিক, চাহ বাগানের মালিক। রেভিনিউ বিভাগের অফিসিয়েলি গরীব কৃষককে উচ্ছেদের বেলায় কিন্তু ঐ বড় লোকের তিন কোটি টাকায় তারা হাত দেবে না। সেখানে গিরিধারীলাল সর্দারমল নামে এক ব্যক্তি ১৮০০ একর জমির মালিক। আর সে ঐ জমি থেকে গরীব এক্সটি লেব'রার কিছু লোককে উচ্ছেদ করিয়েছে। আর আমাদের ওদালীতে তিন বিঘা জমির উপর ১০ বৎসর ধরেও বাস করছে এমন একজন লোককে উচ্ছেদ করা হয়েছে। কেবল উচ্ছেদই নয়, সেখানে আমি নিজেকে দেখেছি এস ডি সি ও মণ্ডল সেখানে গিয়ে (এস ডি সি ঘরের বাইরে ছিলেন) তাদের ঘর রক্ষা করার নামে নীলাম পত্র লিখে বাবার ঘর ছেলেকে দিয়ে ২৫০ টাকার রসিদ দিয়ে তারা ৩৮০ টাকা আদায় করেছে। আর আমরাও ছাড়িনি, প্রায় ৫ হাজার কৃষক এই ঘটনার প্রতিবাদে গত ১৬ তারিখে লংকার এস ডি সি অফিস ঘেড়াও করেছিল। আপনারা ঐ সাগরমলকে রক্ষা করবেন আর গরীব কৃষকদের জমি ছিনিয়ে নেবেন, তাদের বাঁচার অধিকারকে আপনারা কেড়ে নেবেন এসব আমরা বরদাস্ত করবো না। এটা হলো আমাদের আগ জাননী। সরকারী জমি নির্বিচারে বড় বড় জমিদার ও চা বাগানের

মালিকরা দখল করে চলেছে এবং অন্যায়ভাবে সমস্ত জমি আত্মসাৎ করে চলেছে। এ ব্যাপারে আমাদের রেভিনিউ বিভাগ টু শব্দটুকুও করে না। অন্যদিকে গরীব কৃষকদের ঘর-বাড়ী ভেঙ্গে তাদেরকে জমি থেকে উচ্ছেদ করা হয়। আমার কাছে এর অনেক তথ্য আছে। ওরা অনেক কাকূতি মিনতি করেছে কিন্তু উপায় হলো না।

কিন্তু অন্য দিকে দেখুন প্রভাত টি এস্টেট আন অথরাইস্‌ড ভাবে বিরাট অঞ্চল জমি দখল করে ভিনসুকিয়ায় বসে আছে। রফিউল্লা নামে এক ব্যক্তি সেখানকার সুগারমিলের জন্য ১২০০ বিঘা জমি আত্মসাৎ করে একটা চাঁ রাগান করে বসে আছে। আমাদের রেভিনিউ বিভাগ এই ব্যাপারে টু শব্দও করেনি। তারা শুধু বড় বড় রাঘব বোয়ালদের স্বার্থ দেখে। শিলচর শহরে ব্যাপারে আমি রেভিনিউ মিনিষ্টারের কাছে গিয়েছিলাম।

(ইন্টারাপশন)

আমি বেশী সময় নেব না। কিন্তু আমি যদি এই কথা না বলি তাহলে আসামের মুক্তি নাই, অর্থনৈতিক ক্ষেত্রে যে গতিতে আসামের অগ্রসর হওয়া উচিত সেই গতিতে এগিয়ে যেতে পারবে না, আসামের কৃষ্টি নষ্ট হয়ে যাবে যদি এই রেভিনিউ বিভাগ তাদের দৃষ্টিভঙ্গির পরিবর্তন না করেছে পারে। সেখানকার এই ব্যাপার নিয়ে আমরা বার বার কত রিপ্রেজেন্টেশন দিয়েছি যে আসাম রাইফেল শিলচর শহরের এক বিরাট এলাকা দখল করে বসে আছে। শিলচর শহরের টিকেভ্রজিং রাস্তা এবং অন্যান্য কোন রাস্তার কোন উন্নয়ন মূলক কাজ হতে পারে না। কারন এই আসাম রাইফেল এই সমস্ত এলাকা দখল করে বসে আছে। আমরা রেভিনিউ মিনিষ্টারকে বললে তিনি বললেন

যে ফাইল তলব করেছি। কিন্তু আসাম রাইফেল কোন কাগজপত্র দাখিল করে নাই।

মহোদয়, আমি আর একটি ছবি তুলে ধরছি। প্রত্যেক শহরেরই একটা নার্ড সেন্টার থাকে। শিলচর শহরে একটি খেলার মাঠের বিরাট একটা অঞ্চল আজ বেদখল হয়ে আছে। আমরা যখন ছাত্র ছিলাম তখন আমরা সেখানে অনেক খেলা খুঁলাও দেখেছি। কিন্তু আজ সমস্ত বন্ধ হয়ে গেছে। কারন সেখানকার পুলিশ রিজার্ভ কাউন্সে কিছু জিজ্ঞাসা না করে, মিউনিসিপালিটিকে পর্যন্ত কিছু জিজ্ঞাসা না করে ৬ বিঘা জমি দখল করে বসে আছে। এই সমস্ত দুর্নীতি, স্বজন পোষন তেল মাথায় তেল দেওয়া এই সব বন্ধ না করলে আসামের অর্থনীতির উন্নতি সম্ভব নয়। মহোদয়, অন্য দিকে দেখুন ডিব্রুগড় থেকে আরম্ভ করে সুদূর লক্ষ্মীমপুর সদিয়া পর্যন্ত কেবল উচ্ছেদের হিড়িক। আমি শুধু একটি কথা রেভিনিউ মিনিষ্টারের দৃষ্টিতে আনতে চাই যে গত বাজেট সেশনে তারা যে বলেছিলেন যে প্রায় তিন লক্ষের কিছু উপর কৃষকে জমির পাট্টা দেওয়ার জন্য রেকর্ড অফ রাইট তৈরী করা হয়েছে। এ সম্পর্কে রিপোর্ট আমার হাতে আছে। আপনারা হিসাব মত প্রায় ১৬ লক্ষ কৃষক আধিয়ার হিসাবে আছে। আপনারা বড় বড় কথা বলেন জমি দেবেন। কাকে জমি দেবেন? আজ বাংলা-দেশী নাগরিগ বলে যখন জনসাধারণকে পুলিশ ধরে নিয়ে যায় তখন তারা জমির পাট্টা দেখাতে পারে না, জমির নিদর্শন দিতে পারে না বলে মার খায়, বিতারিত হয়। এই সমস্ত বিষয়ের জন্য রেভিনিউ বিভাগ দায়ী।

এই বিভাগের সর্বস্তরে দুর্নীতি, কর্মচারীরা শকুনীর মত আকাশে উড়তে থাকে আর কোথাও কোন সুযোগ পেলে কৃষকের ঘাড়ের উপর

লাফিয়ে পরে। রেভিনিউ মিনিষ্টার মহোদয় সদনে উপস্থিত নাই। কিন্তু আমি পরিষ্কার ভাবে বলতে চাই যে এদের ক্ষমতা খর্ব করতে হবে। এই ব্যাপারে আমার সাজেশন হলো যে জমি বণ্টনের ব্যাপারে গাওঁ পঞ্চায়েতকে সামিল করে কোথায় জমিহীনদের সংখ্যা কত এবং তারা কত বৎসর ধরে আছে এসব বিবেচনা করতে হবে। মণ্ডলের হাতে, এস ডি সি'র হাতে এই সব ব্যাপার ছেড়ে এই ভাবে পল্লি অঞ্চলকে নষ্ট করলে গরীব মানুষ নিঃশেষ হয়ে যাবে। আমরা দেখেছি উচ্ছেদের ফলে এক একটা মহকুমায় গরীব কৃষকদের কি হাহাকার। সুতরাং যা, হয়েছে হয়েছে। এইসব ঘটনার যেন আর পুনরাবৃত্তি না হয়। আর এই রেজর্ড অফ রাইট দেওয়ার ব্যাপারে যেন সীমাবদ্ধ রাখা না হয়। সুতরাং সৈরতন্ত্রকে পুরোপুরি উৎপাৎ করে আপনারা প্রকৃত গরীব ভূমিহীনদের মধ্যে জমি বিলি করার ব্যবস্থা করে তাদের মুখে হাসি ফুটিয়ে তুলুন। আসামের গরীব কৃষকদের মুখে হাসি ফুটলে আসামের ইকোনোমিতেও হাসি ফুটবে। কিন্তু দুঃখের বিষয় যে গত ৩১ বছরে কংগ্রেস আমলে এই রেভিনিউ বিভাগ যে অবস্থায় চলেছিল, গত এক বছরের জনতা সরকারের আমলেও এই বিভাগে একই নীতি চলে আসছে। মহোদয়, আমি আর বেশী বলতে চাই না। কেবল আশা করবো যে রেভিনিউ বিভাগ এবারে একটু সজাগ হবে এবং দুর্গতির হাত থেকে তারা আসামকে রক্ষা করবেন এবং আসামের কৃষককে চরম অর্থনৈতিক দুর্গতির হাত থেকে রক্ষা করবেন।

আমার হাতে আর সময় বেশী নেই। কিন্তু কি সাংঘাতিক ভাবে আপনারদের এই রেভিনিউ বিভাগ আসামের ট্রাইবেলদের ঘর বাড়ী ছাড়া করেছে। আপনারা ট্রাইবেলদের রক্ষা করার নামে ট্রাইবেলদের কি সর্বনাশ করে আসছেন। এ সম্পর্কে আমি একটি কথা না বলে পারছি। এই ট্রাইবেলদের জন্য কংগ্রেস আমলেও চোখে সাঁতার

পানী ফেলতে দেখেছি। এই জনতা আমলেও তাদের রক্ষা করার নামে সাতার পানী দেখছি। আজ আসামে ট্রাইবেল ব্লক থেকে ট্রাইবেলদেরে অবাধে উচ্ছেদ করা হচ্ছে। তারা আজ সমস্ত ভূমি ছেড়ে পাহাড়ের পর পাহাড়ে গিয়ে আশ্রয় নিচ্ছে। কিন্তু কি ভাবে এই ট্রাইবেলদেরে রক্ষা করবেন, ট্রাইবেল বেস্টগুলিকে রক্ষা করবেন সেদিকে আপনাদের কোন লক্ষ্য নেই। আমাদের পার্শ্ববর্তী রাজ্য ত্রিপুরার দিকে লক্ষ্য করুন। তারা কি নীতি গ্রহণ করে সেখানকার ট্রাইবেলদের রক্ষা করছেন। কিন্তু আমাদের রেভিনিউ বিভাগের সে দিকে কোন লক্ষ্য নেই। কয়েক দিন আগেও ট্রাইবেল ব্লক থেকে ৪০০-৫০০ লোককে জমি থেকে উচ্ছেদ করা হয়েছে। তারা আজ আশ্রয়ের খোজে নানা স্থানে ঘুরে বেড়াচ্ছে। তাই আমি বলছি যে তাদেরকে জমি দিয়ে পুনর্বাসন করার ব্যবস্থা করা হউক। সমস্ত জমি গাওঁ পঞ্চায়তের আওতায় এনে তা সুষ্ঠু ভাবে বন্টনের ব্যবস্থা করা হউক। আর যারা অন্যায়ভাবে ৭০০।৮০০ বিঘা জমি দখল করে বসে আসে তাদের কাছ থেকে সেই জমি উদ্ধার করে গরীব নিঃস্ব ভূমিহীনদের মধ্যে দেবার ব্যবস্থা করুন। এই বলে আমি আমার বক্তব্য শেষ করছি।

* শ্রী এ, এন, আক্রাম হুছেইন :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ভূমি রাজস্ব শিতানত, বাজেটের ওপৰত যি কর্তন প্রস্তাব আনিছে তাক সমর্থন কৰি মই কব খুজিছোঁ যে অসমত বৰ্তমান যি ভূমি আইন চলিছে সেই আইনখনৰ অলপ পৰিবৰ্তন কৰিব লাগে। তাৰ কাৰণ হ'ল এই যে অসমত যি লেণ্ড চিলিং আইন পাছ কৰিলে আৰু প্ৰত্যেক পৰিয়ালকে ৫০ বিঘাকৈ মাটি বাখিব পৰা ক্ষমতা দিলে এই আইন খনে। কিন্তু এই আইনখন কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত আমি দেখিছোঁ যে চৰকাৰে

* Speech not corrected

লেখেম গতিবে আগ বাঢ়িছে। এই লেণ্ড চিলিঙ আইনত দেখা গৈছে যে বৃহত মাটিগিৰি সকলে তেখেত সকলৰ পৰিয়ালৰ গোটেই কেইজনৰ নামতে সকলো মাটি ভাগ কৰি দি ইয়াৰ ফল ভোগ কৰি বহি আছে। তেনেকৈ বহুতো মাটি এই আগৰ বৃহত মাটিগিৰি সকলে অধিকাৰ কৰি আছে। ফলত যি সকল বায়তে আধিয়াৰ হিচাবত খেতি কৰি খাই আছিল, তেওঁলোক তাৰ পৰা প্ৰায় উচ্ছেদ হৈছে আৰু সেই সকল বায়তৰ অৱস্থা কি হৈছে আমি কল্পনা কৰিবলৈও ভয় লাগে।

আজি গৰীৱ আধিয়াৰ সকলক যে কোনো চক্ৰান্তৰে বা বুদ্ধি কৌশলৰে মাটিগিৰি সকলে তেওঁলোকক উচ্ছেদ কৰিছে, সেই কথা আমি বাতৰিত পাইছোঁ। লগতে এই আধিয়াৰ সকলক যি সকলে মূৰৰ ঘাম মাটিত পেলাই, সেই সকলৰ স্বাৰ্থ বন্ধাৰ কাৰণে চৰকাৰ আগ বাঢ়ি আহিব লাগে আৰু চিলিং আইনৰ যোগেদি যি মাটি পোৱা হৈছে সেই মাটিবিলাক বাইজৰ মাজত, খেতিয়কৰ মাজত আৰু ভূমিহীন খেতিয়কৰ মাজত বিতৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। চৰকাৰে এলাহ ভাগ কৰিবৰ সময় হল। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, জনতা পাৰ্টিয়ে নিৰ্বাচনী ইস্তাহাৰত প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল যে তেওঁলোকে মাটিহীন আৰু গৰাখহনীয়া বাইজক মাটি দিব। কিন্তু আজি এবছৰে আমি যি দেখিবলৈ পাইছোঁ গৰাখহনীয়া বাইজক মাটি দিব পৰা নাই। যি বিলাক মানুহৰ গাওঁ ব্ৰহ্মপুত্ৰ বুকুত লীন হৈ গৈছে তেওঁলোকে কৰবাত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বুকুত চৰত আহি আশ্ৰয় লৈছে এই চৰকাৰে তেওঁলোকক আকৌ তাৰ পৰাও উচ্ছেদ কৰিছে। আৰু এই গৰাখহনীয়া আৰু ভূমিহীন বাইজে কৰবাত অলপ মাটি পাই তাতে তুমুঠি খোৱাৰ অৱস্থা এটা কৰি লৈছে চৰকাৰে ভাতো এভিক্চন কৰিছে। মোৰ বিশ্বাস আছে আমাৰ ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যি আস্থা আৰু সততাৰে ভূমি সংকাৰ কৰাৰ বাবে আগ বাঢ়িছে তাত নিশ্চয় সকলকাম হব। বেভিনিউ ডিপাৰ্টমেন্টৰ যি মেৰপাক সেই মেৰপাকৰ পৰা

তেখেত ওলাব কেনেকৈ সেইটো লৈ চিন্তিত হৈ পৰিছে। মই মাননীয়
 ৰাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক অনুবোধ কৰিছোঁ। তেখেতে যাতে এই ৰাজহ বিভা-
 গৰ লেহেম গতি বন্ধ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰি বিভাগটো গতিশীল কৰে যেন।
 তাৰ উদাহৰণ স্বৰূপে, উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই গৰাখহনীয়া বাইজ আৰু
 ছখীয়া খেতিয়কে মাটি নামজাৰিব বাবে দৰ্খাস্ত কৰিছে এচ দি চি অফি-
 চত, কিন্তু বছৰৰ পিচত বছৰ ধৰি সেই কাগজবিলাক এতিয়াও তাত
 পৰি আছে। এই দৰে পেলাই থোৱা বা পেণ্ডিং কৰি ধোৱাৰ কাৰণে
 এচ দি চি অফিচে ছখীয়া খেতিয়ক সকলক সন্তুষ্ট কৰিব পৰা নাই,
 সন্তুষ্ট কৰিব কেনেকৈ তেওঁলোকক দুৰ্নীতিয়ে ঘেৰি আছে। এই
 এচ দি চি অফিছবিলাকত মাটিহীন বাইজ আৰু গৰাখহনীয়া বাইজৰ
 দৰ্খাস্ত উঠিয়ে থাকিলে ধৰিছে। মণ্ডলৰ বিপোর্ট কিন্তু আৰ্জিলৈকে নাই।
 গতিকে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছোঁ যে যদি নাম-
 জাৰিব বাবে যিবিলাক দৰ্খাস্ত এচ দি চি অফিছত বছৰৰ পিচত বছৰ
 পৰি আছে সেই বিলাকৰ বাবে দৰকাৰ হলে আইন সংশোধন কৰিব
 লাগে। প্ৰয়োজন হলে বিধান সভালৈ আইন আনিলে আমি সংশোধনী
 সমৰ্থন কৰিম। আমি এনে এটা নিয়ম কৰিব লাগে যেতিয়া প্ৰকৃত হীনে
 মাটিৰ কাৰণে দৰ্খাস্ত কৰে তেতিয়া তিনি মাহৰ ভিতৰতে তেওঁৰ দৰ্খাস্ত
 অনুযায়ী মাটি পট্টন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আৰু যদি তিনি মাহৰ
 ভিতৰত সেই দৰ্খাস্তৰ কোনো কাম নহয় তেন্তে তেওঁৰ দৰ্খাস্তৰ মিয়াদ
 উকলি যোৱা বুলি ধৰিব লাগে। নহলে এই এচ দি চি অফিছৰ যি
 দুৰ্নীতি এই দুৰ্নীতি আমাৰ ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই বন্ধ কৰিব
 পাৰিবনে নোৱাৰে তাত আমাৰ সন্দেহ আছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এই কথাও আপোনাৰ জৰিয়তে চৰকাৰৰ দৃষ্টি
 গোচৰ কৰিব খুজিছোঁ যে চাহ বাগান বিলাকত দেখা যায় হাজাৰ হাজাৰ

বিধা মাটি পতিত হৈ আছে। চাহ বাগানৰ মালিক বিলাকক এই সুবিধা দিয়া হৈছে। হাজাৰ হাজাৰ বিধা মাটি তেওঁলোকে এনেয়ে পেলাই থৈছে তাত নাঙলৰ কোনো চিন নাই, খেতিও নাই। এই মাটি বিলাক আমাৰ এক্স টা গাৰডেন লেবাৰ বিলাকক বা আমাৰ ওচৰ চুবুৰীয়া গাওঁৰ মানুহক দি দিলেহেতেন তেতিয়া হলে আমাৰ অসম আৰ্জি শস্য শ্যামলা হল-হেতেন। আৰু এটা কথা হল এই যে ফিছাৰী নামত যি ধৰণে মহল-দাৰ সকলে জমিদাৰী চলাই আছে দেখা যায় নামত ফিছাৰী বুলি মাটি লৈ বাস্তৱত এনে এটা ঘটনা হৈছে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক আহ্বান জনাইছো তেখেতে যদি ওলাই মই এদিন নিজেই লৈ যাম, তেখেতে দেখিব ২০ বিধা মাটি ফিছাৰীৰ নামত লৈ ২ বিধা মানত ফিছাৰী কৰি বাকীখিনি ত খেতি কৰিছে। ফিছাৰীৰ নামত নতুন জমিদাৰক চৰকাৰে উৎসাহিত কৰে যেন অনুমান হৈছে। গতিকে নতুনকৈ চাৰ্ভে কৰি যত জলাশয় আছে, খৰালিও পানী থাকে সেই মাটি ফিছাৰী কৰিবলৈ দিয়ক। বাকী মাটিখিনি ভূমিহীন খেতিয়কৰ মাজত বিলাই দিয়ক।

তাৰ পিচত দেখা যায় আমাৰ যিবিলাক ফৰেষ্ট বেণ্ট আছে তাত যি বিলাক ধনী মালিক আৰু ধনী কাঠৰ মালিক আছে তেওঁলোকে এই ফৰেষ্টৰ গছ-কাঠ আদি তথীয়া মানুহৰ হতুৱাই কটোৱাই সেই মাটি খেতিৰ উপযোগী কৰিছে। আৰু এই খেতিৰ উপযোগী মাটি বিলাক কিছুমান বাহিৰৰ বেপাৰীক পট্টন দি মাটিৰ দালালী কৰিছে। এতিয়া ট্ৰাইবেলৰ ওপৰত যি শোষণ চলি আছে সেই শোষণ বন্ধ কৰিব লাগে। মই নগালেণ্ড বোৰ্ডাৰলৈ যাওঁতে সেই একেই অৱস্থাকে দেখি আহিছো। তাত অসমৰ সীমাৰ বাহিৰত পৰি থকা এডোখৰ মাটিত তেনে ব্যৱ-সাহায়ে দালালী কৰি শোষণ কৰি আছে। আমাৰ জনজাতীয় ভাই ভনী সকলৰ বৃক্ষ আদি ধ্বংস কৰি সেই দালালী সকলে ব্যৱসায় চলাই আছে।

গতিকে অসমত অভিকচন বন্ধ কৰক। কিন্তু মই এইটো নকওঁ কালিলৈ যদি দিশপুৰ সচিবালয়ৰ ওচৰলৈ আহি কোনোবাই মাটি এনকোৰ্টমেণ্ট কৰে তেন্তে তেওঁলোকক অভিকচন কৰিব নালাগে। কিন্তু যি সকল মাটিহীন খেতিয়ক বা সীমিত মাটিৰ তেওঁলোকক মাটিৰ দখল দি পট্টন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰক। আমি ৰাজ্যপালৰ ভাষণত দেখিছো যে চৰকাৰে এই সম্পৰ্কত ব্যৱস্থা হাতত লৈছে। এতেকে মই এইটো কথা অনু-বোধ কৰিব বিচাৰিছো যে যি সকল মানুহ আহি আগৰে পৰাই ইয়াত বসবাস কৰি আছে সেই সকলৰ এখন লিষ্ট তৈয়াৰ কৰিব লাগে। আৰু যিসকল দুখীয়া ভূমিহীন খেতিয়ক আছে, যি সকল গৰাখহনীয়াত ভূমি-হীন হোৱা খেতিয়ক আছে সেই সকলৰ নাম যাতে মণ্ডল এচ দি অ সকলে কাটি দিব নোৱাৰে তালৈ লক্ষ্য ৰাখিব লাগিব। আৰু তেনে কোনোবা দুৰ্নীতি পৰায়ন বিষয়া থকা কথাটো যদি প্ৰমান হয় তেতিয়া-হলে তেওঁলোকৰ ওপৰত কঠোৰ শাস্তিৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এই ধৰণৰ দুৰ্নীতি পৰায়ন বিষয়াৰ কাৰণে যি হাজাৰ হাজাৰ মানুহ ভূমি-হীন হৈ আছে, গৰাখহনীয়াত ভূমিহীন হৈ আছে এই সকলৰ পুনৰ বসতিৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই চৰকাৰক অনুবোধ জনালো। চৰ অঞ্চলত যিবিলাক মানুহ আছে, ছয়গাৱত যিবিলাক মানুহ আছে সেই সকলে বছৰৰ পিচত বছৰ ধৰি দখল কৰি আছে এই সকলক সোনকালে মাটিৰ পট্টন দিব লাগে। যি সকলে নবাগত ভাবে বহি আছে সেই সকলৰ কথা পিচত চিন্তা কৰিব লাগে। কিন্তু পুৰণা যি সকল লোক আগৰে পৰাই বসবাস কৰি আছে সেই সকলক সোনকালে পট্টন দিবৰ কাৰণে অনু-বোধ জনাই মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণী মাৰিলো।

শ্ৰীমন্তমূল হক :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ভূমি ৰাজহৰ ওপৰত

অন্য কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ সমৰ্থনত মোৰ বক্তব্য ৰাখিব বিচাৰিছো। ৰাজহ বিভাগৰ ওপৰত মোৰ প্ৰধান অভিযোগ হৈছে যে বিগত কংগ্ৰেছ ৰাজত্বৰ পৰাই বৰ্ত্তমান জনতা চৰকাৰৰ ৰাজত্ব কাললৈকে দুখীয়া খেতিয়ক সকলক ব্যাপক ভাবে উচ্ছেদ কৰি চলি আছে। এই উচ্ছেদ কাৰ্য্য গোৱালপাৰা জিলাৰ দুখীয়া খেতিয়কৰ ওপৰত ব্যাপক ভাবে চলিছে। যিবিলাক দুখীয়া মানুহে মাটি কাটি, জঙ্গল ভাঙি মাটি খেতিৰ উপযোগী কৰি তুলিছিল সেই বিলাক দুখীয়া খেতিয়কক নিৰ্ম্মম ভাবে উচ্ছেদ কৰিছে। গতিকে উচ্ছেদ যাতে নহয় তাৰ কাৰণে বৰ্ত্তমান জনতা চৰকাৰৰ ভূমি ৰাজহ বিভাগৰ দায়িত্বত থকা মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ভূমি ৰাজহ বিভাগত বহুত প্ৰকাৰৰ বেমে-জালি আছে, বহুত প্ৰকাৰৰ দুৰ্নীতি চলি আছে। বহুতো দুখীয়া মানুহৰ মাটি নীলামত বিক্ৰী হৈছে। এনেকুৱা হাজাৰ হাজাৰ দৃষ্টান্ত আমি দেখিছো। ২ বছৰ, ৩ বছৰ মাটিৰ খাজনা বাকী পৰি থাকিলেই সেই মাটি নীলামত বিক্ৰী কৰি দিয়া হয় আগতীয়াকৈ নোটিচ নিদিয়াকৈ। নোটিচ নিদি নীলামত বিক্ৰী কৰি দিছে। ২ বিঘা ৩ বিঘা, ৫ বিঘা এনেকুৱা মাটি থকা দুখীয়া খেতিয়ক সকলৰ মাটি খাজনা নিদিয়াৰ কাৰণে নীলামত বিক্ৰী কৰি আছে। অথচ গোৱালপাৰা মহকুমাৰ এজন স্বনাম-ধন্য ধনী আৰু জোদাৰ মানুহ শ্ৰীৰামেশ্বৰ পান্দেৰ, ৭১ হাজাৰ টকাৰ খাজনা দিবলৈ বাকী আছে। এনেকুৱা ডাঙৰ ডাঙৰ জোদাৰ, জমিদাৰৰ পৰা খাজনা আদায় কৰাত চৰকাৰ ব্যৰ্থ হৈছে। গতিকে দুখীয়া খেতিয়কৰ মাটি এনে নিৰ্দয় ভাবে যাতে নিলাম কৰা নহয় তাৰ কাৰণে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। নীলামৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰত্যেকখন চাৰকেল অফিচতে এটা চক্ৰ গঢ়ি উঠিছে। দুখীয়া মানুহৰ মাটি নীলাম কৰাৰ সময়ত অফিচাৰ সকলে কিছুমান দালালক বেডি কৰি ৰাখে আৰু

কম পইচাতে সেই দালাল সকলক নীলামত মাটি তিনি বিক্ৰী কৰি দিয়ে। এনেকুৱা হাজাৰ হাজাৰ দৃষ্টান্ত গোৱালপাৰা জিলাত আছে।

ভাৰ পিচত উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এচ, ডি, চি, অফিচত যি দুৰ্নীতি চলি আছে সেইটো অকল গোৱালপাৰা জিলাতেই সীমাবদ্ধ নহয় গোটেই অসম ৰাজ্যতেই ব্যাপক দুৰ্নীতি বিয়পি পৰিছে। এই অফিচৰ সকলে দুৰ্নীতি কৰি ঘোচ খাই গোটেই অসম ৰাজ্যখনকে ধৰি ঘোচাকাৰ কৰি পেলাইছে। এই ঘোচ আৰু দুৰ্নীতি কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ দিনৰে পৰা চলি আছে আৰু জনতা চৰকাৰেও এই ঘোচ খোৱা বন্ধ কৰিব পৰা নাই। দুখীয়া মানুহৰ পৰা জোৰ কৰি যুৰগীৰ কৰি, যুৰগী, গাখীৰ, কল আদি লোৱাৰ উপৰিও নগদ টকা পৰ্য্যন্ত অফিচৰ সকলে লয়, মাটি নামজাৰিৰ নামত। এই দুখীয়া খেতিয়ক সকলৰ ওপৰত অৰ্থ-নৈতিক শোষণ আৰু অত্যাচাৰ এচ, ডি, চি, সকলৰ বাহিৰেও পুলিচৰ পৰাও চলি আছে। এনেকুৱা অফিচৰ নাই যি দুখীয়া মানুহক শোষণ কৰা নাই। গতিকে মই জনতা চৰকাৰৰ ৰাজহ মন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো যাতে বুদ্ধকালীন তৎপৰতাৰে বলিষ্ঠ পদক্ষেপ লৈ এই দুৰ্নীতি আৰু ঘোচাকাৰৰ ৰাজত্ব অবসান কৰিবলৈ ব্যৱস্থা গ্ৰহন কৰে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ভূমিহীন কৃষকৰ সংখ্যা ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰত আমাৰ অসম ৰাজ্যতেই বেছি। বিভিন্ন কাৰণত মানুহ ভূমিহীন হৈছে। ইয়াৰ প্ৰথম কাৰণ হৈছে, অসম চৰকাৰৰ দুৰ্বল মনোবৃত্তি হোৱাৰ কাৰণে সুদখোৰ মহাজন সকলে আমাৰ দুখীয়া খেতিয়ক সকলক শোষণ কৰাৰ ফলত খেতিয়ক সকল ভূমিহীন হৈছে। আৰু এটা কাৰণত অধিক খেতিয়ক ভূমিহীন হৈছে। সেইটো হৈছে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ গড়াখহনীয়াৰ ফলত হাজাৰ হাজাৰ দুখীয়া খেতিয়ক ভূমিহীন হৈছে। আমি আচৰিত হৈছো যোৱা ৩১ বছৰে কংগ্ৰেছ চৰকাৰে দুখীয়া ভূমিহীন খেতিয়কক এটুকুৰা মাটি

দিয়াত ব্যৰ্থ হৈছে। বৰ্তমান এই চৰকাৰৰ পৰাও মাটি দিয়াৰ কোনো আশ্বাস আমি পোৱা নাই। আমাৰ অসমত মাটি নাইকিয়া নহয়, আমাৰ গ্ৰেজিং বিজাৰ্ড আৰু ফৰেষ্ট বিজাৰ্ড বিলাকত যথেষ্ট পৰিমাণে খেতিৰ উপযোগী মাটি আছে। ফৰেষ্ট বিজাৰ্ডত আমি দেখিছো য'ত এডালো শাল গছ, চেণ্ডম গছ নাই, সেইবিলাক মাটি ফৰেষ্ট বিজাৰ্ডৰ নামত ৰাখি থৈছে। আমাৰ অসমত যিবিলাক গ্ৰেজিং বিজাৰ্ড আছে সেইবিলাক চৰকাৰে হুনাত্ম মানবতাৰ খাতিৰত ভূমিহীন আৰু নদীয়ে ভঙা মানুহক অসম চৰকাৰে পট্টন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আজি এই ছটা কাৰণৰ বাহিৰেও ব্যাপক ভাবে উচ্ছেদৰ ফলত ভূমিহীন খেতিয়কৰ সংখ্যা বাঢ়ি গৈছে আৰু ইয়াৰ ফলতেই অৰ্থনীতি দুৰ্বল হৈ পৰিছে। কৃষি অৰ্থনীতি টনকিয়াল কৰিবলৈ হলে খেতিয়কৰ হাতত খেতিৰ মাটি তুলি দিব লাগিব। এই সম্পৰ্কত কংগ্ৰেছ চৰকাৰে আগৰে পৰাই যদি মাটি দিলেহেঁতেন আমাৰ এই ভয়াবহ সমস্যাৰ উদ্ভৱ নহল হেঁতেন। কিন্তু এই কাম কৰাত বৰ্তমান জনতা চৰকাৰেও ব্যৰ্থ হৈছে।

এইটো বৰ কৰুণ কাহিনী। এই ১ বিঘাকৈ মাটি পোৱাৰ কাৰণে দুখীয়া ভূমিহীন নদী ভংগ মানুহ বিলাকে তাহানিৰ সময়ত কংগ্ৰেছ নেতা সকলৰ পিছে পিছে ঘূৰি ফুৰিছিল আৰু এই ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট টকা পইচা ভাঙিছিল। তেওঁলোকক লেণ্ড এডভাইছাৰি কমিটিৰ পৰা চাৰ্টিফিকেটো দিয়া হৈছে। তেওঁলোকে মাটি পোৱা বুলি চাৰ্টিফিকেট পাইছে। কিন্তু সেই মানুহ বিলাকৰ কোনেও মাটি নাপালে। আৰু সেই চাৰ্টিফিকেট বিলাক ডেওঁলোকৰ পকেটতে পৰি থাকিল। আৰু সেই বিলাক চাৰ্টিফিকেট এতিয়া বাতিল হৈছে। কিন্তু ডেওঁলোকৰ মাটিৰ লগত কেতিয়াও আৰু দেখা নহল।

উপাধ্যক্ষ মহোদয় মই মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ আহ্বান জনাওঁ তেখেতে

যদি প্রকৃততেই ভূমিহীন খেতিয়ক সকলৰ সংখ্যা কমাবলৈ বিচাৰিছে আৰু কৃষি অৰ্থনীতিক টনকিয়াল কৰিবলৈ বিচাৰিছে তেতিয়াহলে এই ভূমিহীন আৰু নদী ভংগ মানুহ বিলাকক ভৰণ পোষণৰ উপযোগী পৰিমাণ মাটি দিব লাগিব। কংগ্ৰেছৰ দৰে অকল এবিধাকৈ মাটি দিলেই তেওঁলোকৰ সমস্যা সমাধান নহয়। ইকনমিক লেন্ড হেলদিং মতে ১৫ বিঘাকৈ মাটি দিলেহে তেওঁলোকে ভাত খেতি বাতি কৰি বন্তি থাকিব পাৰিব। গতিকে পূজিপতি সকলৰ শোষণৰ পৰা যাতে এই মানুহ বিলাকৰ মাটি বিলাক বক্ষা পৰে আৰু তেওঁলোকৰ মাটিখিনি যাতে পূজিপতি সকলৰ হাতলৈ গুচি নাযায় তাৰ কাৰণে কম পক্ষে ১৫ বিঘাকৈ মাটি দি এই ভূমিহীন সকলক পট্টন দিব লাগিব। আৰু এটা কথাকৈ মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিম। ভূমিহীন খেতিয়ক সকলৰ এই মাটিৰ সমস্যাটো এটা জলন্ত সমস্যা। অসমৰ জনসাধাৰণে আশা কৰিছিল যে ৩১ বছৰ কংগ্ৰেছৰ অত্যাচাৰী শাসনৰ অৱসান হোৱাৰ পিচত নতুন চৰকাৰ শাসনত অধিস্থিত হোৱাৰ পিচত আমাৰ ৰাজ্যখনৰ দৰিদ্ৰ সীমা ৰেখাৰ ভলত থকা মানুহখিনি সকাহ পাব। কিন্তু আজি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বা ৰাজ্যিক চৰকাৰে অসমৰ তথা ভাৰতৰ খেতিয়ক সকলৰ জলন্ত সমস্যাৰ কোনো ধৰণৰ সমাধান কৰিব পৰা নাই। আৰু ভবিষ্যতে যে কৰিব পাৰিব তাৰও কোনো আশা দেখা নাই। মই আহ্বান কৰিছো ভবিষ্যতে যদি কৃষকৰ কিবা অৰ্থনীতি গঢ়ি তুলিবলৈ বিচাৰিছে তেতিয়াহলে আমাৰ এই কৃষক গৰীব খেতিয়ক সকলক ভূমিহীন সকলৰ মাজত অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত সিচৰিত হৈ থকা ফৰেষ্ট ৰিজাৰ্ভ বা আন আন তেনেকুৱা মুকলি আৰু চৰণীয়া পথাৰ মাটি বিতৰণ কৰি এই বৃহৎ সুবিশাল আৰু এই গৰীব খেতিয়ক সকলক পূজিপতি মহাজনৰ কৰলৰ পৰা বক্ষা কৰিবলৈ আহ্বান জনাই মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

* শ্রীরামেন্দ্র দে :— মিষ্টার ডেপুটি স্পীকার স্যার, আমাদের ক্রমঃ বীরেশ মিশ্র মহাশয় যে কর্তন প্রস্তাব এনেছেন আমি তাকে সমর্থন করছি। এই জমির ব্যাপারে জনতা সরকারের যে দৃষ্টিভঙ্গী (তারা অবশ্য কৃষককে আর লাঙ্গল মাটিতে লাগাতে দিচ্ছেন না জনতা পার্টির প্রভাবিত কৃষকের কাছে তা তুলে দিয়েছেন) সুতরাং সেই দৃষ্টিভঙ্গীর পরিবর্তন না করলে আর আপনারা কৃষক দেখতে পারবেন না।

গতকাল কৃষিমন্ত্রী মহোদয় বলেছেন মাড়া আসামে কালটিভেটিং ল্যান্ডের পরিমাণ হলো ২৭ লক্ষ হেক্টর। কিন্তু এই পরিমাণ বোধহয় ৩২ লক্ষ হেক্টর হবে। এই ৩২ লক্ষ হেক্টর জমির মধ্যে শতকরা ৬৫ ভাগ জমি রয়েছে মাত্র ২৫ ভাগ মানুষের হাতে। বাকী ৭৫ ভাগ লোকেই হচ্ছে জমি হারা অর্থাৎ তাদের হাতে কোন কৃষি করার জমি নেই। আবার ২৫ থেকে ৩০ জন লোক (শতকরা) যারা জমির আশায় উদ্বাস্ত হয়ে আসামে এসেছিল তাদের হাতেও কিছু কিছু জমি রয়েছে। এই সব উদ্বাস্ত লোকেরা জমি পাবে বলে আসামের গোয়ালপাড়া জেলায় এবং করিমগঞ্জ এলাকায় এসেছিল। তারাও প্রায় আজ জমি হারা হয়েছে। জনতা সরকার কংগ্রেস আমলের মত ছুই রকমের সিলিং অ্যাক্ট করেছেন ৫০ বিঘার এবং ৫ বিঘার। কংগ্রেস আমলে সিলিং অ্যাক্ট করেছিল প্রথমে ১৫০ বিঘার। সেটা কমিয়ে পরবর্তী কালে করা হলো ৭৫ বিঘা এবং সবশেষে এই পরিমাণ দাড়ালো ৫০ বিঘায়। স্যার, হাইলাকান্ডিতে হিটলার চক্রবর্তী নামে এক কুখ্যাত জমিদার আছে তার কথা আমি আগেও বলেছি। বহু আগে কংগ্রেস কোয়ালিশন মন্ত্রী সভায় তিনি জনৈক মন্ত্রী ছিলেন। হিটলার নামে তার একটা কুকুর ছিল এবং এই কুকুরের নামে হিটলারী জমিদারী

* Speech not corrected

এখনও চলছে। এই কুখ্যাত জমিদার এখনো গরীব প্রজাদের নিকট থেকে খাজনা আদায় করছে, এখনো কয়েক হাজার বিঘা জমি তার নিজস্ব দখলে রয়েছে। তাদের জমি সিলিং করে এখনও নেওয়া সম্ভব হয় নি।

স্যার, আসাম সরকারের, এক বৎসরের কুষ্টি বিচার করলে দেখা যায় ভূমি নীতির কোন আমূল পরিবর্তন এখনও হয় নি। Land is an essential factor through which the economic development can be fulfilled. এই ভূমি নীতির আমূল পরিবর্তন ছাড়া আসাম তথা ভারতবর্ষের অর্থনৈতিক সংকট দূর করা সম্ভব নয়। এটা বিশ্বের সর্বজন বিদিত বক্তব্য।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ভারতবর্ষের বাইরে বহু রাষ্ট্র আছে যে সব রাষ্ট্রে ভারতবর্ষের চেয়ে জমির পরিমাণ অনেক কম। কিন্তু জন সংখ্যা আমাদের চেয়ে অনেক বেশী। অথচ সেই সব দেশে খাদ্যের কোন সংকট নেই, বেকার নেই, নিরক্ষর নেই, ভূমিহীন ক্ষেত মজুর নেই। তার একমাত্র কারণ সেইসব দেশ সমাজতান্ত্রিক পদ্ধতিতে রাষ্ট্র ব্যবস্থা চালাচ্ছে। ভূমির আমূল সংস্কার করে ভূমিহীন কৃষকদের হাতে জমি তুলে দেওয়া হয়েছে। সে সব দেশে সামন্তবাদী জমিদার একচেটিয়া দেশীয় ও বিদেশীর পুঞ্জিকে ধ্বংস করে সমস্ত কৃষির উপযোগী জমিতে ভূমিহীনদের পুনর্বাসন করে সমাজতন্ত্র কায়েম করেছেন। আর আমাদের দেশে কৃষকদের জমি থেকে উচ্ছেদ করা হচ্ছে এবং কৌশলে সমস্ত জমি জোতদার, জমিদার মহাজনদের হাতে তুলে দেওয়া হচ্ছে। আমাদের আসামে কৃষকদের জমি দেওয়ার নমুনা হলো এই রকম। জমি দেওয়ার নামে সাধারণ গরীব কৃষক ও ছোট জমির মালিকদের মধ্যে বাগড়া বাধিয়ে প্রজাদের জমি থেকে উৎখাত করা হয়েছে। এইসব কৃষকরা

আজ ক্ষেত মজুরে পরিনত হয়েছে। তাই বলছি আপনারা সিলিং করে উদ্ধৃত জমি কৃষকদের দিয়েছেন বলে আমার মনে হয় না। আপনারা মঙ্গল গ্রহে, চন্দ্রগ্রহে বা বঙ্গোপসাগরে কৃষকদের জমি দিয়ে থাকলে দিতে পারেন। কিন্তু আমাদের জানা মতে প্রকৃত পক্ষে সিলিং করে কোন জমি কৃষকদের দেওয়া হয় নি। আমরা দেখেছি কংগ্রেস আমলে জমি নেওয়ার নাম করে কৃষকদের কাগজ দেওয়া হয়েছিল। তারা কোন জমি পায় নি।

শ্রীবীরেন্দ্র চৌধুরী :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কংগ্রেসী সদস্য সকলে ওরাক আউট কবিছে নেকি ?

* শ্রীরামেন্দ্র দে :— স্যার, আমার একটা সুন্দর ঘটনা মনে পরছে। হাইলালান্দি মহকুমায় জমি দেওয়া হয়েছে বলে কংগ্রেস আমলে ব্যাপক প্রচার রেডিওতে করেছিল। যে সব কৃষক জমি পেয়েছিলেন তারা পরের দিন খোঁজ নিয়ে জানতে পারেন যে তাদেরকে পাহাড়ীয়া অঞ্চলে নাকি জমি দেওয়া হয়েছে। তারা মারফি রেডিওতে জমি পাবার কথা শুনেছিল বলেই নাকি পাহাড়ীয়া অঞ্চলে জমি পেয়েছিল। ফিলিপস রেডিওতে জমি পাবার খবর শুনলে নাকি ভাল যায়গায় ভাল জমি পাওয়া যায়। আমরা মনে হয় জনতা সরকার ফিলিপস রেডিও মারফৎ জমি দেওয়ার ব্যবস্থা করছেন।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, জমি বিতরণের ব্যাপারে মাননীয় সদস্যগণের অনেকেই নিশ্চয়ই অভিজ্ঞতা আছে যে জমিদারের কাছ থেকে যে জমি এনে ভূদ্বিহীনদের মধ্যে বিতরণ করা হয় সেই জমিতে জমিদারের নিজের রায়ত আগের থেকেই বসবাস করতে থাকে। ফলে সেই জমির অন্যদের মধ্যে বিতরণ করার ফলে রায়তকে দিয়ে রায়তের মধ্যে বাগরা

* Speech not corrected

বাধাবার একটা কৌশল কংগ্রেস বরাবরই অবলম্বন করে এসেছে। আর আজও বর্তমান জনতা সরকার সেই একই নীতি অনুসরণ করে আসছে। এই লালসল যার জমি তার নীতির ফলে গ্রামের বিধবা, স্কুল শিক্ষক, কেরানী, আঙার সেক্রেটারী বা অন্যান্য নিম্ন বেতনভোগী কর্মচারীদের সমস্ত জমি ভূমিহীন কৃষকদের মধ্যে দিয়ে দেওয়া হচ্ছে যার ফলে এইসব বিধবা বা গরীব লোকেরা বলছে যে আমরা নিজেরা জমি চাষ করবো, কাউকে জমি দেব না। এইভাবে কংগ্রেস আবার কৃষকদের জমি থেকে উচ্ছেদ করলো। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যাদের জমি দেওয়া হয়েছে তাদেরও পাট্টা দেওয়া হয় নাই। যেমন, শিলচরের আনন্দপুর চা বাগানের এলাকায় ভূমিহীনদের মধ্যে জমি দেওয়া হয়েছে এবং সেই জমির একুইজিশন ফিসও তাদের কাছ থেকে আদায় করা হয়েছে। তা সত্ত্বেও আজ পর্যন্ত তাদের পাট্টা দেওয়া হয় নাই। অথচ চণ্ডিপুর এলাকায় পেপার মিলের জন্য এক চা বাগানের মালিকের নিকট থেকে ১৩০০ বিঘা জমি একুইজিশন করা হয়েছে। এইসব জমি কি সিলিং'র আওতায় পরে না? এই বিভাগ এই মালিককে বিঘা প্রতি ৫০০ টাকা করে কম্পেনসেশন দিয়েছে। অথচ সেই বাগানের যে রিফিউজি কলোনী ছিল, খাসিয়া পুজি ছিল তাদের আসাম সরকার ক্ষতিপূরণ ছাড়াই উচ্ছেদ করেছেন। এক ছোটাক জমিরও কম্পেনসেশন দেওয়া হয় নাই। এমন কি পান সুপারী গাছের জন্যও সরকার কোন ক্ষতিপূরণ তাদের দিল না। অথচ অন্যদিকে শুধু সুপারী গাছের ক্ষতিপূরণ বাবদ সরকার এক জন জমিদারকে ১২ লক্ষ টাকা দিয়েছেন। awarded as compensation for the betel nut trees in Karimganj. করিমগঞ্জে যে ই এণ্ড ডি'র বান্ধ গিয়েছে সেই বান্ধ গরীব লোকদের সমস্ত সম্পত্তি ধ্বংস করে গিয়েছে। কিন্তু কোন গরীব লোক একটা পয়সাও ক্ষতিপূরণ পেল না। ক্ষতিপূরণ পেলেন ম্যাচ ফেক্টরীর মালিক এক ধনী

ভদ্রলোক ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই হলো আমাদের দেশের জমি বন্টন আর কমপেনসেশনের নমুনা। নাহারকাটিয়াতে জমি দেওয়ার আর একটা নমুনা আমি এই সদনে তুলে ধরছি। উপেন বাড়ীর জমিদার, যিনি একজন ট্রেসপোর্টেরও কণ্ঠস্বর। তাকে ৪০০ বিঘা জমি দেওয়া হয়েছে। চিত্রনালা চাষ করার জন্য। কিন্তু সেখানে চিত্রনালা চাষ করা হয় না, ধান চাষ করা হয়, ফিসারীও আছে। অথচ এইদিকে আমাদের সরকারের দৃষ্টি যায় না। ঠিক সেই ভাবে করিমগঞ্জ মহকুমায় পার্মানেন্ট সেটেলমেন্ট এরিয়াতে ১৬ বছর ধরে খাজনা আদায় করা হয় নাই। জমিতে নামজারী হয় নাই। এরমধ্যে আবার সরকার ১০ বিঘা জমির খাজনা মুকুপ করেছেন। কিন্তু সেখানে ১০ বিঘা জমির মালিক আছে কি না সেদিকে সরকারের কোন নজর নাই। করিমগঞ্জ এবং গোয়ালপারা এই দুইটি অঞ্চলে এখনও কোন জরিপ হয় নাই, নামজারী হয় নাই এখনও একইভাবে রয়েছে। এইভাবে যদি জমির অবস্থা থাকে তাহলে কি ভাবে এই বিভাগ ভূমিসংস্কার করবে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সময় অত্যন্ত অল্প অথচ আমাকে একটা কথা বলতেই হবে যে ইরিগেশন ছাড়া লেণ্ড রিফর্ম'র অর্থ কি? উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমার অঞ্চলে এই বিভাগ রিলিফের কাজ করছে। টেপ্ট রিলিফ এবং অন্যান্য রিলিফও আছে। আমি উদাহরণ দিয়ে বলছি না, কিন্তু আমি সতর্ক করে দিচ্ছি যে এই বিভাগ কর্তৃক টেপ্ট রিলিফের টাকা বন্টনের ব্যাপারে দারুন বৈশম্য দেখা যাচ্ছে। আসামে এক একটা মহকুমায় এক এক রকম ভাবে টেপ্ট রিলিফের টাকা বন্টন করা হচ্ছে। অথচ আমাদের মন্ত্রী মহোদয়, কৃষি মন্ত্রী মহোদয়, এবং অর্থমন্ত্রী মহোদয় এরা এই সদনে ঘোষণা করছিলেন যে যেসব অঞ্চলে পোকাড় আক্র-

মণ হয়েছে, যেসব অঞ্চলের ফসল খরাতে নষ্ট হয়েছে সে সব অঞ্চলে বেশী করে ষ্টেট রিলিফের টাকা দেওয়ার ব্যবস্থা করা হবে। কিন্তু হুগ্গের বিষয় এই তিনজন মন্ত্রীর কেউই তাদের কথা রাখতে পারলেন না। বরং তারা উর্টো কাজ করছেন। সবচেয়ে উশ্চত অঞ্চলে সবচেয়ে কম টাকা দেওয়া হয়েছে। যেখানে পোকায় শস্য নষ্ট করেছে সেইসব মহাকুমায় সবচেয়ে কম টাকা দেওয়া হয়েছে। সারা আগামে এই জাতীয় ঘটনা ঘটেছে। কেন হবে না? এটা তো এই সরকারের নীতি। তারা আগুনে পুড়লে ২৫ টাকা রিলিফ দেন, নৌকায় ডুবে মরলে ২৫ টাকা দেন আর এরোপ্লেন থেকে মরলে কমপেনসেশন দেন ১ লক্ষ টাকা। তাহলে এই সজ্জারটা কার? এই সরকার এরোপ্লেন ওয়ালাদের। তাহলে কেন আপনারা সমাজতন্ত্রের ভাঙতা দিচ্ছেন? সুতরাং এই এরোপ্লেন ওয়ালার সরকারের কাছ থেকে কিছুই আশা করা যায় না। তবুও বলবো অন্ততঃ পক্ষে বিচার বিবেচনার খাতিরে এইসব জিনিষের প্রতি একটু অনুধাবন করে সিদ্ধান্ত নেবেন।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, জমির ক্ষেত্রে আমরা আরো দেখলাম যে ১৯-৬৫ ইং থেকে কাছাড় জেলায় ই এণ্ড ডি, পি ডব্লিও ডি এবং অন্যান্য যে সমস্ত উন্নয়নমূলক কাজ এবং প্রতিষ্ঠান হয়েছে তার জন্য যে সব জমি অধিগ্রহণ করা হয়েছিল আজ পর্যন্ত সেই সব জমির কোন কমপেনসেশন পায় নাই।

(At this stage Mr. Deputy Speaker vacated and Mr. Chairman occupied the Chair).

মিষ্টার চেয়ারম্যান স্যার, আর একটা ঘটনা। বদরপুর সমষ্টিতে পাটা বিল নামে একটি বিল আছে। সেই বিলের ৮০ বিঘা জমি

১৯৬৫ ইংতে সরকার একুইয়ার করে নিলেন। কিন্তু আজ পর্যন্ত সেই অঞ্চলের মৎসজীবী মানুষ এবং তপসীল সম্প্রদায়ের মানুষ সেই জমির কোন ক্ষতিপূরণ পায় নি, উপরন্তু তারা সেই বিলে নামার অধিকার থেকে আজ বঞ্চিত। অথচ করিমগঞ্জ মহকুমার তৎকালীন কংগ্রেসের সভাপতি নিজেকে সেটা দখল করে বসে আছেন। তার প্রতি সরকারের কোন দৃষ্টি নাই। মহোদয়, আপনি হয়তো জানেন যে করিমগঞ্জ মহকুমায় খান বাহাদুর নামে এক বড় জমিদার ফেমেলি আছে। তারা এখনও খাজনা আদায় করছে। আমি স্পেসিফিকে বলছি করিমগঞ্জ মহকুমায় বদরপুরের দত্ত পরিবার, হাসানিপুর, মহাকল এইসব অঞ্চলেও জমিদাররা খাজনা আদায় করেছেন। প্রজারা খাজনা না দিলে এখনও তাদের উপর হাতী চালানো হয় নতুবা প্রজাদের বেগার খেতে খাজনা শোধ করতে করতে হয়। এরমধ্যে একজন জমিদারভাণ্ডা বর্তমান জনতা পার্টিতে ঢুকি ঢুকি ভাব। জানিনা এটা কি ভাবে হচ্ছে। অতএব করিমগঞ্জ এবং গোয়ালপারায় যে জমিদারী সব আছে সেইসব জমিদারদের জমি অবিলম্বে যেন প্রজাদেরে পাট্টা সহ দেওয়া হয় তার জন্য আমি দাবী করছি।

চেয়ারম্যান মহোদয়, আমি আমার বক্তব্য বেশী দীর্ঘ করতে চাই না। তবে ইতিমধ্যে করিমগঞ্জে আর একটি ঘটনা ঘটে গিয়েছে যার জন্য আইনের আশ্রয় নেওয়া হয়েছিল। আমি অবশ্য জুডিসিয়ারীর প্রতি কোন কটাক্ষ করতে চাই না, ওদের প্রতি আমার শ্রদ্ধা রেখেই আমি বলতে চাই যে যার মসজিদ সেই মৌলানা স্তুরাং আজান তো সেই ভাবেই হবে। আজ পর্যন্ত আসামে একটাও কেস্‌র রায় ভূমিহীনদের সপক্ষে গিয়েছে এমন প্রমাণ কেউ দিতে পারবেন না। জমি সংক্রান্ত সমস্ত কেসের রায় জমিদারদের পক্ষেই গিয়েছে। কিন্তু করিমগঞ্জে একটি ঘটনা ঘটেছে যা দৈব কিনা জানিনা (কারণ জনতা সরকার নাকি দৈবভেও বিশ্বাস করেন), পাঁচ গোপাল মজুমদার নামে এক ব্যক্তির সঙ্গে জমি-

দারের এক কেসে রায় পাঁচ গোপালের সপক্ষে গিয়েছিল। ঐ জমিদার এই লোকটিকে হয়রানী করার জন্য এই কেস দাখিল করেছিল। কিন্তু জমিটি এখনও জমিদারের দখলে আছে, এখনও কোন পাট্টা দেওয়া হয়নি অথচ এই পাঁচ গোপাল মজুমদারকে বছর বছর জমির খাজনা দিতে হচ্ছে। এইভাবে যে আইনকে অবমাননা করা হচ্ছে অন্ততঃ- পক্ষে কিছুটা সরকারের দেখা উচিত। মহোদয়, আমরা জানি লেণ্ড রেভিনিউ নামে একটি বোর্ড আছে। কিন্তু সেটারও ও এফই অবস্থা। সেখানেও গরীব মানুষ কাপেটের উপর পা দিতে পারে না। এস্ ডি সি অফিসের অবস্থাও সেই একই। কারণ উচ্ছেদ পর্বতো প্রায়েই লেগে আছে। সে জন্য প্রজাদের একটা সার্টিফিকেটের জন্য সব সময়ই কালুঙ্গোর কাছে আসতে হয়। আর আজকালতো ন্যাশানেলইটি সার্টিফিকেট, কেরেক্টার সার্টিফিকেট, কাষ্ট সার্টিফিকেট এই সমস্ত সার্টিফিকেট এস্ ডি সি নিকট থেকে আনতে হয়। সুতরাং তাদের বিরুদ্ধে বহু দুর্নীতির অভিযোগ আছে। সুতরাং এই সব কর্মচারীদের সংখ্যা যাতে বাড়ানো যায় এই দিকে সরকার নিশ্চয়ই সচেষ্ট হবেন।

চেয়ারম্যান মহোদয়, আমি আমার বক্তৃতা শেষ করার আগে আমি দুই তিনটি সাজেশন রাখছি।

১। জমিদার এবং চা বাগান মালিকদের উৎকৃষ্ট জমি বিনা ক্ষতি-পূরণে অধিগ্রহণ করার ব্যবস্থা করতে হবে।

২। যাদের হাতে প্রচুর জমি ও মাটি আছে অথচ কৃষির সঙ্গে যাদের কোন সম্পর্ক নাই তাদের জমি অধিগ্রহণ করে ভূমিহীন কৃষকদের মধ্যে বিলি করতে হবে।

৩ এই রাজস্ব বিভাগকে পুনর্গঠিত করে আরো শক্তিশালী

করতে হবে।

৪। কৃষকদের জমিতে পুনর্বাসন দিয়ে তাদের আর্থিক সাহায্য করতে হবে যাতে তারা জমি হস্তান্তর করতে বাধ্য না হয়।

৫। আসামের সমস্ত জমি জরিপ করে প্রকৃত জমির পরিমাণ এবং জমির মালিক কারা তা নির্ণয় করে সমস্ত উৎকৃত জমি ভূমিহীন কৃষকদের মধ্যে বিতরণ করতে হবে এবং নামজারী করতে হবে।

৬। সিলিং'র সীমা ৫০ বিঘা থেকে নামিয়ে ৩০ বিঘা করতে হবে।

৭। নিম্ন বেতন ভোগী কর্মচারী, বা গ্রামের বিধবা মহিলাদের কৃষির সঙ্গে সম্পর্ক না থাকলেও ৩০ বিঘা পর্যন্ত জমি অধিগ্রহণ করা ঠিক হবে না।

চেয়ারম্যান মহোদয়, আমি জানি আমার এইসব প্রস্তাব এই জনতা সরকারের পক্ষে গ্রহণ করা সম্ভব হবে না কারণ আমরা জানি যেহেতু তারা জমিদারের সরকার সেহেতু তারা নিশ্চয়ই জমিদারের স্বার্থ করবেন। তথাপিও আমি বার বার অনুরোধ করবো অন্ততঃ পক্ষে উচ্ছেদ বন্ধ করে আমাদের পক্ষ থেকে যেসব সাজেশন দেওয়া হয়েছে সে দিকে নিশ্চয়ই একটু বিবেচনা করবেন। এই অনুরোধ করেই আমি আমার বক্তব্য শেষ করছি।

Sri Fakhrul Islam :— Hon'ble Chairman Sir, I rise to support the demand moved by my Hon'ble Deputy Minister and I have heard very attentively to the criticism made by the Hon'ble Members of the

opposition bench. Sir, some of the suggestions are no doubt very welcome and the Janata Government will try to implement reasonable suggestions offered from every corner of the House. In this respect, Sir, I should like to add that it would not be just to say that the Janata Government has not brought any land-reform, has not improved the system as it was there and it is also accepted that land-reform is a very critical problem which is baffling solution for decades together and it is not possible on the part of any Government to solve all the problems connected with land-reforms within a brief span of single year and therefore Janata Government or any other Government will have some loopholes in implementation of its policies. But the sincerity to the Janata Government cannot be doubted because after taking office, the Janata Government has introduced many schemes for the welfare of the agriculturists. It has a definite programme of land-reforms. It is going to distribute the excess land in different parts of the State to the people who are occupying lands to which they have genuine rights. The Janata Government is going to recast the land records in favour of the people who are occupying the lands for decades together. It is no doubt an important matters which the Janata Government has under taken and this policy

must be appreciated by all sections of our people because land records is very old. The land-reforms works are to be taken up as a model or recast the land system in the State. It is a problem State. In the matter of land-reforms, the Janata Government is trying its best to bring land-reforms in favour of the agriculturists. But in this regard, I shall not blind myself to some defects which may arise as a result of execution of some policies. Sir, I wish to point out like some other Members that in implementing the land-reform policies, Government should be very cautious in evicting the people who are residing in their lands for years together. Sir, before making eviction, Government should make an assessment how many people are going to get settlement and how many people are going to be evicted. If the number of eviction is greater than the number of settlement, then apparently such measures will not benefit the people at large. This will create further problem even in regard to tribal belts and blocks. Sir, our Government is very much concerned about tribal belts. Government is of the view that these tribal belts should be free for the tribal people. Hon'ble Chairman Sir, there are some people living in tribal belts even before the creation of the tribal belts. Now, Government is to know whether at the time of creating these tribal belts, pro-

per land records were there or not. If these people had no land records, then they will be evicted now in spite of the fact that they had been occupying these lands for decades together. This will result in eviction. Sir, eviction is a great problem for the State for which the Members of the opposition bench have criticised the revenue Minister. It is, however, a fact that the eviction will be larger. Therefore, Sir, there must be a Master Plan for rehabilitating those who are going to be evicted now. There may be enough of surplus land. It is not a matter of tribal belts or Blocks. It is the matter concerning the whole State and the tribal belts are not outside the State. It is the earnest sincerity of the tribal Members of this House to protect the interest of the non-tribal people. There may be a problem of one kind or the other, but such problem should be settled down on humanitarian ground.

Hon'ble Chairman Sir, another suggestion is in the matter of execution of land policy measures for rehabilitating those who are affected by river erosion. The Brahmaputra is a dangerous river indeed. This river makes thousands of people landless every year. The Government should have proper records as to how many thousands of people becomes landless because of river

erosion and immediate steps should be taken for rehabilitation of those people otherwise there will be large number of beggars in different parts of the State. This will create a great problem for the State as a whole. So Sir, there should be a master plan for rehabilitating the people who are affected by floods caused by the river Brahmaputra, Barak and others. Those rivers make thousands of people landless every year. So, Government should have a proper record of how many people have become landless and what land would be required for rehabilitating those people; otherwise this will create problems in the State in future. So, there should be a master plan for rehabilitating those landless, flood affected, evicted people caused by the river Borak and other rivers. Next Sir, within my brief span of time, I want to talk about revenue administration. The Revenue Department has got so many defects, which cannot be ignored. There is some urgent necessity of recasting the workings of this Department from the bottom to the top for the benefit of the people as a whole for creating a better welfare State in this province. So, we must have proper land records and it has been the urgent desire of the people to have correct records but this has not been fulfilled for several decades. I hope the Hon'ble Revenue Minister will give profound thought over this matter. Sir, the

next thing I want to point out is that this Land Reform policy has become a draw back and a bottleneck in the implementation of irrigation and flood control policies of the Government because every year lakhs and crores of rupees in the whole State are being transferred from Revenue Department for acquisition and requisition of land for implementation of flood control and irrigation schemes. But the Revenue Department has miserably failed to execute those acquisition and requisition plans as a result of which a large number of irrigation schemes are held up and those resulting in surrender of crores of rupees without being utilised for the benefit of the people. In this regard I hope the Minister will consult other Ministers concerned and find out a solution for getting clearance on the acquisition and requisition cases within a time bound scheme so that developmental schemes already taken up are not hampered due to failure of the Revenue Department. These are the some of the points regarding land reform measures. Land reform is very much important and most essential for the benefit of the poorer, marginal peasants and eviction should not be taken up unless and until rehabilitation schemes are there ; otherwise that will be creating a big problem, which have bearing on the total problems of the State. So, I hope the hon'ble Minister will look into this matter.

With these few words I support the demand for grants under this head. Thank you, Sir.

শ্রীবুদ্ধ বৰুৱা :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কমবেড ছামছুল হুদাই ৰাজহৰ ক্ষেত্ৰত যিটো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিছে সেইটোৰ সমৰ্থনত মই কেইটামান কথা কবলৈ ওলাইছো। মাটি, খেতি আৰু খেতিয়ক এই তিনিটা প্ৰসঙ্গৰ নিবিড় সম্বন্ধ ইটোৰ বাদে সিটোৰ চিন্তা কৰিব নোৱাৰি। যেতিয়া অসম দেশক কৃষি প্ৰধান দেশ বুলি কোৱা হৈছে আৰু অসমৰ মেৰুদণ্ড স্বৰূপ হ'ল কৃষক শ্ৰেণী এই কৃষক শ্ৰেণীক বাদ দি আমি অসমৰ অস্তিত্বৰ কথা কল্পনা কৰিব নোৱাৰো। অতি পৰিতাপৰ কথা স্বাধীনতা পোৱাৰ ৩২ বছৰৰ পিচতো অসমৰ একমাত্ৰ উৎপাদিকা শক্তি হ'ল এই কৃষক শ্ৰেণী যি কৃষক শ্ৰেণীৰ ওপৰত অসমৰ অৰ্থনীতি নিৰ্ভৰ কৰিছে। কিন্তু সেই কৃষক শ্ৰেণীটোৰ আজি অতি দুৰ্দশা-গ্ৰস্ত। আজি কৃষি আৰু কৃষক গোষ্ঠীৰ অবিহনে আমি অসমৰ উন্নতিৰ কথা চিন্তা কৰিব নোৱাৰো।

স্বাধীনতা পোৱাৰ লগে লগে এই কৃষক সকলক মাটি দিয়াৰ সংক্ৰান্তত কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ আমোলৰ পৰাই বিভিন্ন ধৰণৰ আইন কানুন কৰি আহিছে। প্ৰথম অৱস্থাত তেওঁলোকে মাটিৰ সীমা ডেবশ বিহা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰে। কিন্তু এই ডেবশ বিহা মাটিৰ সীমা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰাৰ আগতেই তেওঁলোকে জানিছিল যে ভবিষ্যতে এনেকুৱাই মাটিৰ আইন আনিব লাগিব যিটো আইন গাদীত থকা লোক সকলৰ স্বাৰ্থৰ সাপেক্ষে বৰ্ত্তি থাকিব এই কথা যি সময়ত আনিছিল সেই সময়ত সেই সকলেই শাসনৰ গাদীত আছিল আৰু সেই সকলেই মাটিৰ মালিক। যেনে ফকৰুদ্দিন আলি আহমদ তেতিয়াৰ বিত্ত মন্ত্ৰী আৰু ৰোহিণী কুমাৰ চৌধুৰী তেতিয়াৰ বেভিনিউ মন্ত্ৰী। ভবিষ্যতে এনে ধৰণৰ প্ৰস্তাৱ আনিব লাগিব

বুলি তেওঁলোকে ভাৰদৰেই জানিছিল আৰু আমি সকলো হৈ থকা অৱস্থাতেই এই কথা আমি শুনিছিলো। উদাহৰণ স্বৰূপে নাৰেঙ্গীত যেতিয়া মিলিটেৰী হেড্‌কোৱাৰ্টাৰ বনালে তেতিয়াই তেওঁলোকে বহুতো হাজাৰ বিঘা মাটি চৰকাৰৰ দ্বাৰা কিনি লোৱা হৈছে। এই ধৰণে তাৰ পিচত ৭৫ বিঘালৈ মাটিৰ সীমা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰে। কিন্তু ডেৰণ বিঘা বাখিৰ পৰা অবস্থাতেই তেওঁলোকে বহুতো আত্মীয়লোকৰ হাতলৈ মাটি হস্তান্তৰ কৰে যি সকল লোক তেওঁলোকৰ অঙ্গহী বঙ্গহীৰ বাহিৰে আন কোনো নহয়। তেওঁলোকৰ পৰিয়াল বিলাকৰ মাজতেই সেই মাটি ভাগ হৈ যায়।

তাৰ পিচত যেতিয়া ৭৫ বিঘাত মাটিৰ সীমা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰে তেতিয়াও সেই মাটি বিলাক পুনৰ তেওঁলোকৰ অঙ্গহী-বঙ্গহী আৰু নিজৰ পৰিয়ালৰ ভিতৰত আবদ্ধ কৰি ৰাখিলে। তাৰ পিচত আহিল ৫০ বিঘাৰ কথা। ইয়াতো বিভিন্ন আইনৰ ফাকি ফুকা দি সেই মাটিবোৰ নিজৰ পৰিয়ালৰ ভিতৰত ভাগ কৰি ললে। এতিয়া আমি দেখিবলৈ পাইছো যিসকল মাটিগিৰি সেই সকলক আইনৰ মাৰফত পূৰ্বৰে পৰা সকলো ফালৰ পৰাই ৰক্ষণা বেৰুণ দি আহিছে। এই সীমাৰ ওপৰত অধিকাৰ প্রতিষ্ঠা কৰি সুখৰ জীৱন-যাপন কৰিবৰ কাৰণে তেওঁলোকে আইনৰ সুৰুঙা ৰাখি থৈছে। কিন্তু যি সকল ভূমিহীন কৃষক আছে আৰু তেওঁলোকৰ যি উৎপাদিকা শক্তি সেই শক্তিক কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ দিনৰ পৰাই আজিলৈকে হেনৰ চকুৰে চোৱা দেখিছো। কৰবাত এই দুখীয়া শ্ৰেণীৰ মানুহ বিলাকে যদি উৎপাদনৰ কাৰণে বা নিজে বসবাস কৰি থাকিবৰ কাৰণে মাটি দখল কৰিবলৈ গলে সেই সকলক মডল কানুনগো বিলাকে তেওঁলোকক গৰীৰ শ্ৰেণী হিচাবে গৰীৰৰ সহায়ক হোৱাৰহে প্ৰয়োজন আছিল কিন্তু তেনে নকৰি সহায়ক হিচাবে কাম নকৰি কৰবাত থাকিলেও গৰীৰ শ্ৰেণীয়ে মাটি দখল কৰিলে তৎক্ষণাত বিপৰ্জিত কৰি দিয়ে।

আৰু লগে লগে সেই মাটিৰ পৰা মাটিহীন কৃষকক উচ্ছেদ কৰি দিয়ে।

আজি এই ধৰণেই আমাৰ ৰাজ্য উচ্ছেদ নীতি চলি আছে। এই পৰিপ্ৰেক্ষিতত মই কব বিচাৰো যে আমাৰ দেশৰ আজি ৩০ ভাগ মানুহেই একচাহীও মাটি পোৱা নাই। তাৰ ভিতৰত দৰিদ্ৰসীমা বেখাৰ তলত থকা লোক সকল আছে তেওঁলোকৰ শতকৰা ৭০ পৰা ৭৫ জন-লৈকে কৃষক। আমাৰ ৰাজ্যত এই যি ছবি আমি দেখিবলৈ পাইছো এইটো সমাধান কৰিবলৈ হলে আমাৰ দুখীয়া খেতিয়ক সকলক মাটি দিয়াৰ কাৰণে সু-পৰিকল্পিত ভাবে আঁচনি কৰি মাটিহীন লোকক মাটি দিয়াৰ ব্যৱস্থা হ'ব লাগিছিল। কিন্তু দুৰ্ভাগ্যবশতঃ আজি ৩২ বছৰে নহল। আনহাতে ধনীলোক সকলে আজি তেওঁলোকৰ মাটিৰ ওপৰত স্বৰ্ভ বখাৰ ক্ষেত্ৰত সকলো বৰকমৰ বক্ষণা বেক্ষণা পাইছে। আৰু উদ্ধৃত মাটিৰ হিচাব চিলিং আইনৰ জৰিয়তে সচেতন ব্যক্তি সকলে আগতে খা খবৰ পোৱাৰ বাবেই তেওঁলোকৰ মাটি চৰকাৰে অধিগ্ৰহণ কৰিব পৰা নাই। যিসকল মানুহ গাওঁত থাকে, যিসকলে চিলিং আইন বা সেই নীতিৰ সম্পৰ্কে অবগত নহয় সেই সকল মানুহৰ পৰা মাটি অধি-গ্ৰহণ কৰা হৈছে। আজি আমি গাওঁ বিলাকত দেখিবলৈ পাত্ত এনে কিছুমান পৰিয়াল আছে, য'ত ১০-১২ টা পৰিয়ালৰ মাটি এজন মানুহৰ নামত আছে। তেওঁলোকৰ মাটি চৰকাৰে অধিগ্ৰহণ কৰিছে। উদাহৰণ স্বৰূপে কও যে এজন বাপেকৰ ৭টা পুতেক, ৪ টা নাতিনীয়েক থাকে তেতিয়া সৰ্বমুঠ ২৮ টা পৰিয়ালৰ মাটি একেজন মানুহৰ নামতে থাকিল। মাটিৰ ভাগ নহওঁতেই মানুহজন মৰিল। অথচ সেই পৰিয়াল কেইটাই ৬মাহ খাবলৈ পাইছে ৬ মাহ খাবলৈ পোৱা নাই। অথচ তেওঁলোকৰ মাটি চৰকাৰে অধিগ্ৰহণ কৰিছে। আনহাতে চৰকাৰে যিখিনি উদ্ধৃত মাটি পাইছে আৰু এই মাটি খিনি যি হিচাবে মাটিহীন লোক সকলৰ মাজত

সংস্থাপনৰ কাৰণে বিতৰণ কৰি দিব লাগিছিল সেইদৰে কৰিব পৰা নাই। চৰকাৰে এতিয়ালৈকে হয়তো ৭ জন পৰিয়ালৰ মানুহৰ ভিতৰত ১ বিঘা মাটি দিছে। যিখিনি মাটিত এই ৭ টা পৰিয়ালে ঘৰ বনাবনে খেতি খুলাই কৰিব? এই লোক সকলৰ মাটি দিয়াৰ সুব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব পৰা নাই যাৰ ফলত এই ১ বিঘা মাটি সেই লোক সকলে ধনী লোকক বিক্ৰী কৰি দিবলৈ বাধ্য হয়। আৰু ফলস্বৰূপে তেওঁলোক পুনৰ মাটিহীন পৰিয়ালত পৰিণত হৈছে। মোৰ সমষ্টিতে দেওঘৰীয়া পথাৰত দিচাং মুখ আৰু মাজুলীৰ ও শ ঘৰ মানুহক সংস্থান দিছিল। কিন্তু তেওঁলোকৰ নিজৰ গাওঁৰ পৰা ৫০।৬০ মাইল দূৰত হোৱাৰ কাৰণে ওচৰৰে ধনী মহাজনক সেই মাটি বন্ধকত দিছে। আৰু সেই ধনী মহাজন সকলে তাত বন্ধকত লোৱা মাটিত খেতি কৰি ডাঙৰ ডাঙৰ ভড়াল বনাইছে। আজি ৰাঙলি বিজাৰ্ত্ত বহুতো চন পৰা মাটি আছে, হিবিলাক মাটিত অতি সহজ নানা ৰকমৰ খেতি খোলা হয়। গতিকে মাটিহীন মানুহক মাটি দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে এটা সুস্থৰ নীতি গ্ৰহন নকৰাৰ ফলতেই আজি আমাৰ অসম ৰাজ্যত অর্থনীতি আৰু ভাঙি পৰিবলৈ বাধ্য। আনহাতে আমাৰ দেশত আজি যি কৃষি নীতি চলিছে তাতো ধনতান্ত্ৰিক নীতি অনু-প্ৰবেশ হৈছে। যেনেকৈ বৰ গছৰ তলত অন্যান্য সৰু-সুৰা গছবিলাক জীয়াই থাকিব নোৱাৰে আৰু তাৰ শাখা প্ৰশাখা বিলাক বহুদূৰলৈকে বাঢ়ি যায় তিক তেনেকৈ ভাৰতবৰ্ষ তথা অসমতো ধনতন্ত্ৰৰ ব্যৱস্থাই আজি অনুপ্ৰবেশ কৰিছে। আজি ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগৰ নামত যি উদ্যোগ নীতি গ্ৰহন কৰিছে এই উদ্যোগ নীতিয়ে আজি উদ্যোগ প্ৰতিস্থাৰ ক্ষেত্ৰত কোন শ্ৰেণী মানুহে সুযোগ লব পাৰিছে। এই সুযোগ একশ্ৰেণী মানুহেই লব পাৰে, যিসকলৰ মাটি সম্পত্তি আছে সেই সকলে মাটি সম্পত্তি বন্ধকত দি টকা ধাৰে লৈ সৰু উদ্যোগ কৰিব পাৰে। যিসকল মাটিহীন মানুহ সেই লোকসকলে এই ধৰণৰ উদ্যোগ কৰিব নোৱাৰে আৰু দেখা যায় এই

নীতিৰ দ্বাৰা তেওঁলোক উপকৃত নহয়। আজি গাওঁবিলাকলৈও এই ধন-
 তন্ত্ৰৰ ব্যৱস্থাই অনুপ্ৰবেশ কৰিছে। আমাৰ জনতা চৰকাৰে যদি প্ৰকৃততে
 সমাজবাদ প্ৰতিস্থা কৰিব বিচাৰে তেনেহলে হয়তো সম্পূৰ্ণ সমাজতান্ত্ৰিক
 সমাজ ব্যৱস্থা প্ৰতিস্থা কৰিব নোৱাৰিলেও আজি জনতা চৰকাৰে কিছু
 আভাস নৈ আজি যদি কামত আগ নাবাঢ়ে তেনেহলে আমাৰ অৰ্থনীতি
 ভাঙি পৰা সম্ভৱনা আছে আৰু যদি অৰ্থনীতি ভাঙি পৰে তেনেহলে
 দেশে কি ৰূপ লব সেইটো প্ৰত্যেকেই নিজে উপলব্ধি কৰিব পাৰিব।
 শেষান্তৰত মই এটা কথা কব খোজো যে আজি যদি জনতা চৰকাৰ
 আগবাঢ়িব বিচাৰে তেনেহলে আমাৰ দেশত ভূমিহীন মানুহ এতিয়ালৈকে
 সৰ্বমুঠ কিমান আছে তাৰ সঠিক সংখ্যা উলিয়াই ২ বা ৩ বছৰৰ ভিত-
 ৰত ভূমিদানৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আমাৰ মাটি কিমান আছে আৰু
 আমাৰ মাটিহীন কৃষক কিমান আছে এইটো পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা কৰি প্ৰকৃত
 মাটিহীন কৃষকক সংস্থান কৰিম বুলি যদি আমাৰ চৰকাৰে দূত পদ-
 ক্ষেপত আগবাঢ়ে আৰু কৃষক সকলৰ সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে চৰকাৰে
 দূত পদক্ষেপত আগবাঢ়ে তেনেহলে নিশ্চয় আজি ৩২ বছৰে যিটো কাম
 নহল সেইটো নিশ্চয় সমাধান হব। যদিও ২-৩ বছৰতেই এই সমস্যা
 সমাধান কৰিবলৈ দূত ভাবে বলিষ্ঠ পদক্ষেপেৰে সৈতে সমাধান কৰে জনতা
 চৰকাৰ আগবাঢ়ি যায় আৰু তেনেহলে দেশৰ অৰ্থনীতিও উন্নত হব।
 মই আশা কৰিছো বিশেষকৈ আমাৰ উৎপাদিকা শক্তিৰ ওপৰতেই অস-
 মৰ অৰ্থনীতি নিৰ্ভৰ কৰিছে। আমাৰ প্ৰদেশৰ জলসিঞ্চনৰ কথা, সাবৰ কথা,
 বীজৰ কথা এই সকলো বিলাক আলোচনা হৈছে। এই সকলো বিলাক সা-
 সুবিধা যদি মাটি কম থকা লোকসকলে পায় তেনেহলে ভূমিহীন সমস্যা
 সমাধানৰ লগতে দেশৰ অৰ্থনীতিও উন্নত হব। গতিকে ভূমিহীন কৃষ-
 কক ভূমি আৰু সকলো ধৰণৰ সা-সুবিধা আগবঢ়াবলৈ অনুৰোধ কৰিয়েই
 মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

Shri Benoy Kumar Basumatari :— Hon'ble Deputy Speaker, Sir, I stand to support the demand, and oppose the cut motions. The cut motions are of two nature, one is relating to policy and the other is economic. Our friends who have placed the cut motions on the matter of policy, have not been able to give any convincing alternative policy, and also for the cut motions on the economic side, those who have moved these, they have not been able to give proper guidance as to how to economic the Revenue department or the expense thereof. Sir, though I support this demand, I have many things to say, because we have seen that Assam has been truncated and the total land area has been reduced.

শ্রীবীৰেন চৌধুৰী :— আমাৰ ফালৰ পৰা মাননীয় সদস্য সকলে Alternative পলিচি দাঙি নথৰা বুলি কৈছে কিন্তু আমাৰ কেবাজনেও চাক্ষেপ দাঙি ধৰিছো।

Shri Benoy Kumar Basumatari :— Sir, what I mean by alternative policy is the dismantling of the present system and starting of a new one. My understanding of policy is in that line.

Sir, I have been saying that Assam has been cut into pieces, it has been truncated and therefore the to-

tal area of Assam has been reduced. Therefore, the remaining portion of land what we call Assam now, we have to have certain policy and we have to create an image of the Government. This morning I was saying about land a question problem in the irrigation Department and we were discussing this matter among some friends it was discovered that to make the land record alone up to date we need immediately 33 S.D.C.s. Sir this Government has at least made a move to know the deficiency of administration. The previous Government was ruling this part of country for last 31 years, but they have not been able to make the land records up-to-date. Now, we find that we require 33 S.D.C.s and on top of this if we add the work load of various new schemes and programmes like irrigation, industrial development etc. we at least need 100 S.D.C.s immediately and to support these 100 S.D.C.s we require 1000 other staff. Therefore, Sir, this demands to make a provision for immediate employment of 100 additional S.D.C.s and 1000 other staff under these S.D.C.s. This way, we hope, if we consider it seriously we may be able to employ 1100 unemployed people. If we do not make the land record up-to-date there is likely to be serious problem and may give rise to other complications. The previous speaker Shri Baruah said that various anomalies have cropped

up in regard to the implementation of the Land Ceiling Act. Sir, I as a Tribal, live in a place which has been under the control of Bhutan till 1952. In this place, which has been transferred either from Butan or Arunachal Pradesh, previously known as NEFA, no land records have been maintained. As a result, when the new Land Ceiling Act came into being many people were deprived of their meagre land holding. Hon'ble member Shri Barua said that the land continues to be in the names of their fore-fathers who have died long ago. Perhaps the present generation is the fourth generation of those in whose names the lands are standing. In the absence of the land records, the Tribal people in the border of Bhutan and Arunachal Pradesh are being deprived of their right on the land and after the Ceiling law came into effect leaving 10 or 18 bighes of land the remaining land stading in the name of the family, in his father's or grand father's name was taken over by the Government. Sir, we appealed on this decision and even during emergency we tried to appeal, but we regret to say that our appeals were not heard. Over and above that these lands were acquired and distributed among other people who did not have land. As a result of this a serious law and order situations had arisen during the emergency among the Tribals. This situation

continues even to-day. The provisions of Ceiling Act have not been enforced, rather the procedures have been slackened and the position is there where it was before. Unless we take measures to prepare the records of right there will be serious law and order problem in the Tribal areas. My colleague Shri Fakrul Islam also said that there are some people in the Tribal Belts and Blocks who were there prior to creation of the Tribal Belts and Blocks. Sir, we agree that there is provision that the people were in the Tribal Belts and Blocks prior to their creation they must be allowed to stay there. But because there is no land record some people have infiltrated in the Tribal Belts and Blocks and now claim that they were there prior to creation of the Tribal Belts and Blocks. Sir, these infiltrators are educated, smart and they say that there was no land record and taking advantage of this position they claim that they were staying there before creation of the Belts and Blocks. In this regard I would request the Government to take statement from the aboriginal residents of the area and find out whether these people, who have claimed the right to stay really were there in the Tribal Belts and Blocks before their creation. After screening in this way, if they are found not eligible they should be removed from the area. There cannot be any compromise on the provi-

sion of Tribal Belts and Blocks. But there are some flaws in the law. For instance, Clause 162 and 163 which gave supreme right to Government that if Government desire this provision of Tribal Belts and Blocks can be waived. If it was the intention of the Government to give protection to the Tribal people we do not understand how such provisions could be incorporated in the law, which gave us the guarantee of the land holding. I am appealing to the Government that such clauses 162 and 163, should be deleted from the Land Revenue Manual and Chapter X so that justice can be done to the Tribal people. There is provision in the Tribal Belts and Blocks that any disputes of the Tribal Belts and Blocks cannot be tried in the court of law in the State of Assam. But what is the actual position? If we go and find out in Sub-Registers' office in any Sub-Division and even in District office, we will find that land has been transferred and I regret to say that a section of the officers have been trying to sabotage the provision meant for us. The Government should issue strict executive and judicial officers should be told that should not accept any mutation case in the Tribal Belts and Blocks because it is already there in the law. Sir, recently our people have been murdered and we have.....

Mr. Deputy Speaker :— Order, Order, it is 6 p.m. now, the Honourable member will resume his speech day after tomorrow. Now, item No. 3. Shri Akram Hussain.

CALLING ATTENTION

শ্রী এ. এন. আক্ৰাম হুছেইন :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অসম বিধান সভাৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰু কাৰ্য্য পৰিচালনা নিয়মাৱলীৰ ৫৪ নং নিয়ম অনুসৰি ১৯৭৯ চনৰ ২০ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখৰ দৈনিক অসম কাকতত প্ৰকাশিত “প্লাইউড কাৰখানাৰ কাঠৰ বহস্য” শীৰ্ষক বাতৰিটোলৈ বন বিভাগৰ মন্ত্ৰীৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰিলো।

* শ্ৰীসমৰ ব্ৰহ্ম চৌধুৰী :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই সন্দৰ্ভত চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা কবলগীয়া এই যে অসমত ১৯৪৭ চনতে প্লাইউড শিল্পৰ প্ৰতিষ্ঠা হয়। অসমৰ বনাঞ্চলত এই মিল সমূহক কাঠৰ যোগান ধৰিব পৰাকৈ প্ৰচুৰ পৰিমাণৰ কাঠ থকা কাৰণে এই শিল্প প্ৰতিষ্ঠানে ক্ষিপ্ৰ গতিত প্ৰসাৰ লাভ কৰে। বৰ্ত্তমানে ৰাজ্যখনত এনে ৩৪-৪০ টা প্লাইউড শিল্প প্ৰতিষ্ঠান আছে। প্লাইউড কাৰখানা এনেদৰে বঢ়াৰ আন এটা কাৰণ হ’ল গোটেই অসমতে বিশেষকৈ উজনি অসমত থকা চাহ বাগিছা বিলাক প্ৰত্যেক বছৰে চাহ ৰপ্তানী কৰিবৰ কাৰণে এই বাগিছা বিলাকক বহুতো ফ্লাইউড বাকচৰ প্ৰয়োজন। ইয়াৰ উপৰিও ছুৱাৰ আদিত প্লাইউড তক্তাৰ ব্যৱহাৰ বৃদ্ধি পোৱাত প্লাইউডত কাৰখানা বিলাকৰ সংখ্যা বৃদ্ধি হয়।

এই প্ৰতিষ্ঠান সমূহ যাতে নিয়াৰিকৈ চলি থাকিব পাৰে আৰু

* Speech not corrected

ইয়াৰ অপৰিকল্পিত প্ৰসাৰতা বোধ কৰিব পৰা যায় তাৰ বাবে প্লাইউড তক্তা উৎপাদন কৰিব পৰা হ'ল ; আৰু মেকাই কাঠৰ যোগাৰ এটা সীমিত পৰিমাণৰ দিবলৈ ঠিক কৰা এই কাৰখানা বিলাকত যোগান ধৰা কাঠৰ পৰিমাণ এই কাৰখানা বিলাকৰ drying capacity ৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ঠিক কৰা হৈছিল। এইদৰে দেখা যায় ৰাজ্যখনৰ প্লাইউড কাৰখানা সমূহত বছৰেকীয়া drying capacity প্ৰায় ১১০ লাখ ঘন ফুট।

ৰাজ্যখনত যিহেতু হ'লং আৰু মেকাই কাঠৰ বছৰেকীয়া উৎপাদন মাত্ৰ ২৫ লাখৰ পৰা ২৮ লাখ পৰ্য্যন্ত হয়। সেইহেতুকে অসমৰ বনাঞ্চলৰ পৰা এই কাৰখানা বিলাকৰ আৱশ্যক হোৱা সম্পূৰ্ণ পৰিমাণৰ কাঠ যোগান ধৰিব নোৱাৰি। চৰকাৰে যোগান ধৰা কাঠে যিহেতু কাৰখানা বিলাকৰ আৱশ্যকতা সম্পূৰ্ণকৈ পূৰাব নোৱাৰে সেইহেতু কাৰখানা বিলাকে তেওঁ-বিলাকৰ আৱশ্যকীয় বাকী কাঠখিনি খোলা বজাৰত বা আন যুগ্মৰ পৰা কিনি ল'ব লাগে। যোৱা চাৰি বছৰত অসম নগালেণ্ড আৰু অৰুণাচল প্ৰদেশৰ পৰা এই কাৰখানা বিলাকে যোগান ধৰা কাঠৰ পৰিমাণৰ এটা হিচাবৰ তলত দেখুৱা হ'ল।

(লাখ ঘন ফুট)

	১৯৭৫	১৯৭৬	১৯৭৭	১৯৭৮
অসম—	২৯,২	৩১,২	৩২,৭	২৩,৬
নগালেণ্ড—	১১,৬	১০,২	৮,৭	৫,০৪
অৰুণাচল—	১০,৩	১৩,৮	১০,৪	১৬,৮
মুঠ—	৫১,১	৫৫,১	৫১,৮	৪৫,৪৪

উপৰোক্ত তালিকাত অসম ৰাজ্যৰ বিপৰিতে দেখুৱা কাঠৰ হিচাব

বত কাৰখানা বিলাকে খোলা বজাৰৰ পৰা কিনা কাঠৰ হিচাবো অসম্ভৱ হৈ আছে। ইয়াৰ পৰা দেখা যায় অসমৰ বনাঞ্চলৰ পৰা যোৱা চাৰি বছৰত কাৰখানা বিলাকৰ মুঠ আৱশ্যক হোৱা কাঠৰ পৰিমাণ শতকৰা ৫৭.২%, ৫৬.৩৬% আৰু ৬৩.৪% আৰু ৫৩% যোগান ধৰা হৈছে। ইয়াৰ পৰা কব পাৰি যে বাতৰিটোত কোৱাৰ দৰে এই কাৰখানা বিলাকে মুঠ আৱশ্যক হোৱা কাঠৰ ৮০ ভাগেই অৰুণাচল আৰু নগালেণ্ডৰ পৰা আনে বুলি কোৱা কথাষাৰ সত্য নহয়।

এই প্ৰসংগতে উল্লেখ কৰিব পাৰি হলং আৰু মেকাই কাঠৰ বাহিৰেও প্লাইউদ কাৰখানা বিলাকৰ বাবে অন্যান্য 'বি' আৰু 'চি' শ্ৰেণী কাঠৰ প্ৰয়োজন কিয়নো প্লাইউদৰ তত্তা উৎপাদন কৰোঁতে তত্তা টনকিয়াল কৰিবৰ কাৰণে এই কাঠ সংমিশ্ৰণ কৰিবলগীয়া হয়। তাৰ উপৰিও এই কাৰখানা বিলাকে ব্লেকবোৰ্ড, প্লাচডোৰ আদিও উৎপাদন কৰে। এই বিলাকৰ কাৰণে ভেলু, চপা আদি কলা কাঠ কাৰখানা বিলাকে অকল উজনি অসমৰ পৰাই নহয় অসমৰ বাহিৰৰ পৰাও আনদানি কৰে।

বাতৰিটোত এই কাৰখানা বিলাকে তেওঁলোকৰ আৱশ্যকীয় অতিৰিক্ত কাঠ অসমৰ বনাঞ্চলৰ পৰা চোৰাংকৈ অনা বুলি কৰা অভিযোগৰ প্ৰসংগত কব পাৰি নগালেণ্ডৰ পৰা নকল ট্ৰেনজিত পাচ লৈ অনা কাঠৰ ঘটনা বহুতো ধৰা পেলোৱা হৈছে আৰু এনে ঘটনাৰ সংখ্যা খুব কম হয়। নকল ট্ৰেনজিত পাচ লৈ কাঠ অনা ব্যৱসায়ীক কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত শাস্তিও বিহা হৈছে।

অসমৰ বনাঞ্চলত কিছু বেদখল যে হৈছে তাক দুই বৰিৰ নোৱাৰি। কিন্তু তাৰ দ্বাৰা বনাঞ্চলৰ গছ কাটি শেষ কৰা হৈছে বুলি কৰা অভিযোগ সম্পূৰ্ণ সত্য নহয়। এনে বেদখলকাৰীৰ ভিতৰত বহুতো

ভূমিহীন পৰিয়াল আছে আৰু তেওঁলোকৰ পুনৰ সংস্থাপনৰ বাবে মাটি নিদিয়ালৈকে উচ্ছেদ নকৰাৰ সিদ্ধান্ত কৰা হৈছে। সীমান্ত অঞ্চলত হোৱা বেদখল এটা গুৰুতৰ সমস্যা, এই বিলাক সমস্যাৰ সমাধানৰ বাবে চৰকাৰে চিন্তা কৰিছে। ৰাজহ বিভাগতো এই বিষয়ে মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰা হৈছে।

বেদখল অঞ্চলত সাধাৰণতে গছকটাৰ ফলত ওপৰৰ পৰা চালে উদং যেন দেখি। বেদখল উচ্ছেদ কৰাৰ পিছত এই বিলাক অঞ্চলত বৃক্ষ ৰোপন কৰা হয়। চৰকাৰে ইতিমধ্যে এটা সিদ্ধান্ত লৈছে যে, আনঠাইত বসবাস কৰিবৰ কাৰণে উপযুক্ত মাটি নোপোৱালৈকে পুৰণি বেদখলকাৰী সকলক উচ্ছেদ কৰিব নেলাগে কিন্তু নতুনকৈ বেদখল হবলৈ দিব নেলাগে।

MATTER UNDER RULE 301

Shri Jiban Bora :— Sir, I beg to raise a matter under Rule 301 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly relating to “চিৰোৱানী অঞ্চলত জীয়া ভৰলীৰ প্ৰৱল গড়াখহনীয়া”

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ভেজপুৰ নগৰৰ প্ৰায় ৬ মাইল পূবৰ টেঙাখুটি বগৰিচৰ, শিমলঘাৰী আৰু চিৰোৱানী অঞ্চলত জীয়া ভৰলীয়ে প্ৰৱল গড়াখহনীয়া আৰম্ভ কৰিছে। বগৰিচৰৰ ওচৰত জীয়া ভৰলী নদী পশ্চিমলৈ সোমাইছে আৰু শিমলঘাৰী গাওঁখন সম্পূৰ্ণকৈ ভাঙি লৈ যোৱাৰ ফলত প্ৰায় ৫০০ টা পৰিয়াল গৃহহীন হয়। চিৰোৱানী গাৱঁৰ প্ৰায় ২০০ টা পৰিয়ালৰ নাটি ইতিমধ্যে গৰাখহনীয়াত জীয়া ভৰলীৰ বুকুত জাহ গৈছে আৰু এতিয়াও সেই গাওঁ ভাঙিয়েই আছে। ইয়াৰ লগতে চিৰোৱানী গাওঁৰ ভিতৰত থকা খালৈ বিল অঞ্চলৰ প্ৰায় ১০ হাজাৰ বিঘা ভাল খেতিৰ মাটি

আছিল? এইবোৰ এতিয়া নদীৰ বুকুৰে যোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে। এই অঞ্চলটো, ইয়াৰ খেতি আৰু ইয়াৰ মাহুখিনিক বন্ধা কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে চিন্তা কৰিছে নে নাই তাৰ প্ৰতি মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

• Shri Remesh Mohan Kouli :— Sir, the village Chiruwani is situated in Chiruwani Chapari on the right bank of Jia Bharali river at the confluence of river Jia Bharali with river Brahmaputra. Earlier, decades ago the river Jia Bharali flowed away from Chiruwani Village and since last five year Jia Bharali has changed its course and has started flowing eroding away Chiruwani Chapari and joining Brahmaputra near Bhomoraguri Hill. The village Chiruwani has been now under attack of river Jia-Bharali as well as from backwater of river Brahmaputra. The area being a Chor area, erosion is very fast.

Investigation and survey was made and the scheme for anti-erosion measures and Chiruwani village amounting to Rs. 13 lakhs approximately and the possibility of dredging the mouth of Jia Bharali were thought of. As mighty river like Jia Bharali cannot be trained at reasonable cost, the schemes could not be processed for

* Speech not corrected

sanction and execution.

Mr. Deputy Speaker :— Now, Item No. 5.

LAYING OF RULES

শ্রীসোনেশ্বৰ বৰা :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৭৫ চনৰ
অসম কৃষিজাত উৎপাদনী বজাৰ (সাধাৰণ) নিয়ম সমূহ দাখিল কৰা হ'ল।

Mr. Deputy Speaker :— Now, the House stands
adjourned till 10 A.M. on Monday next (26-3-79).

ADJOURNMENT

The House then rose at 6:13 P.M. and stood
adjourned till 10 A.M. on Monday, the 26th March,
1979.

DISPUR :

The 24th March, 1979.

P. D. BARUA,

Secretary,

Assam Legislative Assembly.